

Grupa LOTOS S.A. Sprawozdanie finansowe za rok 2020

sporządzone
według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonych przez Unię Europejską
wraz ze sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta z badania

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	8
1. Informacje ogólne	8
2. Wskazanie, czy Spółka jest jednostką dominującą lub znaczącym inwestorem oraz czy sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe	8
2.1 Planowane połączenie z Polskim Koncernem Naftowym Orlen S.A.	8
3. Podstawa sporządzania sprawozdań finansowych	9
4. Nowe standardy i interpretacje	9
5. Wpływ pandemii COVID-19 na wyniki Spółki	9
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	10
7. Zasady rachunkowości	12
7.1 Przychody ze sprzedaży	12
7.2 Przychody z tytułu dywidend	14
7.3 Przychody z odsetek	14
7.4 Podatki	14
7.4.1 Podatek dochodowy	14
7.4.2 Podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy, opłata paliwowa i opłata emisyjna	15
7.5 Transakcje w walucie obcej	15
7.6 Rzeczowe aktywa trwałe	16
7.7 Aktywa niematerialne	16
7.8 Leasing	16
7.9 Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych	18
7.10 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	18
7.11 Zapasy	18
7.12 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19
7.13 Kapitały własne	19
7.14 Kredyty	19
7.15 Świadczenia pracownicze	19
7.15.1 Odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe i inne świadczenia	19
7.15.2 Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	19
7.16 Koszty finansowania zewnętrznego	19
7.17 Aktywa i zobowiązania finansowe	20
7.18 Utrata wartości aktywów finansowych	21
7.19 Pochodne instrumenty finansowe	22
7.20 Rachunkowość zabezpieczeń	23
7.21 Rezerwy	23
7.22 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	23
7.23 Dotacje	24
7.24 Zobowiązania i aktywa warunkowe	24
7.25 Prawa do emisji dwutlenku węgla (CO ₂)	24
7.26 Certyfikaty energetyczne	24
8. Segmenty działalności	24
9. Przychody i koszty	25
9.1 Przychody ze sprzedaży	25
9.2 Koszty według rodzaju	25
9.3 Koszty świadczeń pracowniczych	26
9.4 Pozostałe przychody	26
9.5 Pozostałe koszty	26
9.6 Przychody finansowe	26
9.7 Koszty finansowe	27
9.8 (Strata)/Odwroćenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	27
10. Podatek dochodowy	27
10.1 Obciążenia podatkowe	27
10.2 Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej oraz uzgodnienie zysku przed opodatkowaniem do podstawy opodatkowania	27
10.3 Odroczony podatek dochodowy	28
11. Zysk/(Strata) netto przypadający na jedną akcję	28
12. Dywidendy	28
13. Rzeczowe aktywa trwałe	28
13.1 Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	30
14. Aktywa niematerialne	30
15. Udziały i akcje	31
15.1 Znaczące inwestycje w jednostkach zależnych i wspólnych przedsięwzięciach	32
16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe aktywa	33
16.1 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności	33
17. Zapasy	34
17.1 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów	34
18. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	34
19. Kapitał podstawowy	34
20. Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	34
21. Kapitał rezerwowi z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	35
22. Zyski zatrzymane	35
23. Kredyty, leasing	35
23.1 Kredyty	36
23.2 Leasing	37
24. Pochodne instrumenty finansowe	37
25. Świadczenia pracownicze	38
25.1 Zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych	38
25.2 Łączna kwota kosztów ujętych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z tytułu przyszłych wypłat świadczeń pracowniczych	38
25.3 Założenia aktuarialne	38
25.4 Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	38
25.5 Analiza wrażliwości zmian założeń aktuarialnych na świadczenia pracownicze	39
26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania i rezerwy	40

26.1	Dotacje	40
27.	Instrumenty finansowe	41
27.1	Wartość bilansowa	41
27.2	Ustalenie wartości godziwej	42
27.3	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych	43
28.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	44
28.1	Ryzyko cen surowców i produktów naftowych	44
28.1.1	Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami cen surowców i produktów naftowych	45
28.2	Ryzyko cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO ₂)	45
28.2.1	Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO ₂)	46
28.3	Ryzyko walutowe	46
28.3.1	Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut	47
28.4	Ryzyko stopy procentowej	48
28.4.1	Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami stóp procentowych	49
28.5	Ryzyko płynności	49
28.6	Ryzyko kredytowe	51
29.	Zarządzanie kapitałem	51
30.	Zobowiązania i aktywa warunkowe	52
30.1	Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach	52
30.2	Pozostałe zobowiązania warunkowe	52
31.	Informacje o podmiotach powiązanych	52
31.1	Informacje o istotnych transakcjach z jednostkami powiązanymi, w których Grupa LOTOS S.A. posiada udziały i akcje	52
31.2	Podmiot sprawujący kontrolę nad Spółką	53
31.3	Transakcje z jednostkami powiązanymi, w których Skarb Państwa sprawuje kontrolę, współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ	53
31.4	Wynagrodzenie głównej kadry kierowniczej	54
31.5	Transakcje z podmiotami powiązanymi poprzez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki	55
32.	Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	55
33.	Sprawozdanie finansowe wg rodzajów działalności energetycznej – wybrane pozycje	55
33.1	Przychody i koszty	61
33.1.1	Przychody ze sprzedaży	61
33.1.2	Koszty według rodzaju	62
33.1.3	Pozostałe przychody operacyjne	63
33.1.4	Pozostałe koszty operacyjne	63
ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO		64

GRUPA LOTOS S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok 2020
w milionach złotych

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	2020	2019
Przychody ze sprzedaży	9.1	17.736,9	26.313,0
Koszt własny sprzedaży	9.2	(18.202,4)	(24.509,4)
Zysk/(Strata) na sprzedaży		(465,5)	1.803,6
Koszty sprzedaży	9.2	(743,2)	(775,8)
Koszty ogólnego zarządu	9.2	(279,0)	(262,8)
Pozostałe przychody	9.4	42,9	15,7
Pozostałe koszty	9.5	(69,6)	(5,4)
(Strata)/Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	9.8	1,9	(30,8)
Zysk/(Strata) operacyjny/(a)		(1.512,5)	744,5
Przychody finansowe	9.6	425,2	376,7
Koszty finansowe	9.7	(41,6)	(166,0)
(Strata)/Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	9.8	(9,4)	-
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		(1.138,3)	955,2
Podatek dochodowy od osób prawnych	10.1	256,9	(120,9)
Zysk/(Strata) netto		(881,4)	834,3
Inne całkowite dochody/(straty)			
Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do wyniku:		179,2	84,6
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	21	221,2	104,5
Podatek dochodowy dotyczący zabezpieczenia przepływów pieniężnych	10.1; 21	(42,0)	(19,9)
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną zreklasyfikowane do wyniku:		(2,8)	(3,3)
Zyski/(Straty) aktuarialne z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	25.1; 25.2	(3,5)	(4,1)
Podatek dochodowy dotyczący zysków/(strat) aktuarialnych z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	10.1	0,7	0,8
Inne całkowite dochody/(straty) netto		176,4	81,3
Całkowite dochody/(straty) ogółem		(705,0)	915,6
Zysk/(Strata) netto na jedną akcję (w złotych)			
Średnia ważona liczba akcji w milionach sztuk	11	184,9	184,9
- podstawowy/(a)	11	(4,77)	4,51
- rozwodniony/(a)	11	(4,77)	4,51

GRUPA LOTOS S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok 2020
w milionach złotych

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13	5.474,6	5.707,3
Aktywa niematerialne	14	77,7	92,9
Udziały i akcje	15	3.293,0	2.993,0
Pochodne instrumenty finansowe	24	1,2	0,1
Udzielone pożyczki	16	198,9	2,5
Pozostałe aktywa długoterminowe	16	26,2	26,3
Aktywa trwałe razem		9.071,6	8.822,1
Aktywa obrotowe			
Zapasy	17	3.193,7	4.526,2
- w tym zapasy obowiązkowe		2.151,4	3.026,6
Należności z tytułu dostaw i usług	16	1.445,4	2.598,0
Należności z tytułu podatku dochodowego		180,0	84,3
Pochodne instrumenty finansowe	24	65,9	24,3
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	16	121,3	101,7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	1.072,0	319,0
Aktywa obrotowe razem		6.078,3	7.653,5
Aktywa razem		15.149,9	16.475,6
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	19	184,9	184,9
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	20	2.228,3	2.228,3
Kapitał rezerwowy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	21	(24,4)	(203,6)
Zyski zatrzymane	22	7.060,6	8.129,7
Kapitał własny razem		9.449,4	10.339,3
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, leasing	23	1.027,2	1.340,2
Pochodne instrumenty finansowe	24	1,0	3,0
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	10.3	112,5	328,8
Świadczenia pracownicze	25	85,3	75,5
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	26	13,4	14,0
Zobowiązania długoterminowe razem		1.239,4	1.761,5
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, leasing	23	740,3	580,1
Pochodne instrumenty finansowe	24	10,3	12,4
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	26	1.657,6	1.968,6
Świadczenia pracownicze	25	76,0	57,7
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	26	1.976,9	1.756,0
Zobowiązania krótkoterminowe razem		4.461,1	4.374,8
Zobowiązania razem		5.700,5	6.136,3
Kapitał własny i zobowiązania razem		15.149,9	16.475,6

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

(sporządzone metodą pośrednią)

	Nota	2020	2019
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(Strata) netto	11	(881,4)	834,3
Korekty:		2.446,4	486,3
Podatek dochodowy	10.1	(256,9)	120,9
Amortyzacja	9.2	403,3	393,6
(Zyski)/Straty z tytułu różnic kursowych		213,3	138,1
Odsetki i dywidendy		(294,1)	(203,3)
(Zyski)/Straty z tytułu działalności inwestycyjnej		19,4	0,3
Rozliczenie i wycena pochodnych instrumentów finansowych	9.6	(78,8)	(32,2)
Zmniejszenie/ (Zwiększenie) stanu należności z tytułu dostaw i usług		1.152,6	(782,6)
(Zwiększenie)/Zmniejszenie stanu pozostałych aktywów		(39,2)	40,3
Zmniejszenie stanu zapasów		1.332,1	3,2
(Zmniejszenie)/Zwiększenie stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług		(311,0)	67,9
Zwiększenie stanu pozostałych zobowiązań i rezerw		281,1	724,6
Zwiększenie stanu świadczeń pracowniczych		24,6	15,5
Podatek dochodowy zapłacony		(194,7)	(312,7)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		1.370,3	1.007,9
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Dywidendy otrzymane		318,9	312,9
Odsetki otrzymane		0,3	8,7
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		16,6	-
Splata udzielonych pożyczek	31.1	19,5	95,6
Zakup rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(171,3)	(100,2)
Nabycie udziałów i akcji	15	(300,0)	(338,5)
Udzielone pożyczki	16; 31.1	(201,2)	(103,3)
Depozyt zabezpieczający		1,7	(49,9)
Rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych		34,0	55,6
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(281,5)	(119,1)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wydatki z tytułu spłaty kredytów	23	(309,2)	(1.030,0)
Zapłacone odsetki	23	(61,1)	(96,9)
Zapłacone dywidendy	12	(184,9)	(554,6)
Płatności z tytułu leasingu	23	(2,8)	(7,1)
Rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych		(0,7)	(71,3)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(558,7)	(1.759,9)
Przepływy pieniężne netto razem		530,1	(871,1)
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		0,7	(0,6)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto		530,8	(871,7)
Środki pieniężne na początek okresu		319,0	1.190,7
Środki pieniężne na koniec okresu	18	849,8	319,0

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Nota	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał rezerwowy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
1 stycznia 2020		184,9	2.228,3	(203,6)	8.129,7	10.339,3
Strata netto	11	-	-	-	(881,4)	(881,4)
Inne całkowite dochody/(straty) netto		-	-	179,2	(2,8)	176,4
Całkowite dochody/(straty) ogółem		-	-	179,2	(884,2)	(705,0)
Dywidenda	12	-	-	-	(184,9)	(184,9)
31 grudnia 2020		184,9	2.228,3	(24,4)	7.060,6	9.449,4
1 stycznia 2019		184,9	2.228,3	(288,2)	7.853,3	9.978,3
Zysk netto	11	-	-	-	834,3	834,3
Inne całkowite dochody/(straty) netto		-	-	84,6	(3,3)	81,3
Całkowite dochody/(straty) ogółem		-	-	84,6	831,0	915,6
Dywidenda		-	-	-	(554,6)	(554,6)
31 grudnia 2019		184,9	2.228,3	(203,6)	8.129,7	10.339,3

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. Informacje ogólne

Grupa LOTOS Spółka Akcyjna („Grupa LOTOS S.A.”, „Spółka”) została utworzona 18 września 1991 roku. Siedziba Spółki mieści się w Polsce pod adresem: 80-718 Gdańsk, ul. Elbląska 135.

Grupa LOTOS S.A. prowadzi działalność produkcyjną, usługową i handlową. Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej. Według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Grupa LOTOS S.A. zakwalifikowana jest do sektora paliwowego.

2. Wskazanie, czy Spółka jest jednostką dominującą lub znaczącym inwestorem oraz czy sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Grupa LOTOS S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS Spółki Akcyjnej („Grupa Kapitałowa Grupy LOTOS S.A.”, „Grupa Kapitałowa LOTOS”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa”), w skład której na dzień 31 grudnia 2020 roku wchodzi: Grupa LOTOS S.A. („Jednostka Dominująca”) oraz podmioty o profilu produkcyjnym, usługowym i handlowym (spółki zależne oraz spółki pośrednio zależne od Grupy LOTOS S.A.).

Grupa LOTOS S.A. sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględniając dane finansowe jednostek zależnych konsolidowanych metodą pełną oraz wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności.

Sprawozdanie skonsolidowane Grupy Kapitałowej LOTOS za rok 2020 zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 2 kwietnia 2021 roku.

2.1 Planowane połączenie z Polskim Koncernem Naftowym Orlen S.A.

W dniu 14 lipca 2020 roku Komisja Europejska wydała pozytywną warunkową decyzję w przedmiocie zgody na dokonanie koncentracji polegającej na przejęciu przez Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. („PKN Orlen”) kontroli nad Grupą LOTOS S.A. Decyzja Komisji została wydana na podstawie art. 8 ust. 2 akapit drugi Rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz. Urz. UE. L Nr 24, str. 1). W związku z powyższym PKN Orlen jest zobowiązany wykonać określone w treści tej decyzji środki zaradcze, które mają na celu zapobieżenie wystąpieniu negatywnych skutków planowanej koncentracji dla konkurencji na właściwych rynkach („Środki Zaradcze”). Środki Zaradcze obejmują zobowiązania o charakterze strukturalnym oraz behawioralnym, odnoszące się do struktury oraz polityki przedsiębiorstw uczestniczących w koncentracji – PKN Orlen i Grupy LOTOS S.A.

Grupa LOTOS S.A. w raporcie bieżącym nr. 21/2020 z 14 lipca 2020 roku poinformowała o zaciągniętych zobowiązaniach w stosunku do Komisji Europejskiej. Zobowiązania te miałyby obowiązywać do czasu zakończenia transakcji zbycia aktywów zbywanych w ramach Środków Zaradczych („Zbywane Aktywa Lotos”):

- Zobowiązaniu do utrzymania wartości i konkurencyjności Zbywanych Aktywów Lotos zgodnie z dobrymi praktykami rynkowymi i zminimalizowaniu ryzyka utraty potencjału konkurencyjnego przez Zbywane Aktywa Lotos;
- Zobowiązaniu do wprowadzenia i utrzymywania rozdzielności Zbywanych Aktywów Lotos od działalności, które PKN Orlen i Grupa LOTOS S.A. zachowują (tzw. „hold-separate obligations”), które polegają w szczególności na tym, że kierownictwo i personel zaangażowane w części działalności, które Grupa LOTOS S.A. zachowuje, nie będą zaangażowane w działalność Zbywanych Aktywów Lotos, a personel (w tym kluczowy personel) Zbywanych Aktywów Lotos wskazany w zobowiązaniach nie będzie zaangażowany w działalność, którą Grupa LOTOS S.A. zachowa i nie będzie podlegał żadnym osobom spoza Zbywanych Aktywów Lotos. Niezwłocznie po dniu wydania decyzji przez Komisję Grupa LOTOS S.A. powoła osobę lub osoby na funkcję niezależnego zarządcy (Hold Separate Manager, „Niezależny Zarządca”). Niezależny Zarządca będzie częścią kluczowego personelu Zbywanych Aktywów Lotos. Niezależny Zarządca będzie zarządzał Zbywanymi Aktywami Lotos niezależnie i będzie podlegał osobie powoływanej przez PKN Orlen odpowiedzialnej za nadzór nad wykonaniem Środków Zaradczych (tzw. Monitoring Trustee). Powyższe zobowiązanie nie będzie obejmowało rafinerii w Gdańsku;
- Zobowiązaniu do niezatrudniania kluczowego personelu Zbywanych Aktywów Lotos w okresie 12 miesięcy po zamknięciu transakcji dezinwestycyjnych w wykonaniu Środków Zaradczych;
- Zobowiązaniu do współpracy z Monitoring Trustee i udzielania mu pomocy w rozsądnym zakresie przez niego wymaganym.

W decyzji Komisji Europejskiej zostały wskazane do zbycia następujące obszary biznesowe Grupy LOTOS S.A. (dalej jako „Zbywane Aktywa Lotos”):

- Produkcja paliw oraz działalność hurtowa,
- Logistyka paliw,
- Działalność detaliczna,
- Paliwa lotnicze,
- Asfalt.

W dniu 12 marca 2021 roku w raporcie bieżącym nr 20/2021 Grupa LOTOS S.A. poinformowała, że Zarząd Spółki przyjął kierunkową akceptację działań wewnątrzorganizacyjnych, której celem jest optymalizacja struktury grupy kapitałowej oraz przygotowanie do wdrożenia modelu realizacji środków zaradczych niezbędnych do przejęcia kontroli kapitałowej nad Spółką przez PKN Orlen.

Zarząd Spółki przeprowadził analizę wymagań MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana” biorąc pod uwagę stopień zaawansowania realizacji poszczególnych środków zaradczych ujętych w tejże decyzji. Na dzień 31 grudnia 2020 roku Zbywane Aktywa Lotos nie były gotowe do sprzedaży według stanu na ten dzień. Proces przygotowania poszczególnych Zbywanych Aktywów Lotos do sprzedaży obejmuje szereg istotnych, innych niż zwyczajowe, działań w 2021 roku takich jak m.in. pełne wyodrębnienie i określenie szczegółowego zakresu majątku planowanego do zbycia, uzyskanie odpowiednich zgód zewnętrznych od właściwych organów regulacyjnych oraz uzyskanie wewnętrznych zgód korporacyjnych w tym Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Grupy LOTOS S.A. Zarząd Spółki rozpoczął proces aktywnego poszukiwania inwestorów w pierwszym kwartale 2021 roku. Zarówno na dzień 31 grudnia 2020 roku jak i na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania wyniku negocjacji z inwestorami nie da się wiarygodnie określić w związku z czym w 2021 roku może zajść konieczność wprowadzenia istotnych zmian w planie sprzedaży.

Na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania według oceny Zarządu Grupy LOTOS S.A. nie nastąpiło spełnienie warunków do reklasyfikacji Zbywanych Aktywów Lotos jako aktywa przeznaczone do sprzedaży (oraz powiązanych z nimi zobowiązań) ani związanych z tymi aktywami działalności jako działalności zaniechanej.

3. Podstawa sporządzania sprawozdań finansowych

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską, opublikowanymi i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji sprawozdania finansowego jest złoty polski („złoty”, „zł”, „PLN”). Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w milionach złotych i wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w milionach złotych.

4. Nowe standardy i interpretacje

Nowe standardy, zmiany w obowiązujących standardach oraz interpretacje, które zostały przyjęte przez Unię Europejską („UE”):

- Zmiany odniesień do założeń koncepcyjnych zawartych w MSSF (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” - definicja istotności (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”, MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” - Reforma Referencyjnej Stopy Procentowej (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później),
- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” - definicja przedsięwzięcia (obowiązujące w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przejścia przypada na początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 r. lub później oraz w odniesieniu do nabycia aktywów, które nastąpiło w dniu rozpoczęcia w/w okresu rocznego lub później),
- Zmiany do MSSF 16 „Leasing” ulgi w spłatach czynszu w związku z Covid-19 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 czerwca 2020 roku lub później),
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” - odroczenie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później).

Nowe standardy, zmiany w obowiązujących standardach oraz interpretacje, które nie zostały przyjęte przez Unię Europejską:

- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (data wejścia w życie zmian została odroczona),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczona do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” z późniejszymi zmianami do MSSF 17 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych: klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe oraz klasyfikacja zobowiązań jako krótkoterminowe lub długoterminowe - odroczenie terminu wejścia w życie” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później),
- Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”, MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”, MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”, zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2018 - 2020)” (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”, MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz MSSF 16 „Leasing” - Reforma Referencyjnej Stopy Procentowej - Faza 2 (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później).

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w UE mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez UE.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego z przyjętych przez UE standardów, interpretacji lub zmian, które na dzień 31 grudnia 2020 roku nie miały zastosowania.

5. Wpływ pandemii COVID-19 na wyniki Spółki

W 2020 roku na wyniki Spółki istotnie wpłynęła pandemia COVID-19, głównie poprzez wycenę zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania.

Począwszy od marca 2020 roku otoczenie rynkowe Spółki zaczęło wykazywać znaczną zmienność i nieprzewidywalność. Spółka działała w środowisku podlegającym dynamicznym zmianom pod wpływem pandemii oraz ograniczania jej skutków zarówno wewnątrz kraju jak i w perspektywie globalnej.

Naruszona została równowaga i płynność w relacjach międzynarodowej wymiany gospodarczej, w tym towarów i usług oraz znacznemu zmniejszeniu uległo natężenie ruchu osobowego. Restrykcjom podlegał transport lotniczy i samochodowy. Wiele krajów wprowadziło ograniczenia w poruszaniu się osób, korzystaniu z usług i sklepów, instytucji kultury i szkół. Granice zostały zamknięte dla ruchu turystycznego i pracowników z innych krajów. W dniu 14 marca 2020 roku w Polsce został wprowadzony stan zagrożenia epidemicznego, skutkujący opisanymi wyżej obostrzeniami.

Odpisy wartości zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania

Na skutek spadku cen ropy i gazu związanego z destabilizacją rynku w wyniku pandemii COVID-19, nastąpił spadek popytu oraz cen sprzedaży produktów Grupy. W 1 kwartale 2020 roku Grupa dokonała wyceny wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania i rozpoznała odpisy aktualizujące z tego tytułu w kwocie 866,4 mln zł. W 2 kwartale 2020 roku Grupa wykorzystwała rozpoznane w 1 kwartale 2020 roku odpisy. Miało to związek ze wzrostem cen ropy oraz wzrostem sprzedaży produktów wynikającym ze stopniowej poprawy sytuacji popytowej jako efekt odmrażania gospodarki.

Ocena oczekiwanej straty kredytowej (ECL)

Występowanie zakłóceń w działalności na dużą skalę, które potencjalnie powodują problemy z płynnością dla niektórych podmiotów, może również mieć negatywny wpływ na jakość kredytową podmiotów w łańcuchu dostaw. Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka przeprowadziła analizę w celu oceny potencjalnego wpływu pandemii COVID-19 na kalkulację oczekiwanych strat kredytowych i związanymi z nią odpisami aktualizującymi należności. Polityka kredytowa Spółki, stosowane zabezpieczenia oraz umowy faktoringowe pozwalają na przypuszczenie, że szkodowość należności rozpoznanych na dzień sprawozdawczy pozostanie na niezmiennym istotnie poziomie.

Spółka na bieżąco monitoruje sytuację rynkową oraz informacje dotyczące kontrahentów mogące wskazywać na pogorszenie ich sytuacji finansowej. Na bazie przeprowadzonej analizy Spółka nie zmieniła założeń przyjętych do oceny oczekiwanej straty kredytowej na dzień 31 grudnia 2020 roku w stosunku do założeń przyjętych na dzień 31 grudnia 2019 roku. Spółka przeprowadzi aktualizację analizy i założeń na potrzeby sporządzenia sprawozdania finansowego za rok 2021, gdy w toku dalszych analiz wystąpi taka konieczność.

Płynność

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka zachowuje płynność, utrzymując jednocześnie finansowanie działalności operacyjnej i inwestycyjnej.

W 2020 roku, mimo niesprzyjających okoliczności wynikających z pandemii COVID-19, Spółka w optymalny sposób zarządzała swoimi zasobami finansowymi. Wskaźnik płynności bieżącej (1,4 wobec 1,7 na koniec poprzedniego roku) oraz wskaźnik płynności szybkiej (0,6 do zanotowanego w roku 2019: 0,7), jak również wskaźnik ogólnego zadłużenia (37,6% w porównaniu do roku 2019: 37,2%) pozostały na bezpiecznych poziomach, dzięki czemu zobowiązania były obsługiwane na bieżąco. Wygenerowane przepływy z działalności operacyjnej pozwoliły pokryć potrzeby inwestycyjne i spłacić część zadłużenia. W wyniku obniżenia poziomu kapitału pracującego o 1.661,5 mln zł udział kapitału pracującego w aktywach wyniósł 10,7% wobec 19,9% w 2019 roku. Cykl rotacji zapasów w dniach wydłużył się o 16,8 wobec roku poprzedzającego i ukształtował się na poziomie 79,6. W wyniku spadku średniego stanu należności z tytułu dostaw i usług o 8,4% i przy spadku przychodów ze sprzedaży o 32,6% cykl obrotu należności w dniach również został wydłużony i wyniósł 41,7 do 30,6 zanotowanego w 2019 roku. Z powodu spadku średniego stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług o 6,3% oraz przy spadku kosztu własnego sprzedaży (-25,7%) cykl zobowiązań w dniach wyniósł 36,5, będąc o 7,7 dłuższym niż w roku porównawczym. W konsekwencji tych zmian cykl konwersji gotówki wyniósł 84,9 dnia w stosunku do 64,6 dnia zanotowanego w 2019 roku.

W ramach umowy kredytowej zaciągniętej na refinansowanie kredytów zaciągniętych na realizację Programu 10+ został przekroczony wskaźnik dług netto/EBITDA. W związku z przewidywanym nieutrzymaniem wskaźnika na określonym poziomie Grupa LOTOS S.A. wystąpiła do banków finansujących z wnioskiem o tzw. waiver, w odpowiedzi na który Spółka otrzymała pismo potwierdzające zgodę banków na jego niespełnienie na dzień 31 grudnia 2020 roku.

W ramach Grupy Kapitałowej funkcjonuje system zarządzania środkami pieniężnymi w Grupie Rachunków (cash pool), którego uczestnikami jest większość spółek Grupy Kapitałowej. Funkcjonowanie tego systemu pozwala efektywnie wykorzystywać nadwyżki z jednoczesnym zmniejszeniem zapotrzebowania na finansowanie bieżące uczestników. Ponadto Grupa LOTOS S.A. na dzień 31 grudnia 2020 roku dysponuje niewykorzystanymi limitami kredytów w rachunkach bieżących i rachunkach kredytowych oraz limitami faktoringowymi.

Obecnie wyniki ekonomiczne, sytuacja płynnościowa oraz poziom zadłużenia Spółki są na odpowiednim poziomie i na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie zidentyfikowano znaczących ryzyk, które mogłyby tę sytuację zmienić na niekorzyść.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga przyjęcia pewnych założeń oraz dokonania szacunków i osądów, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym.

Założenia i szacunki są oparte na najlepszej wiedzy kierownictwa na temat bieżących i przyszłych zdarzeń oraz działań, jednak rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest rozpoznawana w okresie, w którym zostały one zmienione, jeśli dotyczy to wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i przyszłym, jeśli zmiany dotyczą zarówno okresu bieżącego jak i przyszłego.

Przyjmując założenia, dokonując szacunków i osądów zarząd Spółki (Zarząd) może kierować się własnym doświadczeniem i wiedzą a także opiniami, analizami i rekomendacjami niezależnych ekspertów.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, istotne znaczenie, oprócz szacunków, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Założenia aktuarialne i wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych opisana została w nocie 25.

Amortyzacja

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ich ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Aktualizacja szacunków w tym zakresie, która miała wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki za rok 2020 spowodowała zmniejszenie amortyzacji z tego tytułu o 0,8 mln zł.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy doborze odpowiednich metod i założeń do wyceny Spółka kieruje się profesjonalnym osądem.

Założenia dotyczące wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych opisano w notach 7.17 oraz 7.19.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty dochód podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zarząd Spółki weryfikuje przyjęte szacunki dotyczące prawdopodobieństwa odzyskania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o zmiany czynników branych pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje oraz doświadczenia z przeszłości.

Informacje dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego przedstawiono w notcie 10.3.

Utrata wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz pojedynczych składników aktywów

Każdorazowo na dzień kończący okres sprawozdawczy, zgodnie z postanowieniami standardu MSR 36 „Utrata wartości aktywów”, przeprowadza się analizę pod kątem przesłanek, które mogłyby wskazywać na ewentualną utratę wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz pojedynczych składników aktywów. Przesłanki mogą pochodzić z zewnątrz i dotyczyć na przykład zmiennych rynkowych (w tym: zmiany cen, notowań kursów walut, notowań giełdowych, stóp procentowych, innych zmiennych związanych z bieżącymi trendami gospodarczymi), jak również wynikać z planów, działań i zdarzeń mających miejsce w Spółce, związanych na przykład z decyzjami o zmianie, zaniechaniu, ograniczaniu, czy rozwoju działalności, a także zmianie technologii, działaniach efektywnościowych i inwestycyjnych.

Stwierdzenie utraty wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej składników aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Do istotnych założeń uwzględnianych przy szacunkach tej wartości należą takie zmienne jak: stopy dyskontowe, stopy wzrostu, wskaźniki cenowe.

Przeprowadzona analiza przepływów pieniężnych dla poszczególnych ośrodków wypracowujących środki pieniężne nie wykazała przesłanek, które w opinii Zarządu wymagałyby dokonania testów na utratę wartości aktywów Spółki, w wyniku których konieczne byłoby dokonanie korekt.

Informacje dotyczące składników aktywów przedstawiono w notach 13, 14 oraz 15.

Leasing

Stopa dyskonta

Dla każdego rodzaju umów Spółka szacuje wysokość stopy dyskontowej, która będzie wpływać na ostateczną wartość wyceny tych umów. Spółka bierze pod uwagę charakterystykę umowy, długość trwania umowy, walutę umowy oraz potencjalną marżę, jaką musiałaby ponieść na rzecz zewnętrznych instytucji finansowych, gdyby chciała zawrzeć taką transakcję na rynku finansowym.

Proces ustalenia aktualnej krańcowej stopy procentowej obejmuje następujące kroki:

- analiza aktualnej struktury finansowania leasingobiorcy (np. jakie instrumenty dłużne posiada leasingobiorca i jakie są warunki tych instrumentów);
- ustalenie odpowiedniej stopy referencyjnej – (przy założeniu konkretnej waluty, warunków gospodarczych i okresu obowiązywania umowy leasingu);
- analiza pozostałych istotnych warunków leasingu, w tym charakter aktywów bazowych.

W celu obliczenia stóp dyskonta dla potrzeb leasingu Spółka przyjmuje, że stopa dyskonta powinna odzwierciedlać koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup przedmiotu podlegającego leasingowi.

Spółka zawiera umowy leasingu w oparciu o 3 główne waluty, dla których przypisała bazową stopę dyskonta. Są to PLN ze stopą bazową WIBOR dla okresów krótkoterminowych i oprocentowaniem obligacji skarbowych dla okresów długoterminowych, EUR ze stopą bazową EURIBOR dla okresów krótkoterminowych i oprocentowaniem obligacji skarbowych dla okresów długoterminowych oraz USD ze stopą bazową LIBOR dla okresów krótkoterminowych i oprocentowaniem obligacji skarbowych dla okresów długoterminowych.

Ustalenie aktualnych stóp dyskonta jest wykonywane cyklicznie co kwartał, a stopy dyskonta wówczas ustalone wykorzystywane są do kalkulacji leasingowych zgodnie z MSSF16 przez okres trwający do momentu kolejnej aktualizacji stóp dyskontowych.

Identyfikacja leasingu w ramach inwestycji EFRA

Grupa LOTOS S.A. wraz ze swoją spółką zależną LOTOS Asphalt Sp. z o.o. dokonały realizacji projektu inwestycyjnego o nazwie EFRA, w ramach którego zawarto szereg umów obejmujących m.in. dostarczanie surowca i mediów do LOTOS Asphalt Sp. z o.o., sprzedaż wyrobów z instalacji EFRA do Grupy LOTOS S.A., wykonanie usług utrzymania ruchu czy obsługi zbiorników. Spółka dokonała analizy, czy grupa tych umów zawiera leasing.

Proces oceny obejmował następujące kroki analizy:

- ustalenie zidentyfikowanego składnika aktywów,
- analiza prawa Spółki do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów,
- ustalenie, że Spółka ma prawo do kierowania tym, w jaki sposób i w jakim celu wykorzystuje się składnik aktywów przez cały okres użytkowania.

Na podstawie analizy istniejących faktów i okoliczności Spółka oceniła ustalenia umowne jako spełniające definicję leasingu zgodną z MSSF16.

Biorąc pod uwagę, że opłaty leasingowe związane z użytkowaniem instalacji mają zmienny charakter i nie zawierają elementu zasadniczo stałego, nie są uwzględnione w początkowej kwocie zobowiązania z tytułu leasingu oraz początkowej wycenie składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

7. Zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem tych instrumentów finansowych, które są zaklasyfikowane jako wyceniane według wartości godziwej.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę przedstawione zostały poniżej.

7.1 Przychody ze sprzedaży

Przychody z umów z klientami ujmowane są w momencie spełnienia przez Spółkę zobowiązania do wykonania świadczenia, poprzez przekazanie przyrządzonego towaru lub usługi klientowi, gdzie przekazanie to stanowi jednocześnie uzyskanie przez nabywcę kontroli nad tym składnikiem aktywów. W przychodach z umów z klientami w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej Spółki (tj. przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów) skorygowane o wynik z rozliczenia instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej przedstawiana jest umowa (zależnie od stosunku pomiędzy spełnieniem zobowiązania przez Spółkę, a płatnością dokonywaną przez klienta) jako składnik aktywów z tytułu umowy lub zobowiązania z tytułu umowy. Oddzielnie, jako należności z tytułu dostaw i usług prezentowane są wyłącznie bezwarunkowe prawa Spółki do otrzymania wynagrodzenia (np. gdy wystawiono już klientowi faktury lub inny tytuł zobowiązujący prawnie do zapłaty w określonym terminie czasu). Prawa o charakterze warunkowym (innym niż tylko upływ czasu) są prezentowane jako składnik aktywów z tytułu umowy. Jeżeli z tytułu jednej umowy wynika kilka obowiązków, w odniesieniu do których rozpoznano zarówno aktywa jak i zobowiązania z tytułu umowy, to w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są one prezentowane w wartości netto. Składnik aktywów z tytułu umowy podlega ujęciu i wycenie zgodnie z wytycznymi MSSF 9 „Instrumenty finansowe”.

Identyfikacja umowy z klientem

Spółka zanim uzna kontrakt jako „umowę z klientem” przeprowadza analizę, czy poniższe określone kryteria łącznie zostały spełnione:

- Umowa między dwiema lub więcej stronami została zawarta w formie pisemnej, ustnej lub innej zgodnej ze zwyczajowymi praktykami handlowymi i została zaakceptowana przez strony;
- Umowa identyfikuje prawa i obowiązki każdej ze stron w zakresie towarów lub usług oraz warunków płatności - kontrakt powinien zawierać jasne zapisy dotyczące momentu przekazania kontroli klientowi nad sprzedanymi dobrami lub wyświadczonymi usługami. W przypadku sprzedaży dóbr, moment przekazania kontroli jest zwykle momentem przekazania dobra klientowi. W przypadku świadczenia usług, szczególnie przez dłuższy okres, moment przekazania kontroli może nie być łatwy do zidentyfikowania. Jeśli moment przekazania kontroli nie został określony w umowie bądź nie jest zdefiniowany praktyką rynkową, wówczas umowa nie spełnia kryterium, ponieważ sprzedawca nie jest w stanie określić czasu rozpoznania przychodu ze sprzedaży. Kontrakt musi precyzować także sposób, kwotę oraz termin płatności;
- Każda ze stron oczekuje wykonania swoich obowiązków wynikających z umowy oraz jest prawdopodobne, że za przekazane dobra lub usługi zostanie otrzymane wynagrodzenie, które Spółka jest w stanie określić. Oceniając prawdopodobieństwo zapłaty na tym etapie Spółka rozważa wyłącznie zdolność kontrahenta oraz jego intencję zapłaty w dacie wymagalności zobowiązania, nie oceniając wysokości kwoty jaką uzyska od kontrahenta (kwota ta może się różnić od wysokości ceny kontraktu np. o późniejsze rabaty, upusty czy inne elementy wynagrodzenia zmiennego).
- Umowa posiada treść ekonomiczną, czyli w rezultacie jej wykonania zmienia się ryzyko, czas oraz kwota przyszłych przepływów pieniężnych Spółki. W przypadku, gdy nie przewiduje się zmiany tych parametrów, jest mało prawdopodobne, że kontrakt posiada treść ekonomiczną. Zmiana wielkości planowanych przepływów pieniężnych nie musi ulegać zmianie tylko poprzez dodatkowe przepływy pieniężne otrzymywane od klienta ale także zmniejszenie wielkości przepływów pieniężnych wychodzących od sprzedawcy, na przykład poprzez otrzymanie od klienta wynagrodzenia w formie niepieniężnej.
- Jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

Dobro lub usługa przyrządzone klientowi są odrębne, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne, oraz
- zobowiązanie Spółki do przekazania dobra lub usługi na rzecz klienta można zidentyfikować jako odrębne w stosunku do innych zobowiązań określonych w umowie.

Spółka rozpoznaje przychód z tytułu umowy z klientem w punkcie czasu w momencie, kiedy przekaze klientowi kontrolę nad dobrem. Kontrola oznacza zdolność do bezpośredniego rozporządzania składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści. Spółka rozważa następujące czynniki świadczące o wykonaniu zobowiązania do wykonania świadczenia:

- bieżące prawo Spółki do zapłaty za składnik aktywów,
- przekazanie klientowi tytułu prawnego do składnika aktywów,
- przekazanie fizycznego posiadania aktywa klientowi,
- przekazanie klientowi istotnego ryzyka i istotnych korzyści,
- przyjęcie przez klienta składnika aktywów.

Ustalenie ceny transakcji

Przy ustalaniu ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia nie tylko wynagrodzenie stałe, ale również inne elementy wynagrodzenia jak wynagrodzenie zmienne (tj. kwota wynagrodzenia uwarunkowana wystąpieniem lub nie jakiegoś niepewnego zdarzenia w przyszłości), wynagrodzenie niepieniężne, wynagrodzenie należne klientowi oraz istotny czynnik finansowania. Cena ta nie obejmuje kwot pobranych w imieniu innego podmiotu tj. podatek VAT i inne podatki związane ze sprzedażą (podatek akcyzowy, opłata paliwowa).

Zmienne wynagrodzenie

Niektóre umowy z klientami mogą zawierać kwoty zmienne wynagrodzenia w związku z udzielaniem upustów, rabatów, zwrotu wynagrodzenia, kredytów, ustępstw cenowych, dodatków, premii za wyniki lub nakładaniem kar.

W wartości ceny transakcyjnej Spółka uwzględni taką kwotę wynagrodzenia zmiennego, co do której istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi konieczność znacznego odwrócenia ujętego wcześniej przychodu (zasada ostrożności) i dokonuje szacunku stosując jedną z następujących metod, w zależności od tego, która z nich pozwoli dokładniej przewidzieć kwotę wynagrodzenia, do którego jest uprawniona:

- metodę oczekiwanych wartości (sumie iloczynów kwot wynagrodzenia i prawdopodobieństw ich wystąpienia), którą stosuje się w przypadku zawierania dużej liczby podobnych umów, a w danej umowie przewiduje się więcej niż dwa możliwe wyniki;
- metodę wartości najbardziej prawdopodobnej (czyli najbardziej prawdopodobnej kwoty z możliwych) w przypadku gdy umowa ma tylko dwa możliwe wyniki (np. z premią lub bez).

Raz wybrana metoda stosowana jest do danej umowy konsekwentnie. Szacunek aktualizuje się na każdy dzień sprawozdawczy. Ewentualne korekty rozpoznanego przychodu ujmowane są w okresie, w którym ma miejsce aktualizacja – łączna kwota rozpoznanych przychodów powinna odpowiadać kwocie, która byłaby rozpoznana, gdyby nowe informacje były znane Spółce od początku.

Wynagrodzenie niepieniężne Spółka wycenia w wartości godziwej, a w przypadku braku możliwości jej racjonalnego szacunku, w sposób pośredni przez odniesienie do indywidualnej ceny sprzedaży przyrzeczonych dóbr lub usług.

Wynagrodzenie płatne klientowi, o ile tylko nie stanowi zapłaty za wyodrębnione dobro lub usługę nabywaną od klienta, powoduje obniżenie ceny transakcyjnej. Obniżenie przychodów następuje w chwili wystąpienia późniejszego z poniższych zdarzeń:

- ujęcie przez Spółkę przychodów z tytułu przekazania powiązanych dóbr lub usług klientowi; oraz
- zapłata lub zobowiązanie się Spółki do zapłaty wynagrodzenia (nawet jeżeli zapłata ta jest uzależniona od wystąpienia niepewnego zdarzenia w przyszłości).

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego mającego miejsce w trakcie trwania umowy Spółka dokonuje aktualizacji swoich szacunków mających wpływ na cenę transakcyjną. Każda zmiana w cenie transakcyjnej jest alokowana do wszystkich zobowiązań do wykonania świadczenia, chyba że wynagrodzenie zmienne dotyczy tylko jednego lub kilku (a nie wszystkich) takich zobowiązań.

Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniami Spółki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spełnianie zobowiązań do wykonania świadczenia

Jeśli obowiązek świadczenia wypełniany jest w danym punkcie czasu przychód ujmuje się w momencie przekazania kontroli nad produktem, towarem lub usługą (tzn. przekazania możliwości kierowania wykorzystaniem i uzyskiwania praktycznie wszystkich korzyści z tego produktu, towaru lub usługi).

Przesłankami wskazującymi na przekazanie kontroli do klienta są:

- Spółka posiada bieżące prawo do wynagrodzenia,
- klient posiada prawo własności do aktywa,
- klient posiada fizyczne władanie nad aktywem,
- klient przejął istotne ryzyka i korzyści związane z aktywem,
- klient zaakceptował rezultat obowiązku świadczenia.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmuje się w wyniku finansowym jednorazowo, w określonym momencie czasu, zgodnym z momentem spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia (w szczególności określanym w oparciu o reguły sprzedaży INCOTERMS).

W odniesieniu do umów dotyczących usług ciągłych, na podstawie których Spółka ma prawo do otrzymania od klienta wynagrodzenia w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane, Spółka ujmuje przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

Wynagrodzenie zleceniodawcy a wynagrodzenie pośrednika

W przypadku, gdy w dostarczanie dóbr lub usług klientowi zaangażowany jest inny podmiot, Spółka określa czy charakter przyrzeczenia Spółki stanowi zobowiązanie do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu określonych dóbr lub usług (w tym przypadku Spółka jest zleceniodawcą) czy też na zleceniu innemu podmiotowi dostarczenia tych dóbr lub usług (w tym przypadku Spółka jest pośrednikiem).

Spółka jest zleceniodawcą, jeśli sprawuje kontrolę nad przyrzeczonym dobrem lub usługą przed ich przekazaniem klientowi. Jednostka nie musi jednak działać jako zleceniodawca, jeśli uzyskuje tytuł prawny do produktu tylko chwilowo, zanim zostanie on przeniesiony na klienta. Jednostka występująca w umowie jako zleceniodawca może sama wypełnić zobowiązanie do wykonania świadczenia lub może powierzyć wypełnienie tego zobowiązania lub jego części innemu podmiotowi (np. podwykonawcy) w jej imieniu. W takiej sytuacji Spółka ujmuje przychody w kwocie wynagrodzenia brutto, do którego – zgodnie z jej oczekiwaniami – będzie uprawniona w zamian za przekazane dobra lub usługi.

Spółka działa jako pośrednik, jeśli jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. W takim przypadku Spółka ujmuje przychody w kwocie jakiegokolwiek opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z jej oczekiwaniami – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot.

Istotny komponent finansowania

W przypadku umów z klientami, dla których okres pomiędzy przekazaniem przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi a momentem zapłaty za dobro lub usługę przekracza jeden rok Spółka ocenia, czy umowy zawierają istotny element finansowania. W celu ustalenia ceny transakcyjnej, Spółka koryguje przyrzoną kwotę wynagrodzenia o istotny komponent finansowania stosując stopę dyskontową, która zostałaby zastosowana w przypadku zawarcia oddzielnej transakcji finansowania pomiędzy jednostką a jej klientem w momencie zawarcia umowy.

Spółka zdecydowała się nie korygować przyrzonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok. Dlatego też, dla krótkoterminowych zaliczek Spółka nie wydziela istotnego elementu finansowania.

Wynagrodzenie niepieniężne

W przypadku umów, w których klient zobowiązał się do zapłaty wynagrodzenia w formie innej niż pieniężna, Spółka w celu ustalenia ceny transakcyjnej wycenia wynagrodzenie niepieniężne (lub przyrzeczenie zapłaty wynagrodzenia niepieniężnego) w wartości godziwej. W sytuacji, gdy Spółka nie może racjonalnie oszacować wartości godziwej wynagrodzenia niepieniężnego, wycenia je pośrednio przez odniesienie do indywidualnej ceny sprzedaży dóbr lub usług przyrzeczonych klientowi (lub klasie klientów) w zamian za wynagrodzenie.

Gwarancje

Spółka udziela gwarancji na sprzedane produkty, które stanowi zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją. Spółka ujmuje takie gwarancje zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Niektóre niestandardowe umowy z klientami mogą zawierać gwarancje rozszerzone. Gwarancje takie stanowią oddzielną usługę – ujmowaną jako zobowiązanie do wykonania świadczenia, do której przypisuje się część ceny transakcyjnej.

Aktywowane koszty doprowadzenia do zawarcia umowy

Spółka ujmuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem jako składnik aktywów, jeżeli spodziewa się, że koszty te odzyska. Dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy to koszty ponoszone przez jednostkę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których jednostka nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta. Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy ponoszone bez względu na to, czy umowa została zawarta, ujmuje się jako koszty w momencie ich poniesienia, chyba że koszty te wyraźnie obciążają klienta bez względu na to, czy umowa zostanie zawarta. Spółka ujmuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy jako koszty w momencie ich poniesienia, jeśli okres amortyzacji składnika aktywów, który w przeciwnym razie zostałby ujęty przez Spółkę, wynosi jeden rok lub krócej. Składnik aktywów jest systematycznie amortyzowany, z uwzględnieniem okresu przekazywania klientowi dóbr lub usług, z którymi jest powiązany. Spółka dokonuje aktualizacji okresu amortyzacji, aby odzwierciedlić istotną zmianę oczekiwanego okresu przekazywania klientowi dóbr lub usług, z którymi powiązany jest składnik aktywów.

Aktywa z tytułu umowy

W ramach aktywów z tytułu umowy Spółka ujmuje prawa do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest uzależnione od warunku innego niż upływ czasu (na przykład od przyszłych świadczeń jednostki). Spółka ocenia, czy nie nastąpiła utrata wartości składnika aktywów z tytułu umowy na takiej samej zasadzie jak w przypadku składnika aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9.

Należności

W ramach należności Spółka ujmuje prawa do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest bezwarunkowe (jedynym warunkiem wymagalności wynagrodzenia jest upływ określonego czasu). Spółka ujmuje należność zgodnie z MSSF 9. W momencie początkowego ujęcia należności z tytułu umowy wszelkie różnice pomiędzy wyceną należności zgodnie z MSSF 9, a odpowiadającą jej wcześniej ujętą kwotą przychodów Spółka ujmuje jako koszt (strata z tytułu utraty wartości).

Zobowiązania z tytułu umowy

W ramach zobowiązań z tytułu umowy Spółka ujmuje otrzymane lub należne od klienta wynagrodzenie, z którym wiąże się obowiązek przekazania klientowi dóbr lub usług.

Aktywa z tytułu prawa do zwrotu

W ramach aktywów z tytułu prawa do zwrotu Spółka ujmuje prawo do odzyskania produktów od klientów po wywiązaniu się ze zobowiązania do zwrotu zapłaty.

Zobowiązanie do zwrotu wynagrodzenia

Spółka ujmuje zobowiązanie do zwrotu wynagrodzenia, jeżeli po jego otrzymaniu oczekuje, że zwróci jego część lub całość klientowi. Zobowiązanie do zwrotu wynagrodzenia wycenia się w kwocie otrzymanego wynagrodzenia (lub należności), do którego – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – nie jest ona uprawniona (tj. w wysokości kwot nieujętych w cenie transakcyjnej). Zobowiązanie do zwrotu wynagrodzenia (oraz odpowiednia zmiana ceny transakcyjnej oraz wynikająca z niej zmiana zobowiązania z tytułu umowy) jest aktualizowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego w związku ze zmianami okoliczności.

7.2 Przychody z tytułu dywidend

Należne dywidendy zalicza się do przychodów finansowych na dzień powzięcia przez właściwy organ jednostki wypłacającej dywidendę uchwały o podziale zysku chyba, że w uchwale określono inny dzień prawa do dywidendy.

7.3 Przychody z odsetek

Przychody z tytułu odsetek są rozpoznawane w momencie ich naliczenia (przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej).

7.4 Podatki

7.4.1 Podatek dochodowy

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto z powodu występowania tzw. różnic przejściowych między przychodami i kosztami w ujęciu księgowym i podatkowym, tj. przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w innym okresie niż bieżący okres sprawozdawczy oraz tzw. różnic trwałych wynikających z faktu, iż część z pozycji kosztów i przychodów, ujętych księgowo nigdy nie będzie uwzględniona w rozliczeniu podatkowym. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego ustalane jest z uwzględnieniem wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień kończący okres sprawozdawczy między wartością podatkową aktywów i pasywów, a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego ujmowane jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych, współzależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych, współzależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego jest weryfikowana na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do jego częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu podatku odroczonego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów lub zobowiązań zostanie zrealizowany, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień kończący okres sprawozdawczy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień kończący okres sprawozdawczy. Wpływ podatku odroczonego dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym poprzez inne całkowite dochody.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

7.4.2 Podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy, opłata paliwowa i opłata emisyjna

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług (VAT), podatku akcyzowego, opłaty paliwowej i opłaty emisyjnej, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług (VAT) zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych (wtedy jest on ujmowany odpowiednio, jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej) oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług (VAT), akcyzy, opłaty paliwowej i opłaty emisyjnej.

Kwota netto podatku od towarów i usług (VAT), podatku akcyzowego, opłaty paliwowej i opłaty emisyjnej możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jako część należności lub zobowiązań.

7.5 Transakcje w walucie obcej

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w walucie funkcjonalnej Spółki (polski złoty) na dzień ich zawarcia odpowiednio po kursie:

- faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji - w przypadku sprzedaży lub kupna walut,
- średnim ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski („NBP”) z dnia poprzedzającego ten dzień - w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa w punkcie powyżej, a także w przypadku pozostałych operacji.

Kursem dla faktur zakupu jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wystawienia faktury, a dla faktur sprzedaży – średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym datę sprzedaży.

Wszelkie zyski lub straty kursowe powstałe z tytułu przeliczenia są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, z wyjątkiem różnic kursowych traktowanych jako część kosztów finansowania zewnętrznego kapitalizowanych w wartości rzeczowych aktywów trwałych (różnice kursowe od odsetek i prowizji). Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia początkowej transakcji. Pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia takiej wartości godziwej.

Spółka osobno ustala wynik z tytułu różnic kursowych dla różnic zrealizowanych i niezrealizowanych, prezentując ostatecznie wynik na łącznych różnicach kursowych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako zyski lub straty:

- działalności operacyjnej: w odniesieniu do różnic kursowych dotyczących rozliczenia należności i zobowiązań handlowych,
- działalności finansowej: w odniesieniu między innymi do pozycji kredytów i pożyczek, zobowiązań inwestycyjnych, środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień kończący okres sprawozdawczy inwestycji krótkoterminowych (np. udzielonych pożyczek, środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych) oraz należności i zobowiązań w walutach obcych zalicza się do kosztów lub przychodów działalności finansowej i operacyjnej.

Dla potrzeb wyceny pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej zastosowano następujące kursy walut obcych ustalone na podstawie notowań ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski (NBP):

Średni kurs NBP na dzień	31 grudnia 2020⁽¹⁾	31 grudnia 2019⁽²⁾
USD	3,7584	3,7977
EUR	4,6148	4,2585

⁽¹⁾ Tabela kursów średnich NBP obowiązująca na dzień 31 grudnia 2020 roku.

⁽²⁾ Tabela kursów średnich NBP obowiązująca na dzień 31 grudnia 2019 roku.

7.6 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe, z wyjątkiem gruntów, są wyceniane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Grunty wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po wprowadzeniu rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania, jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Rzeczowe aktywa trwałe (w tym ich komponenty), z wyjątkiem gruntów, są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności, który kształtuje się następująco:

Budynki, budowle	1 rok – 80 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	1 rok – 25 lat
Pozostałe	1 rok – 15 lat

Dany składnik rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięty ze sprawozdania z pozycji finansowej po dokonaniu jego zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów) są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Wartość końcowa, okres użytkowania oraz metoda amortyzacji składników aktywów poddawane są corocznej weryfikacji i w razie konieczności korygowane z efektem od początku następnego roku obrotowego.

Rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowych, pomniejszonych o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy nie są amortyzowane do momentu osiągnięcia przydatności do użytkowania.

Rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia.

Koszty finansowe aktywowane na rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy obejmują koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania zgodnie z zasadami opisanymi w notcie 7.16.

7.7 Aktywa niematerialne

Aktywa niematerialne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do Spółki korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami. Początkowe ujęcie aktywów niematerialnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, jeśli są nabyte w ramach oddzielnej transakcji. Po ujęciu początkowym aktywa niematerialne są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Aktywa niematerialne obejmują licencje na programy komputerowe, patenty, znaki towarowe, nabyte prawa do emisji CO₂ oraz aktywa niematerialne w realizacji.

Aktywa niematerialne, za wyjątkiem wartości firmy, są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Przewidywany okres użytkowania posiadanych przez Spółkę aktywów niematerialnych wynosi od 2 do 40 lat.

Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych są weryfikowane na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku następnego roku obrotowego.

Nakłady poniesione na aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

7.8 Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Spółka stosuje jednolity model księgowego ujęcia leasingu, który zakłada rozpoznanie przez leasingobiorcę aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań z tytułu leasingu w odniesieniu do wszystkich umów leasingowych, poza umowami wyłączonymi z zastosowania tj.: leasingów krótkoterminowych oraz leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość.

Przez leasing krótkoterminowy rozumie się umowy bez możliwości zakupu składnika aktywów, zawarte na okres krótszy niż 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia. W szczególności jako leasing krótkoterminowy Spółka traktuje umowy zawarte na czas nieokreślony z krótkim (do 12 miesięcy) terminem wypowiedzenia, bez znaczących kar dla jednej ze stron.

Poziom istotności zdefiniowany przez Spółkę w celu identyfikacji leasingów niskocennych wynosi 20 tys. zł. Wartość bazowego składnika aktywów wyceniana jest w oparciu o wartość nowego składnika aktywów, bez względu na wiek składnika aktywów objętego leasingiem.

Identyfikacji składnika aktywów dokonuje się zazwyczaj poprzez wyraźne określenie go w umowie. Składnik aktywów można jednak zidentyfikować również w sposób dorozumiany w momencie, w którym składnik aktywów udostępnia się do użytkowania klientowi.

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania z tytułu leasingu w momencie rozpoczęcia umowy, w ramach której następuje przeniesienie kontroli nad użytkowaniem określonych aktywów przez pewien okres czasu. Datą rozpoczęcia umowy jest data udostępnienia Spółce jako leasingobiorcy przez leasingodawcę przedmiotu leasingu.

Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania jest początkowo wyceniany według kosztu, który obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę,
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów lub przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach rzeczowych aktywów trwałych. Prawo wieczystego użytkowania gruntów zarówno nabyte odpłatnie, jak i otrzymane nieodpłatnie ujmowane jest analogicznie jak pozostałe umowy leasingu (jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu leasingu). W celu kalkulacji aktywów i zobowiązań dotyczących prawa wieczystego użytkowania Spółka przeprowadza analizę w celu ustalenia przewidywanego horyzontu czasowego korzystania z prawa wieczystego użytkowania. Po ustaleniu planowanego okresu użytkowania aktywa, zobowiązanie z tytułu leasingu kalkulowane jest na zasadach ogólnych.

Po dacie rozpoczęcia leasingu, składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wycenia się według kosztu pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne straty z tytułu utraty wartości. W przypadku wystąpienia modyfikacji umowy leasingowej, wartość aktywa z tytułu prawa do użytkowania korygowana jest odpowiednio do nowej wyceny zobowiązania leasingowego (zgodnie ze zmianami wynikającymi z modyfikacji umowy lub aktualizacji stopy dyskonta).

Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania amortyzowany jest liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ekonomicznego użytkowania danego aktywa. W przypadku prawa wieczystego użytkowania gruntów, dla którego obliczenia wysokości aktywów z tytułu prawa do użytkowania aktywów dokonano według formuły renty wieczystej, amortyzacja nie jest naliczana. W odniesieniu do pozostałych praw wieczystego użytkowania gruntów amortyzacja jest naliczana zgodnie z okresem trwania umowy.

W przypadku, gdy umowa leasingowa przenosi na Spółkę tytuł własności danego składnika przed końcem okresu leasingu lub gdy koszt aktywa z tytułu prawa do użytkowania odzwierciedla fakt, że Spółka zrealizuje opcję wykupu wartości końcowej przedmiotu leasingu, Spółka amortyzuje aktywo z tytułu prawa do użytkowania od momentu rozpoczęcia umowy leasingu do końca okresu szacowanego ekonomicznego użytkowania danego aktywa. W innych przypadkach Spółka amortyzuje aktywa z tytułu prawa do użytkowania od daty rozpoczęcia umowy do wcześniejszej z dwóch dat – daty zakończenia okresu ekonomicznego użytkowania aktywa lub daty końca umowy leasingu.

Koszty z tytułu obowiązku wycofania z eksploatacji aktywów trwałych są aktywowane w ramach składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz amortyzowane przez szacowany okres ekonomicznego użytkowania odnośnego składnika aktywów. Wartość godziwa kosztów z tytułu obowiązku wycofania z eksploatacji aktywów trwałych jest szacowana przez Spółkę zgodnie z metodologią określoną w KIMSF 1.

Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie, obejmujące:

- stałe opłaty pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem indeksu lub stawki obowiązujących na datę rozpoczęcia;
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji;
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Z opłat leasingowych wyłączone są zmienne opłaty, które uzależnione są od czynników zewnętrznych. Zmienne opłaty leasingowe niezawarte w początkowej wycenie zobowiązania z tytułu leasingu są rozpoznawane bezpośrednio w zysku lub stracie.

Po początkowym ujęciu Spółka wycenia zobowiązania z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia ponownej oceny lub modyfikacji umowy leasingu, lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych, w tym podwyżek lub obniżek wynikających ze zmian indeksów w przypadku umów indeksowanych współczynnikami rynkowymi.

Po dacie rozpoczęcia leasingu, o ile koszty nie zostały uwzględnione w wartości bilansowej innego składnika aktywów zgodnie z innymi niż MSSF 16 obowiązującymi standardami, leasingobiorca ujmuje w wyniku zarówno odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu jak i zmienne opłaty leasingowe nieuwzględnione w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu w okresie, w którym ma miejsce zdarzenie lub zachodzi warunek, które uruchamiają te płatności.

Płatności leasingowe są dyskontowane przy użyciu stopy procentowej umowy leasingu lub krańcowej stopy procentowej Spółki, gdy stopa procentowa umowy leasingu nie jest możliwa w łatwy sposób do wyznaczenia. W celu określenia krańcowej stopy procentowej Spółka bierze pod uwagę rodzaj umowy, długość trwania umowy, walutę umowy oraz potencjalną marżę, jaką musiałaby ponieść na rzecz zewnętrznych instytucji finansowych, gdyby chciała zawrzeć taką transakcję na rynku finansowym.

Spółka ustanowiła krańcowe stopy pożyczkowe w podziale na waluty występujące w umowach oraz przy uwzględnieniu ich okresu trwania według przedziałów czasowych zaprezentowanych poniżej:

- umowy krótkoterminowe (12 miesięcy lub mniej),
- umowy na okres od 1 do 2 lat (włącznie),
- umowy na okres od 2 do 5 lat (włącznie),
- umowy na okres od 5 do 10 lat (włącznie),
- umowy na powyżej 10 lat.

Proces ustalenia aktualnej krańcowej stopy procentowej obejmuje następujące kroki:

- analiza aktualnej struktury finansowania leasingobiorcy (np. jakie instrumenty dłużne posiada leasingobiorca i jakie są warunki tych instrumentów);
- ustalenie odpowiedniej stopy referencyjnej – przy założeniu konkretnej waluty, warunków gospodarczych i okresu obowiązywania umowy leasingu;
- analiza pozostałych istotnych warunków leasingu, w tym charakter aktywów bazowych.

W celu obliczenia stóp dyskonta na potrzeby MSSF 16 Spółka przyjmuje, że stopa dyskonta powinna odzwierciedlać koszt finansowania, jakie byłoby zaciągnięte na zakup przedmiotu podlegającego leasingowi.

Spółka zawiera umowy leasingu głównie w oparciu o walutę PLN, dla której przypisała WIBOR dla określonego terminu jako bazową stopę dyskonta.

7.9 Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych

Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o utworzone odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Informacja na temat wyceny udziałów oraz akcji w jednostkach niepowiązanych opisana została w notcie 7.17.

7.10 Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości niefinansowych składników majątkowych używanych w działalności ujmują się jako pozostałe koszty.

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej.

Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika niefinansowych aktywów trwałych ujmują się niezwłocznie jako pozostałe przychody. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową. Spółka dokonuje kompensaty odpowiadających sobie tytułów pozostałych przychodów i kosztów zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” (pkt. 34) i wykazuje w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w wartości netto.

7.11 Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione w celu doprowadzenia składników zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu ujmowane są w następujący sposób:

- materiały i towary – według ceny nabycia ustalonej metodą średniej ważonej,
- produkty gotowe i produkty w toku – według kosztu bezpośrednich materiałów i robocizny oraz uzasadnionej części pośrednich kosztów produkcji, ustalonej przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych, ustalonych metodą średniej ważonej.

Wycena rozchodu zapasów dokonywana jest metodą średniej ważonej.

Cena sprzedaży netto jest to możliwa do uzyskania na dzień kończący okres sprawozdawczy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług, podatku akcyzowego i opłaty paliwowej, pomniejszona o rabaty, upusty i tym podobne oraz koszty związane z przystosowaniem składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

Grupa LOTOS S.A. stosuje obowiązujące od dnia 7 kwietnia 2007 roku zasady funkcjonowania systemu zapasów obowiązkowych, wprowadzone ustawą z dnia 16 lutego 2007 roku o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. Nr 52, poz. 343, z dnia 23 marca 2007 roku z późniejszymi zmianami). Ustawa, o której mowa powyżej określa zasady tworzenia, utrzymywania oraz finansowania zapasów ropy naftowej i produktów naftowych. Zapasy obowiązkowe obejmują ropę naftową, produkty naftowe (paliwa ciekłe), gaz płynny LPG. Spółka wykazuje zapasy obowiązkowe jako aktywa krótkoterminowe ze względu na rotację w krótkim okresie.

Odpisy aktualizujące wartość produktów lub półproduktów, wynikające z wyceny według cen sprzedaży netto korygują koszt wytworzenia. Odpisy aktualizujące wartość towarów obciążają wartość sprzedanych towarów.

Na dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka ustala szacunkowo (na podstawie indywidualnej analizy przydatności zapasów dla celów prowadzonej przez Spółkę działalności gospodarczej) wartość odpisu aktualizującego zapas materiałów zgromadzonych w magazynach. W przypadku obniżki notowań cen ropy i produktów rafineryjnych, Spółka zawiązuje odpis aktualizujący bilansową wartość zapasów z uwagi na różnicę między kosztem wytworzenia, a cenami możliwymi do uzyskania (ang. „net realisable value”) zgodnie z MSR 2. Odpisy aktualizujące wartość zapasów materiałów dokonane w związku z utratą ich wartości, obciążają koszty wytworzenia.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizacyjnego zapasu – rozwiązanie odpisu, równowartość całości lub części zwiększa wartość składnika zapasów. W przypadku wykorzystania odpisu, ze względu na czystość zapisu i treść ekonomiczną, odwrócenie odpisu znajduje odzwierciedlenie poprzez podstawową działalność operacyjną.

7.12 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe przechowywane do terminu zapadalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Wykazana w sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych pozycja środki pieniężne i ich ekwiwalenty składa się z gotówki w kasie, kredytów w rachunku bieżącym oraz lokat bankowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące, które nie zostały potraktowane jako działalność lokacyjna.

7.13 Kapitały własne

Kapitały własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Spółki.

Kapitał podstawowy Grupy LOTOS S.A. jest wykazywany według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze Statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

7.14 Kredyty

W momencie początkowego ujęcia wszystkie kredyty bankowe są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania. Zyski i straty są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku naliczania odpisu z tytułu utraty wartości.

7.15 Świadczenia pracownicze

7.15.1 Odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe i inne świadczenia

Zgodnie z obowiązującym Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy, Spółka realizuje wypłaty nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych oraz odpraw pośmiertnych.

Ponadto, objętym przez Spółkę opieką socjalną pracownikom, emerytom i rencistom, przysługują świadczenia w ramach odrębnego funduszu socjalnego, który tworzony jest zgodnie z obowiązującymi krajowymi przepisami ustawowymi w tym zakresie (Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, ZFŚS).

Według MSR 19 „Świadczenia pracownicze” odprawy emerytalne, rentowe oraz odpisy na fundusz socjalny tytułem przyszłych świadczeń dla pracowników, w związku z programem socjalnym dla emerytów i rencistów, Spółka kwalifikuje jako programy określonych świadczeń po okresie zatrudnienia, natomiast nagrody jubileuszowe, odprawy pośmiertne oraz świadczenia wypłacane obecnym emerytom i rencistom z funduszu socjalnego zaliczane są do pozostałych świadczeń pracowniczych. Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu przyszłych wypłat świadczeń po okresie zatrudnienia na dzień kończący okres sprawozdawczy jest obliczana przez niezależnego aktuarium z zastosowaniem tzw. metody prognozowanych uprawnień jednostkowych i stanowi zdyskontowaną kwotę przewidywanych przyszłych płatności, których dokonanie jest wymagane celem wywiązania się pracodawcy z zobowiązań wynikających z pracy wykonywanej przez pracowników w okresach ubiegłych (do dnia kończącego okres sprawozdawczy), określoną dla każdego pracownika indywidualnie, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia (prawdopodobieństwo odejść pracowników), bez uwzględnienia osób, które zostaną w przyszłości przyjęte do pracy.

Wartość zobowiązania z tytułu przyszłych wypłat świadczeń pracowniczych obejmuje nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i rentowe oraz świadczenia z funduszu socjalnego na rzecz emerytów i rencistów, a także kwotę szacowanych wypłat z tytułu odpraw pośmiertnych.

Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne i rentowe są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę lub rentę. Wysokość odpraw emerytalnych i rentowych oraz nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Wysokość odprawy pośmiertnej uzależniona jest od okresu zatrudnienia zmarłego pracownika, a wypłata przysługuje jego rodzinie, zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Kwoty zysków i strat aktuarialnych z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia Grupa rozpoznaje w innych całkowitych dochodach.

Pracownikom Spółki przysługuje ponadto prawo do urlopów na warunkach określonych w przepisach Kodeksu pracy. Spółka kalkuluje koszty urlopów pracowniczych memoriałowo, stosując metodę zobowiązań. Wartość szacowanego w ten sposób ekwiwalentu z tytułu niewykorzystanych urlopów pracowniczych ujmowana jest w księgach Spółki w oparciu o różnicę pomiędzy faktycznym stanem wykorzystania urlopów przez pracowników a stanem, jaki wynikałby z proporcjonalnego wykorzystania urlopu w czasie i wykazywana w sprawozdaniu finansowym odpowiednio jako krótkoterminowe lub długoterminowe zobowiązanie z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych w okresie zatrudnienia.

Zobowiązania z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych w okresie zatrudnienia obejmują ponadto premie i nagrody, które wynikają z funkcjonujących w Spółce płacowych systemów motywacyjnych.

Szczegółowe informacje dotyczące świadczeń pracowniczych zawiera nota 25, gdzie poza ujawnieniami poszczególnych pozycji zobowiązań i kosztów z tytułu świadczeń pracowniczych, przedstawiono założenia aktuarialne, a także analizę wrażliwości szacunków na zmianę tych założeń. Spółka ujmuje koszty dyskonta od zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w kosztach finansowych.

7.15.2 Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Zgodnie z polską praktyką gospodarczą akcjonariusze jednostek mogą dokonać podziału zysku na cele pracownicze w formie zasilenia funduszu socjalnego oraz na inne fundusze specjalne, jednakże w sprawozdaniu finansowym ta część podziału zysku jest zaliczana do kosztów działalności okresu, w którym podział zysku został zatwierdzony przez Zgromadzenie Akcjonariuszy.

7.16 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmują się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem kosztów, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów (w tym różnice kursowe od odsetek i prowizji), które aktywują się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. W zakresie, w jakim środki pożyczają się specjalnie w celu pozyskania dostosowywanego składnika aktywów, kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, którą można aktywować jako część tego składnika

aktywów, ustala się jako różnicę między rzeczywistymi kosztami finansowania zewnętrznego poniesionymi z tytułu danej pożyczki lub kredytu w danym okresie, a przychodami z tytułu tymczasowego zainwestowania pożyczonych środków.

W stopniu, w jakim środki pożyczają się bez ściśle określonego celu, a następnie przeznaczają na pozyskanie dostosowywanego składnika aktywów, kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, które mogą być kapitalizowane, ustala się poprzez zastosowanie stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na ten składnik majątku.

7.17 Aktywa i zobowiązania finansowe

Aktywa finansowe

Grupa LOTOS S.A. klasyfikuje aktywa finansowe do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja jest uzależniona od przyjętego przez Spółkę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz warunków umownych przepływów pieniężnych. Grupa LOTOS S.A. dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne jedynie wówczas gdy zmienia się model zarządzania tymi aktywami.

Spółka dokonuje oceny modelu zarządzania dłużnymi aktywami finansowymi (w tym należnościami handlowymi) według trzech możliwych kryteriów:

- utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych,
- utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych i sprzedaży,
- model inny niż powyższe (efektywnie oznaczający aktywa w celu zbycia).

Wycena na moment początkowego ujęcia

Na moment początkowego ujęcia, Grupa LOTOS S.A. wycenia składnik aktywów finansowych według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu składnika aktywów finansowych, w przypadku składnika aktywów finansowych, który nie wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcji dotyczących aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są ujmowane w wyniku finansowym.

Zaprzestanie ujmowania

Aktywa finansowe ujmują się, gdy Spółka staje się stroną postanowień umownych instrumentu. Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły lub zostały przeniesione, a Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Wycena po początkowym ujęciu

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI”), są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji przychody z tytułu odsetek w wyniku finansowym. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmują się zgodnie z zasadą rachunkowości wskazaną w rozdziale 7.18 i prezentuje w pozycji Strata z tytułu utraty wartości aktywów finansowych.

W szczególności, w tej kategorii Spółka klasyfikuje:

- należności handlowe poza portfelem należności podlegających faktoringowi w ramach przyznanego Spółce limitu,
- pożyczki, które spełniają test klasyfikacyjny SPPI i które zgodnie z modelem biznesowym są wykazywane jako „utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych”,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty,
- lokaty, depozyty zabezpieczające, należności inwestycyjne i inne należności finansowe.

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Instrumenty dłużne, z których przepływy stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek, a które są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów pieniężnych i w celu sprzedaży, wyceniane są według wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Zmiany wartości bilansowej są ujmowane przez inne całkowite dochody, za wyjątkiem zysków i strat z tytułu utraty wartości, przychodów z tytułu odsetek oraz różnic kursowych, które ujmują się w wyniku finansowym. W przypadku zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych łączny zysk lub stratę poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do wyniku finansowego i ujmują jako pozostałe zyski/(straty). Przychody z tytułu odsetek od takich aktywów finansowych wylicza się metodą efektywnej stopy procentowej i ujmują w pozycji „przychody z tytułu odsetek”. Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych (ang. expected credit losses „ECL”) ujmują się zgodnie z zasadą rachunkowości dotyczącej utraty wartości aktywów finansowych i prezentuje w pozycji: Odpis na oczekiwane straty kredytowe.

Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa, które nie spełniają kryteriów wyceny według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W szczególności Grupa LOTOS S.A. zalicza do kategorii wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy instrumenty dłużne - pożyczki, które nie spełniają testu SPPI (tj. przepływy pieniężne z tych pożyczek nie stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek).

Wartość godziwą należności handlowych podlegających faktoringowi w ramach dostępnego na dzień kończący okres sprawozdawczy limitu, ustala się w oparciu o warunki umowy faktoringowej zawartej z faktorem.

Zysk lub stratę z wyceny inwestycji dłużnych do wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym i prezentuje w pozycji „Zyski/(straty) z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych” w okresie, w którym wystąpiły. Zyski/(straty) z wyceny do wartości godziwej zawierają wynikające z umowy otrzymane odsetki od instrumentów finansowych zaliczonych do tej kategorii.

Do instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka zalicza instrumenty pochodne, które zostały opisane w nocie 7.19.

Instrumenty kapitałowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Udziały w kapitale innych jednostek obejmują instrumenty kapitałowe innych jednostek, które nie dają kontroli, współkontroli ani znaczącego wpływu na te jednostki.

Udziały w innych jednostkach są początkowo ujmowane w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne. W późniejszych okresach są one ujmowane w wartości godziwej. Dla wszystkich posiadanych inwestycji Spółka wybrała opcję prezentowania zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów kapitałowych w innych całkowitych dochodach, ponieważ udziały te nie są utrzymywane w celach uzyskiwania krótkoterminowych zwrotów. W przypadku dokonania takiego wyboru, zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej nie podlegają późniejszej reklasyfikacji do wyniku finansowego w momencie zaprzestania ujmowania inwestycji.

Dywidendy z takich inwestycji ujmuje się w wyniku finansowym w momencie ustanowienia prawa Spółki do otrzymania płatności.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Do instrumentów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka zalicza instrumenty pochodne, które są opisane w nocie 7.19.

Grupa LOTOS S.A. jako zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie klasyfikuje przede wszystkim zobowiązania handlowe, zobowiązania inwestycyjne oraz pozostałe zobowiązania, kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych. Zobowiązania te wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycjach: Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu, Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, Pozostałe zobowiązania i rezerwy.

Zobowiązania finansowe wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych zobowiązań oraz przeliczenia według kursów obowiązujących na dzień bilansowy ujmuje się w wyniku finansowym, o ile nie odracza się ich w innych całkowitych dochodach, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W przypadku modyfikacji warunków umownych zobowiązania finansowego, która nie powoduje zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania, zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym. Zysk lub stratę oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych i oryginalnych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem oryginalnej efektywnej stopy procentowej zobowiązania.

7.18 Utrata wartości aktywów finansowych

Grupa LOTOS S.A. na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy dokonuje oceny oczekiwanych strat kredytowych (ang. expected credit losses – „ECL”) związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej przez inne całkowite dochody niezależnie od wystąpienia przesłanek utraty wartości. Grupa LOTOS S.A. stosuje następujące modele wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości:

- model ogólny (podstawowy),
- model uproszczony.

W odniesieniu do krótkoterminowych należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Spółka stosuje podejście uproszczone i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Grupa LOTOS S.A. stosuje matrycę odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych lub okresów przeterminowania.

Na potrzeby ustalenia oczekiwanych strat kredytowych należności grupuje się na podstawie podobieństwa charakterystyki ryzyka kredytowego. W celu określenia ogólnego współczynnika niewypłacenia zobowiązania przeprowadza się analizę nieściągalności za ostatnie 3 lata. Współczynniki niewypłacenia zobowiązania oblicza się dla następujących przedziałów:

- do 30 dni;
- od 30 do 90 dni;
- od 90 do 180 dni;
- powyżej 180 dni.

W celu określenia współczynnika niewypłacenia zobowiązania dla danego przedziału wiekowania, saldo należności spisanych porównuje się z saldem należności niespłaconych. W kalkulacji uwzględnia się wpływ czynników przyszłych na kwotę strat kredytowych.

Odpis z tytułu utraty wartości oblicza się uwzględniając współczynniki niewypłacenia zobowiązania skorygowane o wpływ czynników przyszłych oraz wysokość salda należności niespłaconych na dzień bilansowy dla każdego przedziału analizy wiekowej.

Należności indywidualnie istotne (powyżej 5% wartości całkowitego salda należności) testuje się indywidualnie.

Należności wewnątrzgrupowe mają inne ryzyko kredytowe niż należności od stron trzecich ze względu na istniejące powiązanie i istnienie kontroli. W przypadku trudności finansowych Grupa LOTOS S.A. zwykle wspiera swoją spółkę zależną, w związku z czym słabe wyniki finansowe i sytuacja finansowa powiązanego podmiotu niekoniecznie muszą oznaczać zwiększone ryzyko kredytowe. W takim przypadku Spółka opiera szacunek utraty wartości na analizie indywidualnej. W innych przypadkach, gdy ilość pozycji jest znacząca, mogą one tworzyć oddzielny portfel należności wewnątrzgrupowych z zastosowaniem analizy portfelowej.

Grupa LOTOS S.A. stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych innych niż należności handlowe:

- Stopień 1 – salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypłacenia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następnych 12 miesięcy);
- Stopień 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypłacenia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa;
- Stopień 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

W zakresie w jakim zgodnie z podejściem ogólnym konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Grupa LOTOS S.A. uwzględnia następujące przesłanki przy dokonaniu tej oceny:

- przeterminowanie co najmniej 30 dni;
- nastąpiły zmiany legislacyjne, technologiczne lub makroekonomiczne, które mają znaczący negatywny wpływ na dłużnika;
- pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym pożyczki lub innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy, np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegecja warunków ze względu na trudności finansowe itp.;
- dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku.

Spółka uznaje, że dla składnika aktywów finansowych istnieje ryzyko niewykonania zobowiązania, jeśli wewnętrzne i zewnętrzne informacje wskazują, że jest mało prawdopodobne, iż Spółka otrzyma w całości pozostałe przepływy pieniężne wynikające z umowy. Następuje to, gdy składnik aktywów jest przeterminowany co najmniej 90 dni. Aktywa finansowe są spisywane w całości lub w części, kiedy Spółka wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ściągnięcia i uzna, że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania składnika aktywów.

Należności handlowe zaliczane są do Stopnia 2 lub Stopnia 3:

- Stopień 2 – obejmuje należności handlowe, do których zastosowano podejście uproszczone do oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności, za wyjątkiem należności handlowych zaliczonych do Stopnia 3;
- Stopień 3 – obejmuje należności handlowe przeterminowane o ponad 90 dni lub zidentyfikowane indywidualnie jako nieobslugiwane i ze stwierdzoną utratą wartości.

7.19 Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Ponadto, Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym z ryzykiem cen surowców oraz produktów naftowych dopuszcza wykonanie z transakcji full barrel swap oraz commodity swap, a w przypadku sprzedaży produktów po cenach stałych z wbudowaną opcją również commodity option. Spółka korzysta z transakcji typu futures w celu zarządzania ryzykiem cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂). Grupa LOTOS S.A. w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianą stóp procentowych korzysta z swapów procentowych (IRS) oraz terminowych transakcji stopy procentowej (FRA). Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane w wartości godziwej, zgodnie z hierarchią wartości.

W oparciu o stosowane metody ustalania wartości godziwej, poszczególne składniki aktywów i zobowiązań finansowych Spółka klasyfikuje do następujących poziomów (tzw. hierarchia wartości godziwej):

- **Poziom 1:** Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest bezpośrednio o ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań.
- **Poziom 2:** Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana jest za pomocą modeli wyceny, w przypadku, których wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na rynku w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośrednio (bazujące na cenach).
- **Poziom 3:** Aktywa i zobowiązania finansowe, których wartość godziwa wyceniana za pomocą modeli wyceny, w przypadku, których dane wejściowe nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Wartość godziwa swapów towarowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowanych w oparciu o różnicę między średnią ceną rynkową, a ceną transakcyjną. Do wyznaczenia wartości godziwej zostały przyjęte ceny notowane z aktywnych rynków przekazane przez firmę zewnętrzną. Według hierarchii wartości godziwej jest to Poziom 2.

Wartość godziwa spotów, forwardów oraz swapów walutowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowanych w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji fxswap. Według hierarchii wartości godziwej jest to Poziom 2.

Wartość godziwa transakcji terminowych na stopę procentową ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowanych w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o zerokuponową krzywą stóp procentowych opartą o LIBOR 6M lub 3M w zależności od zawartych transakcji. Według hierarchii wartości godziwej jest to Poziom 2.

Wartość godziwa transakcji futures zabezpieczających ryzyko cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂) ustalana jest w oparciu o różnicę między ceną rynkową publikowaną na dzień wyceny przez ICE (Intercontinental Exchange), a ceną transakcyjną. Według hierarchii wartości godziwej jest to Poziom 1.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych nie uwzględnia ryzyka kredytowego kontrahentów ani własnego Spółki. Z przeprowadzonej analizy wynika, że korekta wartości wyceny instrumentów pochodnych o wartość CVA (credit value adjustment) w przypadku ryzyka kredytowego kontrahenta oraz DVA (debit value adjustment) w przypadku Spółki, nie wpłynęłaby istotnie na wartość otrzymanej wyceny. Analizę wpływu ryzyka kredytowego na wycenę instrumentów pochodnych przeprowadzono w oparciu o ostrożnościowe założenia. W tym celu wykorzystano metodę polegającą na szacowaniu CVA jako hipotetycznego kosztu zakupu transakcji zabezpieczających ryzyko kredytowe (CDS - credit default swap) dla prognozowanej ekspozycji instrumentów pochodnych zawartych z danym kontrahentem. Prognoza ekspozycji jest dokonywana w oparciu o bieżący poziom cen terminowych bez uwzględnienia ich zmienności. W przypadku gdy na rynku nie są publikowane CDSy dla danego podmiotu, w pierwszej kolejności pobierane są spready niezabezpieczonych obligacji w stosunku do obligacji rządowych, a w drugiej kolejności (jeżeli takie spready nie są publikowane) pobierane są ratingi określone przez agencje Fitch, S&P and Moodies celem wyznaczenia hipotetycznego poziomu CDS.

W ramach zarządzania ryzykiem dotyczącym uprawnień do emisji dwutlenku węgla, Spółka ocenia każdorazowo ryzyko przewidywanego niedoboru uprawnień przyznawanych nieodpłatnie w ramach systemu ograniczenia emisji dwutlenku węgla i zarządza ryzykiem cen uprawnień do emisji notowanych na aktywnym rynku.

Dla celów zabezpieczenia ryzyka cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂) Spółka zawiera transakcje futures EUA, CER i ERU.

W roku 2019 wyceny transakcji futures na zakup uprawnień do emisji dwutlenku węgla, ze względu na plany rozliczenia transakcji w drodze dostawy fizycznej, nie podlegały ujęciu w aktywach / zobowiązaniach finansowych w sprawozdaniu finansowym, niemniej jednak Spółka wewnętrznie monitorowała i przeprowadzała wycenę transakcji w ramach oceny efektywności zarządzania ryzykiem CO₂, pozabilansowo. W roku 2020, w odróżnieniu od roku 2019, zmieniono klasyfikację transakcji futures zabezpieczających ryzyko cen uprawnień do emisji CO₂, nie są one już kwalifikowane jako transakcje na potrzeby własne (own-use). W związku z powyższym zostały ujęte w aktywach / zobowiązaniach finansowych w sprawozdaniu finansowym.

Informacje na temat limitu nieodpłatnych uprawnień do emisji dwutlenku węgla dla Spółki oraz opis zarządzania ryzykiem znajdują się w nocie 28.2.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej pochodne instrumenty finansowe prezentowane są odrębnie jako pozycje krótkoterminowe lub długoterminowe z uwzględnieniem przewidywanego okresu realizacji aktywów i zobowiązań. Jeśli ich wartość jest nieistotna ujmowane są w ramach pozostałych aktywów i zobowiązań.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych do zabezpieczenia przepływów pieniężnych na instrument zabezpieczający dla przyszłych, wysoce prawdopodobnych przychodów ze sprzedaży surowców i produktów na temat rachunkowości zabezpieczeń znajdują się w notcie 7.20.

7.20 Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka skorzystała z możliwości kontynuowania wymogów dotychczasowego standardu MSR 39 od 1 stycznia 2019 roku i nie wdrażała nowych wymogów MSSF 9 w zakresie rachunkowości zabezpieczeń do momentu, gdy Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zakończy prace dotyczące tzw. makro hedgingu.

Grupa LOTOS S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do kredytów denominowanych w USD wyznaczonych na instrument zabezpieczający dla przyszłych, wysoce prawdopodobnych przychodów ze sprzedaży surowców i produktów naftowych denominowanych w USD narażonych na ryzyko walutowe dla kursu USD/PLN.

Celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zagwarantowanie określonego poziomu wartości złotej generowanych przez nią przychodów ze sprzedaży denominowanej w USD. Zabezpieczaną pozycją jest szereg wysoce prawdopodobnych, planowanych transakcji sprzedaży produktów rafineryjnych denominowanych w USD, w szczególności pierwszy wolumen przychodów (do wysokości desygnowanej raty kapitałowej) z tytułu sprzedaży denominowanej w USD, generowanych w trakcie danego miesiąca kalendarzowego lub w przypadku gdy kwota przychodów ze sprzedaży w danym miesiącu będzie niewystarczająca w stosunku do desygnowanej raty kapitałowej, pierwszy wolumen przychodów generowany w trakcie trzech kolejnych miesięcy. W przypadku desygnowania kolejnego wolumenu przychodów ze sprzedaży w danym miesiącu kalendarzowym, pozycja zabezpieczana będzie pierwszy wolumen przychodów ze sprzedaży następujący po uprzednio desygnowanym wolumenie przychodów z tytułu sprzedaży denominowanej w USD w danym miesiącu lub w przypadku gdy kwota przychodów ze sprzedaży w danym miesiącu będzie niewystarczająca w stosunku do desygnowanej raty kapitałowej, kolejny wolumen przychodów generowany w trakcie trzech kolejnych miesięcy. Pozycja zabezpieczana zostanie przypisana odpowiednio do każdego instrumentu zabezpieczającego zgodnie z indywidualnym dokumentem ustanowienia powiązania zabezpieczającego.

Wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń instrumenty zabezpieczające obejmują zobowiązanie do spłaty zaciągniętego kredytu w walucie USD z datami rozliczenia przypadającymi w dniach roboczych określonego miesiąca kalendarzowego zgodnie z harmonogramem spłat rat kapitałowych.

Zmiany wartości godziwej finansowych instrumentów wyznaczonych do zabezpieczenia przepływów pieniężnych Spółka odnosi:

- w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie bezpośrednio na inne całkowite dochody,
- w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia zalicza się do pozostałych przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia Spółka formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na moment ustanowienia zabezpieczenia oraz na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

7.21 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe. Utworzone rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

7.22 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Spółka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług, akcyzy i opłaty paliwowej oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy. Spółka wykazuje bierne rozliczenia międzyokresowe w pozycji pozostałych zobowiązań niefinansowych, bądź w przypadku rozliczeń dotyczących świadczeń pracowniczych w pozycjach zobowiązań wykazywanych w ramach tych świadczeń.

7.23 Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana jako przychody przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do sprawozdania z całkowitych dochodów przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

7.24 Zobowiązania i aktywa warunkowe

Zgodnie ze stosowanymi przez Spółkę zasadami określonymi standardem MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” przez zobowiązania warunkowe rozumie się:

- możliwy obowiązek, który powstanie na skutek przeszłych zdarzeń, którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub braku wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki, lub
- obecny obowiązek, który powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu ponieważ:
 - (i) nie jest prawdopodobne, aby wypełnienie obowiązku spowodowało konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne, bądź
 - (ii) kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe nie są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże ujawnia się informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że prawdopodobieństwo wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

Stosując się do zasad MSSF, Spółka definiuje warunkowy składnik aktywów jako możliwy składnik aktywów, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub braku wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych zdarzeń przyszłych, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki.

Należności warunkowe nie są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże ujawnia się informację o należności warunkowej, jeżeli wpływ środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest prawdopodobny.

Przykładem aktywów i zobowiązań warunkowych są zobowiązania lub należności wynikające z prowadzonych sporów sądowych, których przyszły wynik nie jest przez jednostkę znany, ani w pełni kontrolowany. Spółka przedstawiła informacje na temat prowadzonych spraw sądowych w nocie 30.1 oraz informacje na temat pozostałych zobowiązań warunkowych w nocie 30.2.

7.25 Prawa do emisji dwutlenku węgla (CO₂)

Prawa do emisji dwutlenku węgla (CO₂) są przez Spółkę prezentowane w sprawozdaniu finansowym zgodnie z metodą zobowiązań netto. Oznacza to, że w swoim sprawozdaniu finansowym Spółka rozpoznaje tylko zobowiązania wynikające z przekroczenia przez Spółkę przyznanych limitów praw do emisji. Spółka analizuje przyznane limity w okresach rocznych. Zobowiązanie to jest rozpoznawane dopiero w momencie przekroczenia przyznanego Spółce limitu. Przychody z tytułu sprzedaży niewykorzystanych przez Spółkę praw do emisji ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w momencie sprzedaży.

Zakupione dodatkowo uprawnienia do emisji wyceniane są w koszcie nabycia pomniejszonym o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości, uwzględniając wartość rezydualną tych praw i prezentowane jako wartości niematerialne. W przypadku wykorzystania zakupionych praw w celu pokrycia nimi niedoboru zaistniałego na dzień rozliczenia rocznego limitu, wykorzystane prawa według wartości księgowej rozliczane są ze zobowiązaniem wykazany uprzednio na pokrycie niedoboru.

7.26 Certyfikaty energetyczne

Prawa majątkowe wynikające z certyfikatów energetycznych prezentowane są jako towary.

Zakupione certyfikaty energetyczne ujmuje się w cenie nabycia. Przyznane nieodpłatnie certyfikaty energetyczne ujmuje się jako towary w wartości godziwej, a drugostronnie jako zobowiązania/rozliczenia międzyokresowe przychodów w pozycji [Dotacje](#).

Wartość rozchodów certyfikatów energetycznych wyceniana jest wg ceny średniej ważonej i odnoszona na koszty operacyjne proporcjonalnie do ilości sprzedanej i zużytej energii elektrycznej. W przypadku świadectw otrzymanych nieodpłatnie następuje proporcjonalne rozliczenie dotacji i uznanie pozostałych przychodów.

Sprzedaż certyfikatów energetycznych ujmuje się jako sprzedaż towarów i prezentuje w ramach przychodów ze sprzedaży towarów.

Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości certyfikatów energetycznych dokonywane są na dzień bilansowy i obciążają pozostałe koszty.

W celu zapewnienia współmierności kosztów i przychodów z tytułu zużycia i sprzedaży energii elektrycznej oraz braku nabytych lub przyznanych praw majątkowych tworzona jest rezerwa na certyfikaty energetyczne. Kwota rezerwy obciąża koszty operacyjne.

8. Segmenty działalności

Wyniki segmentów operacyjnych za rok 2020 zostały zaprezentowane w Nocie 8 Dodatkowych informacji i objaśnień do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za rok 2020, z uwagi na identyfikację segmentów i alokację spółek do poszczególnych segmentów Grupy. Grupa LOTOS S.A. wchodzi w skład segmentu produkcji i handlu. Podstawą oceny wyników działalności jest wynik na działalności operacyjnej na poziomie Spółki.

9. Przychody i koszty

9.1 Przychody ze sprzedaży

Rodzaj dobra lub usługi	2020	2019
Przychody z umów z klientami		
Sprzedaż produktów i usług:	18.030,9	26.077,0
Sprzedaż produktów	17.808,9	25.902,9
Sprzedaż usług	222,0	174,1
Sprzedaż towarów i materiałów	312,9	386,5
Razem przychody z umów z klientami	18.343,8	26.463,5
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(240,2)	(131,2)
Leasing	(366,7)	(19,3)
Razem przychody ze sprzedaży	17.736,9	26.313,0
- w tym do jednostek powiązanych	10.575,1	16.437,6

Struktura asortymentowa sprzedaży	2020	2019
Benzyny	2.818,8	4.160,2
Benzyna surowa	753,5	938,9
Olej napędowy	11.121,3	15.526,4
Lekki olej opałowy	472,7	603,3
Ciężki olej opałowy	198,2	1.416,6
Paliwo lotnicze	418,1	1.114,2
Paliwo bunkrowe	111,9	161,7
Komponenty do produkcji asfaltów	502,1	756,0
Oleje bazowe	467,1	583,9
Gaz płynny	334,0	356,1
Ropa naftowa	37,6	-
Frakcja ksylenowa	140,1	235,4
Gacz parafinowy	158,3	140,1
VGO	345,0	67,4
Pozostałe produkty, towary i materiały rafineryjne	218,6	204,3
Pozostałe towary i materiały	24,6	24,9
Usługi	221,9	174,1
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(240,2)	(131,2)
Leasing	(366,7)	(19,3)
Razem	17.736,9	26.313,0

Struktura geograficzna sprzedaży	2020	2019
Polska	16.370,9	22.501,3
Belgia	280,4	329,9
Czechy	67,5	175,6
Dania	68,7	167,6
Francja	159,9	82,0
Holandia	548,5	1.726,6
Niemcy	308,0	141,1
Szwecja	220,7	529,6
Wielka Brytania	141,2	359,4
Pozostałe kraje	178,0	450,4
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(240,2)	(131,2)
Leasing	(366,7)	(19,3)
Razem	17.736,9	26.313,0

Głównym odbiorcą, którego udział w przychodach ze sprzedaży ogółem Grupy LOTOS S.A. w 2020 roku oraz 2019 roku wynosił ponad 50% była spółka LOTOS Paliwa Sp. z o.o. (spółka w 100% zależna od Grupy LOTOS S.A.). W obu tych okresach Spółka nie posiadała żadnego innego odbiorcy, którego udział w przychodach ze sprzedaży ogółem przekroczył 10%.

9.2 Koszty według rodzaju

Nota	2020	2019
Amortyzacja	403,3	393,6
Zużycie materiałów i energii ⁽¹⁾	15.930,1	22.707,4
Usługi obce	974,1	1.021,2
Podatki i opłaty	652,6	497,5
Koszty świadczeń pracowników	314,0	294,5
Pozostałe koszty rodzajowe	117,3	93,0
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	272,5	349,1
Razem koszty według rodzaju	18.663,9	25.356,3
Zmiana stanu produktów oraz korekty kosztu własnego	560,7	191,7
Razem	19.224,6	25.548,0
w tym:		
Koszt własny sprzedaży	18.202,4	24.509,4
Koszty sprzedaży	743,2	775,8
Koszty ogólnego zarządu	279,0	262,8

⁽¹⁾ W tym kwota 4,2 mln zł ujemnych różnic kursowych dotyczących działalności operacyjnej, ujętych w koszcie własnym sprzedaży (w roku 2019: 66,1 mln zł dodatnich różnic kursowych).

9.3 Koszty świadczeń pracowniczych

	Nota	2020	2019
Koszty bieżących wynagrodzeń		237,2	220,0
Koszty ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń pracowniczych		66,0	58,8
Koszty nagród jubileuszowych, świadczeń emerytalnych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia	25.2	10,8	15,7
Razem koszty świadczeń pracowniczych	9.2	314,0	294,5
Zmiana stanu produktów oraz korekty kosztu własnego		9,6	1,0
Razem		323,6	295,5
w tym:			
Koszt własny sprzedaży		137,5	121,2
Koszty sprzedaży		14,4	13,9
Koszty ogólnego zarządu		171,7	160,4

9.4 Pozostałe przychody

	2020	2019
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,3	-
Dotacje	2,1	13,6
Kary i odszkodowania	1,0	1,2
Dostawa materiałów związanych z przeciwdziałaniem pandemii COVID-19	37,2 ⁽¹⁾	-
Pozostałe	2,3	0,9
Razem	42,9	15,7

⁽¹⁾ Na podstawie umowy zawartej ze Skarbem Państwa (patrz nota 31.2).

9.5 Pozostałe koszty

	2020	2019
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	0,3
Darowizny na cele społeczne	15,9	0,1
Składki członkowskie związane z przynależnością do organizacji branżowych	3,3	3,0
Dostawa materiałów związanych z przeciwdziałaniem pandemii COVID-19	48,7 ⁽¹⁾	-
Pozostałe	1,7	2,0
Razem	69,6	5,4

⁽¹⁾ Na podstawie umowy zawartej ze Skarbem Państwa (patrz nota 31.2).

9.6 Przychody finansowe

	Nota	2020	2019
Dywidendy:		319,5	313,3
- od jednostek powiązanych	31.1	316,5	310,7
- od jednostek pozostałych	27.3	3,0	2,6
Odsetki obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej:		2,7	29,3
- od lokat	27.3	1,8	24,5
- od udzielonych pożyczek	27.3	0,8	3,5
- pozostałe		0,1	1,3
Różnice kursowe:		17,4	-
- od kredytów	27.3	27,6	-
- od prowizji od pożyczki warunkowej	27.3	(0,2)	-
- od zrealizowanych transakcji w walutach obcych na rachunkach bankowych	27.3	(9,5)	-
- od środków pieniężnych		0,7	-
- od zobowiązań inwestycyjnych	27.3	(1,2)	-
Aktualizacja wartości pochodnych instrumentów finansowych:		78,8	32,2
- wycena	27.3	45,5	47,8
- rozliczenie	27.3	33,3	(15,6)
Prowizje od pożyczki warunkowej	31.1	1,9	1,9
Prowizja od udzielonej pożyczki		4,9	-
Razem		425,2	376,7

Spółka stosuje zasadę kompensowania podobnych typów transakcji zgodnie z zapisami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, pkt 34 i pkt 35. Spółka wykazuje istotne pozycje przychodów i kosztów ujętych w wyniku finansowym oddzielnie, co zaprezentowano w tabeli powyżej.

9.7 Koszty finansowe

	Nota	2020	2019
Odsetki:		36,1	96,7
• odsetki obliczone z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej:		34,1	94,4
- od kredytów	27.3	26,2	86,4
- od leasingu	27.3	7,4	7,5
- pozostałe		0,5	0,5
• pozostałe odsetki:		2,0	2,3
- koszty dyskonta od zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	25.2	1,6	1,8
- pozostałe		0,4	0,5
Różnice kursowe:		-	37,3
- od kredytów	27.3	-	21,7
- od udzielonych pożyczek	27.3	-	3,2
- od zrealizowanych transakcji w walutach obcych na rachunkach bankowych	27.3	-	12,0
- od środków pieniężnych		-	0,6
- od zobowiązań inwestycyjnych	27.3	-	(0,2)
Prowizje bankowe		1,2	27,7
Rezerwa na ryzyko podatkowe	30.1	4,2	4,1
Pozostałe		0,1	0,2
Razem		41,6	166,0

Spółka stosuje zasadę kompensowania podobnych typów transakcji zgodnie z zapisami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, pkt 34 i pkt 35. Spółka wykazuje istotne pozycje przychodów i kosztów ujętych w wyniku finansowym oddzielnie, co zaprezentowano w tabeli powyżej.

9.8 (Strata)/Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych

	Nota	2020	2019
(Strata)/Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości należności	27.3	1,9	(30,8)
- odpis		(1,2)	(38,7)
- odwrócenie odpisów		3,1	7,9
(Strata) z tytułu utraty wartości pożyczki	27.3	(9,4)	-
Razem		(7,5)	(30,8)

10. Podatek dochodowy

10.1 Obciążenia podatkowe

	Nota	2020	2019
Podatek bieżący		0,7	72,1
Podatek odroczony	10.3	(257,6)	48,8
Razem podatek dochodowy wykazany w wyniku netto	10.2	(256,9)	120,9
Obciążenie podatkowe wykazane w innych całkowitych dochodach/(stratach) netto, w tym z tytułu:	10.3	41,3	19,1
- zabezpieczeń przepływów pieniężnych	21	42,0	19,9
- zysków/(strat) aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia		(0,7)	(0,8)

Obciążenie podatkowe ustalone zostało według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym.

10.2 Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej oraz uzgodnienie zysku przed opodatkowaniem do podstawy opodatkowania

	2020	2019
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	(1.138,3)	955,2
Podatek dochodowy według stawki 19%	(216,3)	181,5
Efekt podatkowy otrzymanych dywidend	(60,7)	(59,5)
Efekt podatkowy pozostałych różnic	20,1	(1,1)
Podatek dochodowy	(256,9)	120,9
Efektywna stawka podatkowa	22,6%	12,7%

10.3 Odroczonego podatku dochodowy

Nota	Sprawozdanie z sytuacji finansowej			Sprawozdanie z całkowitych dochodów	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019	1 stycznia 2019	2020	2019
Aktywa z tytułu podatku odroczonego:					
Świadczenia pracownicze	34,0	26,2	21,6	7,8	4,6
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	1,0	2,9	5,4	(1,9)	(2,5)
Strata podatkowa rozliczana w czasie	262,6	-	-	262,6	-
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	5,8	47,8	67,7	(42,0)	(19,9)
Rezerwy	46,6	23,6	16,2	23,0	7,4
Pozostałe	27,1	18,1	13,1	9,0	5,0
	377,1	118,6	124,0	258,5	(5,4)
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego:					
Różnice przejściowe dotyczące rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	446,7	411,6	379,9	35,1	31,7
Różnica z tytułu księgowej i podatkowej wyceny umów leasingu	28,7	29,5	-	(0,8)	29,5
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	9,1	0,3	2,6	8,8	(2,3)
Pozostałe	5,1	6,0	2,4	(0,9)	3,6
	489,6	447,4	384,9	42,2	62,5
Obciążenie z tytułu podatku odroczonego wykazane:				216,3	(67,9)
- w wyniku netto	10.1			257,6	(48,8)
- w innych całkowitych (dochodach)/stratach netto	10.1			(41,3)	(19,1)
Aktywa / (Zobowiązania) netto z tytułu podatku odroczonego	(112,5)	(328,8)	(260,9)		

Przewidywany termin wygaśnięcia dodatnich różnic przejściowych przypada na lata 2021 - 2098.

11. Zysk/(Strata) netto przypadający na jedną akcję

	2020	2019
Zysk/(Strata) netto w mln zł (A)	(881,4)	834,3
Średnia ważona liczba akcji w mln sztuk (B)	184,9	184,9
Zysk/(Strata) netto na jedną akcję (w zł) (A/B)	(4,77)	4,51

Zysk/(Strata) netto przypadający/(a) na jedną akcję dla każdego okresu sprawozdawczego jest obliczony/(a) poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za dany okres sprawozdawczy przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Rozwodniony zysk/(strata) netto na jedną akcję jest równy/(a) zyskowi/(stracie) podstawowemu/(ej), ponieważ nie występują instrumenty rozładniające zysk/(stratę) netto na jedną akcję.

12. Dywidendy

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w Grupie LOTOS S.A. występowały ograniczenia do przekazywania funduszy w postaci dywidend wynikające z zapisów zawartej w dniu 2 lipca 2019 roku umowy kredytowej związanej z refinansowaniem kredytów zaciągniętych na finansowanie Programu 10+ (patrz nota 22.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2019). Umowa kredytowa ogranicza możliwość wypłaty dywidendy przez Grupę LOTOS S.A. i uzależnia ją od osiągnięcia określonych poziomów wskaźników finansowych.

W dniu 30 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Grupy LOTOS S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Spółki za rok 2019. Zgodnie z treścią uchwały zysk netto za rok 2019 w wysokości 834,3 mln zł zostanie przeznaczony na:

- wypłatę dywidendy - kwota w wysokości 184,9 mln zł,
- kapitał zapasowy - kwota w wysokości 649,4 mln zł.

Dywidenda została wypłacona w dniu 28 września 2020 roku. Wysokość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 1,0 zł brutto.

13. Rzeczowe aktywa trwałe

	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Grunty	324,2	328,3
Budynki, budowle	2.018,6	2.144,8
Urządzenia techniczne i maszyny	2.736,6	2.926,9
Środki transportu, pozostałe	63,5	47,9
Rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy	331,7	259,4
Razem	5.474,6	5.707,3
w tym:		
Własne	5.171,1	5.401,2
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	303,5	306,1

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki, budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu, pozostałe	Rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy	Razem
Nota						
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2020	334,9	3.666,0	5.473,5	159,2	260,2	9.893,8
Nakłady inwestycyjne	-	-	-	21,7	127,7	149,4
Z rozliczenia rzeczowych aktywów trwałych w toku budowy	-	6,1	55,0	0,1	(61,2)	-
Leasing	13.1	0,4	(0,1)	3,5	-	3,8
Koszty finansowania zewnętrznego	-	-	-	-	5,8	5,8
Zbycie	-	-	(0,5)	(0,1)	-	(0,6)
Pozostałe	-	-	-	(0,4)	-	(0,4)
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2020	335,3	3.672,0	5.528,0	184,0	332,5	10.051,8
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2020	6,6	1.521,2	2.546,6	111,3	-	4.185,7
Amortyzacja	4,5	132,3	245,3	9,9	-	392,0
Zbycie	-	-	(0,5)	(0,1)	-	(0,6)
Leasing	13.1	(0,1)	-	(0,2)	-	(0,3)
Pozostałe	-	-	-	(0,4)	-	(0,4)
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2020	11,1	1.653,4	2.791,4	120,5	-	4.576,4
Odpisy z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2020	-	-	-	-	0,8	0,8
Utworzenie	-	-	-	-	-	-
Wykorzystanie / Rozwiązanie	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2020	-	-	-	-	0,8	0,8
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2020	324,2	2.018,6	2.736,6	63,5	331,7	5.474,6
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2019	334,4	3.500,3	5.409,4	147,4	386,1	9.777,6
Nakłady inwestycyjne	-	-	-	10,6	97,7	108,3
Z rozliczenia rzeczowych aktywów trwałych w toku budowy	-	166,1	70,2	0,3	(236,6)	0,0
Leasing	13.1	0,5	-	1,2	-	1,7
Koszty finansowania zewnętrznego	-	-	-	-	13,0	13,0
Zbycie	-	(0,4)	(6,1)	(0,3)	-	(6,8)
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2019	334,9	3.666,0	5.473,5	159,2	260,2	9.893,8
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2019	2,0	1.391,6	2.311,4	103,3	-	3.808,3
Amortyzacja	4,6	129,9	241,2	8,3	-	384,0
Zbycie	-	(0,3)	(6,0)	(0,3)	-	(6,6)
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2019	6,6	1.521,2	2.546,6	111,3	-	4.185,7
Odpisy z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2019	-	-	-	-	0,8	0,8
Utworzenie	-	-	-	-	-	-
Wykorzystanie / Rozwiązanie	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2019	-	-	-	-	0,8	0,8
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2019	328,3	2.144,8	2.926,9	47,9	259,4	5.707,3

W 2020 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 149,4 mln zł głównie na budowę nalewaka kolejowego, instalacji Węzła Odzysku Wodoru (WOW) oraz odzysku oparów węglowodorowych (VRU), a także zakup części zamiennych (w roku 2019: 108,3 mln zł).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość aktywowanych kosztów finansowania w rzeczowych aktywach trwałych w toku budowy wynosiła 28,1 mln zł (31 grudnia 2019 roku: 24,5 mln zł).

W 2020 roku wartość aktywowanych kosztów finansowania zewnętrznego w rzeczowych aktywach trwałych w toku budowy wynosiła 5,8 mln zł (w roku 2019: 13,0 mln zł).

Alokacja amortyzacji	2020	2019
Koszt własny sprzedaży	379,2	363,3
Koszty sprzedaży	10,0	9,8
Koszty ogólnego zarządu	14,5	13,7
Zmiana stanu produktów oraz korekty kosztu własnego	(11,7)	(2,8)
Razem	392,0	384,0

Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przyszłe zobowiązania umowne Spółki dotyczące nakładów na rzeczowe aktywa trwałe wynosiły 73,4 mln zł i związane były głównie z projektem budowy nalewaka kolejowego oraz projektem modernizacji instalacji Clausa (odzysku siarki). Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przyszłe zobowiązania umowne Spółki dotyczące nakładów na rzeczowe aktywa trwałe wynosiły 61,7 mln zł i związane były głównie z projektem budowy nalewaka kolejowego.

13.1 Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Zmiana stanu aktywów z tytułu prawa do użytkowania

	Grunty	Budynki, budowle	Środki transportu, pozostałe	Razem
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2020	309,3	3,1	1,4	313,8
Nowe umowy leasingu	-	0,1	3,7	3,8
Modyfikacje umów leasingowych	0,4	(0,2)	-	0,2
Zakończenie umów leasingowych	-	-	(0,2)	(0,2)
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2020	309,7	3,0	4,9	317,6
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2020	6,5	1,0	0,2	7,7
Amortyzacja	4,5	1,1	1,1	6,7
Modyfikacje umów leasingowych	-	(0,1)	-	(0,1)
Zakończenie umów leasingowych	-	-	(0,2)	(0,2)
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2020	11,0	2,0	1,1	14,1
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2020	298,7	1,0	3,8	303,5
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2019	128,8	3,1	0,2	132,1
Nowe umowy leasingu	-	-	1,2	1,2
Modyfikacje umów leasingowych	0,5	-	-	0,5
Przeklasyfikowanie na aktywa z tytułu prawa do użytkowania	180,0	-	-	180,0
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2019	309,3	3,1	1,4	313,8
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2019	-	-	-	-
Amortyzacja	4,6	1,0	0,2	5,8
Przeklasyfikowanie na aktywa z tytułu prawa do użytkowania	1,9	-	-	1,9
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2019	6,5	1,0	0,2	7,7
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2019	302,8	2,1	1,2	306,1

Koszty z tytułu umów leasingu ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów			2020	2019
Amortyzacja	Koszty według rodzaju		6,7	5,8
Leasing krótkoterminowy	Koszty według rodzaju: Usługi obce		34,2	34,6
Odsetki z tytułu leasingu	Koszty finansowe		7,4	7,5
Razem			48,3	47,9

Alokacja amortyzacji			2020	2019
Koszt własny sprzedaży			3,9	3,8
Koszty sprzedaży			0,8	0,7
Koszty ogólnego zarządu			2,0	1,3
Razem			6,7	5,8

Zobowiązania z tytułu leasingu zostały przedstawione w notce 23.2.

Łączna wartość wydatków z tytułu umów leasingowych, zaprezentowanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w części finansowej i operacyjnej wyniosła w roku 2020 44,1 mln zł (w roku 2019: 43,6 mln zł).

14. Aktywa niematerialne

	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Licencje, patenty, znaki towarowe	69,9	71,5
Uprawnienia do emisji dwutlenku węgla (CO ₂)	-	10,2
Pozostałe	4,2	4,6
Aktywa niematerialne w realizacji	3,6	6,6
Razem	77,7	92,9

Alokacja amortyzacji			2020	2019
Koszt własny sprzedaży			4,9	4,0
Koszty sprzedaży			0,2	0,2
Koszty ogólnego zarządu			6,5	5,4
Zmiana stanu produktów oraz korekty kosztu własnego			(0,3)	-
Razem			11,3	9,6

Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przyszłe zobowiązania umowne Spółki dotyczące nakładów na aktywa niematerialne wyniosły 3,2 mln zł i dotyczyły licencji do rozbudowy systemu optymalizacji i komponowania benzyn i olejów napędowych oraz licencji związanych z projektem modernizacji instalacji Clausa (odzysku siarki).

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przyszłe zobowiązania umowne Spółki dotyczące nakładów na aktywa niematerialne.

Zmiana stanu aktywów niematerialnych

	Licencje, patenty, znaki towarowe	Uprawnienia do emisji dwutlenku węgla (CO ₂)	Pozostałe	Aktywa niematerialne w realizacji	Razem
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2020	194,9	10,2	14,9	6,6	226,6
Nakłady inwestycyjne	-	-	0,2	6,0	6,2
Z rozliczenia aktywów niematerialnych w realizacji	9,0	-	0,1	(9,1)	-
Koszty finansowania zewnętrznego	-	-	-	0,1	0,1
Wykorzystanie	-	(10,2)	-	-	(10,2)
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2020	203,9	-	15,2	3,6	222,7
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2020	123,4	-	10,3	-	133,7
Amortyzacja	10,6	-	0,7	-	11,3
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2020	134,0	-	11,0	-	145,0
Odpisy z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2019	-	-	-	-	-
Utworzenie	-	-	-	-	-
Wykorzystanie / Rozwiązanie	-	-	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2020	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2020	69,9	-	4,2	3,6	77,7
Wartość księgowa brutto 1 stycznia 2019	180,2	10,2	14,9	5,2	210,5
Nakłady inwestycyjne	-	-	-	15,8	15,8
Z rozliczenia aktywów niematerialnych w realizacji	14,7	-	-	(14,7)	-
Koszty finansowania zewnętrznego	-	-	-	0,3	0,3
Wartość księgowa brutto 31 grudnia 2019	194,9	10,2	14,9	6,6	226,6
Skumulowane umorzenie 1 stycznia 2019	114,5	-	9,6	-	124,1
Amortyzacja	8,9	-	0,7	-	9,6
Skumulowane umorzenie 31 grudnia 2019	123,4	-	10,3	-	133,7
Odpisy z tytułu utraty wartości 1 stycznia 2019	-	-	-	-	-
Utworzenie	-	-	-	-	-
Wykorzystanie / Rozwiązanie	-	-	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości 31 grudnia 2019	-	-	-	-	-
Wartość księgowa netto 31 grudnia 2019	71,5	10,2	4,6	6,6	92,9

15. Udziały i akcje

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Udziały i akcje w jednostkach powiązanych	15.1	2.986,7	2.986,7
- w tym inwestycje we wspólnym przedsięwzięciu ⁽¹⁾	15.1	6,9	6,9
Udziały i akcje w jednostkach pozostałych	27.1; 28.6	306,3 ⁽²⁾	6,3
Razem		3.293,0	2.993,0

⁽¹⁾ Umowa joint venture Grupy LOTOS S.A. z BP Europe SE na prowadzenie działalności w zakresie dostaw paliwa lotniczego w ramach spółki LOTOS - Air BP Polska Sp. z o.o.

⁽²⁾ Dnia 16 listopada 2020 roku Spółka objęła 15.967.352 sztuk akcji spółki Grupa Azoty Poliolefin S.A. o wartości nominalnej 10 zł każdy. Udziały zostały pokryte wkładem pieniężnym w kwocie 300,0 mln zł. W wyniku nabycia akcji Spółka stała się akcjonariuszem spółki Grupa Azoty Poliolefin S.A. z udziałem w kapitale zakładowym wynoszącym 17,3%. Wydatki z tytułu nabycia akcji zostały zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej w pozycji **Nabycie udziałów i akcji**. Na dzień 31 grudnia 2020 roku akcje Grupy LOTOS S.A. w spółce Grupa Azoty Poliolefin S.A. były w całości objęte zastawem finansowym i rejestrowym na zabezpieczenie wierzytelności finansujących, wynikających z dokumentacji finansowania Projektu „Polimery Police”.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka przeprowadziła analizę pod kątem przesłanek na utratę wartości udziałów i akcji. W wyniku przeprowadzonej analizy nie stwierdzono konieczności przeprowadzania testów na utratę wartości udziałów i akcji posiadanych przez Spółkę, poza udziałami w spółce LOTOS Upstream Sp. z o.o.

Dla celów analizy utraty wartości udziałów Spółki LOTOS Upstream Sp. z o.o., potraktowano jako CGU sumę każdej jej jednostki zależnej generującej przepływy pieniężne. Przepływy generowane przez aktywa na terenie Norwegii dyskontowano stopą 7,6%, odpowiednio przepływy generowane przez aktywa na terenie Litwy stopą 7,9%.

Test przeprowadzono z wykorzystaniem tych samych założeń, jak dla aktywów związanych z wydobywaniem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego w poszczególnych spółkach, przyjmując, iż na dzień 31 grudnia 2020 roku:

- okres prognozy przepływów pieniężnych odpowiada okresowi planowanej eksploatacji złóż,
- stopa dyskonta odpowiada kosztowi kapitału własnego,
- wolumeny produkcji i sprzedaży, poziom nakładów inwestycyjnych, poziom kosztów operacyjnych oraz kosztów likwidacji zgodnie z prognozami.

Na potrzeby szacunków testu na dzień 31 grudnia 2020 roku przyjęto następujące założenia cenowe:

- dla ropy naftowej w USD/bbl (za baryłkę ropy, ang. barrel of oil equivalent):

- na lata 2021 – 2025 na poziomie zgodnym z założeniami cenowymi dostępnych rynkowych scenariuszy,
- od roku 2026 ceny ropy naftowej przyjęto przy założeniu braku zmienności notowań w długim okresie kontynuując poziom zbliżony z rokiem 2025 skorygowany o indeks inflacji.

Przeprowadzone testy z tytułu utraty wartości udziałów w spółce LOTOS Upstream Sp. z o.o. nie wykazały konieczności dokonania odpisu.

Poniżej przedstawiono szacowany poziom utworzenia (-) i odwrócenia (+) odpisów aktualizujących testowane udziały w 4 kwartale 2020 roku przy zmianie kluczowych założeń:

Czynnik	Zmiana	Szacowany poziom utworzenia i odwrócenia odpisów w mln zł	
cena ropy naftowej i gazu ziemnego	+/- 15%	-	-203,1
wolumen produkcji	+/- 15%	-	-194,3
kurs USD/NOK	+/- 15%	-	-130,2
stopa dyskonta	+/- 0,5 p.p.	-	-

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku odpisy aktualizujące udziały i akcje wynosiły 16,6 mln zł, w tym udziały i akcje w jednostkach powiązanych 16,3 mln zł. Odpisy aktualizujące udziały i akcje w jednostkach powiązanych dotyczyły spółki LOTOS Gaz S.A. w likwidacji, której udziały zostały w całości objęte odpisem aktualizującym w 2008 roku.

Udział w kapitale jednostek pozostałych jest wyceniany w wartości godziwej z ujęciem zysków/strat w innych całkowitych dochodach. Dywidendy otrzymane od jednostek pozostałych zostały ujawnione w notach 9.6 oraz 27.3.

15.1 Znaczące inwestycje w jednostkach zależnych i wspólnych przedsięwzięciach

Nazwa podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale podstawowym	Wartość bilansowa udziałów/akcji	
				31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Inwestycje w jednostkach zależnych					
LOTOS Petrobaltic S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Petrobaltic S.A.)	Gdańsk	Pozyskiwanie oraz eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	99,99%	1.049,4	1.049,4
LOTOS Upstream Sp. z o. o. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Upstream Sp. z o.o.)	Gdańsk	Działalność firm centralnych (head offices) i holdingów	100%	1.224,5	1.224,5
LOTOS Paliwa Sp. z o.o.	Gdańsk	Sprzedaż hurtowa, detaliczna paliw, lekkiego oleju opałowego, zarządzanie siecią stacji paliw LOTOS	100%	114,7	114,7
LOTOS Oil Sp. z o.o.	Gdańsk	Produkcja i sprzedaż olejów smarowych i smarów oraz sprzedaż olejów bazowych	100%	0,5	0,5
LOTOS Asfalt Sp. z o.o.	Gdańsk	Produkcja i sprzedaż asfaltów	100%	450,1	450,1
LOTOS Kolej Sp. z o.o.	Gdańsk	Transport kolejowy	100%	0,2	0,2
LOTOS Serwis Sp. z o.o.	Gdańsk	Działalność w zakresie utrzymania ruchu mechanicznego, elektrycznego i automatyki, usługi remontowe	100%	4,0	4,0
LOTOS Lab Sp. z o.o. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Lab Sp. z o.o.)	Gdańsk	Wykonywanie analiz laboratoryjnych	100%	98,1	98,1
LOTOS Straż Sp. z o.o.	Gdańsk	Ochrona przeciwpożarowa	100%	3,9	3,9
LOTOS Ochrona Sp. z o.o.	Gdańsk	Ochrona mienia i osób	100%	0,4	0,4
LOTOS Terminale S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Terminale S.A.)	Czechowice-Dziedzice	Magazynowanie i dystrybucja paliw	100%	28,2	28,2
LOTOS Infrastruktura S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Infrastruktura S.A.)	Jasło	Magazynowanie i dystrybucja paliw, wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	66,95%	5,8	5,8
Inwestycje we wspólnym przedsięwzięciu					
LOTOS - Air BP Polska Sp. z o.o.	Gdańsk	Handel paliwem lotniczym oraz usługi logistyczne	50%	6,9	6,9

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku udziały w spółce LOTOS Asphalt Sp. z o.o. były w całości objęte zastawem finansowym i rejestrowym. Zastawy te zostały ustanowione tytułem zabezpieczenia umowy kredytowej zawartej przez spółkę LOTOS Asphalt Sp. z o.o. i konsorcjum instytucji finansowych, w związku z finansowaniem Projektu EFRA.

Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązanymi zostały ujawnione w notce 31.1.

16. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe aktywa

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Długoterminowe aktywa finansowe:		224,3	27,9
Udzielone pożyczki	27.1	198,9	2,5
- w tym jednostkom powiązanym	31.1	3,0	2,5
Rozrachunki z giełdą ICE - depozyt	27.1	15,4	17,1
Prowizje od pożyczki warunkowej z LOTOS Asphalt Sp. z o.o.	27.1; 31.1	10,0	8,3
Krótkoterminowe aktywa finansowe:		1.448,8	2.620,7
Należności z tytułu dostaw i usług	27.1	1.445,4	2.598,0
- w tym od jednostek powiązanych	31.1	876,5	1.545,6
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	27.1; 31.1	0,9	19,5
Depozyt na zabezpieczenie gwarancji bankowej	27.1	0,4	0,4
Depozyt zabezpieczający związany z korzystaniem z systemu dystrybucji i przesyłu paliwa gazowego	27.1	1,3	1,2
Pozostałe	27.1	0,8	1,6
Aktywa finansowe		1.673,1	2.648,6
Długoterminowe aktywa niefinansowe		0,8	0,9
Krótkoterminowe aktywa niefinansowe:		117,9	79,0
Pozostałe należności budżetowe inne niż podatek dochodowy		3,4	2,1
Ubezpieczenia majątkowe i inne		60,8	0,9
Akcyza od przesunięć międzymagazynowych		34,2	60,6
Zaliczki na dostawy i usługi		6,8	5,0
Opłaty za dostęp do specjalistycznych serwisów informacyjnych		2,0	1,4
Opłata z tytułu usług informatycznych		6,1	5,8
Pozostałe		4,6 ⁽¹⁾	3,2
Aktywa niefinansowe		118,7	79,9
Razem		1.791,8	2.728,5
w tym:			
część długoterminowa		225,1	28,8
część krótkoterminowa:		1.566,7	2.699,7
- z tytułu dostaw i usług		1.445,4	2.598,0
- pozostałe		121,3	101,7

⁽¹⁾ W tym środki przeznaczone na budowę szpitala tymczasowego dla chorych na COVID-19 w kwocie 0,7 mln zł

Okres spłaty należności z tytułu dostaw i usług związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 7- 35 dni.

Charakterystyka instrumentów finansowych została zaprezentowana w nocie 7.17. Cele oraz zasady zarządzania ryzykiem finansowym opisano w nocie 28.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe aktywów finansowych została przedstawiona w nocie 28.6.

Analiza wrażliwości aktywów finansowych na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut została przedstawiona w nocie 28.3.1.

Analiza wrażliwości aktywów finansowych na ryzyko rynkowe związane ze zmianami stóp procentowych została przedstawiona w nocie 28.4.1.

Pożyczka udzielona spółce Grupa Azoty Polyolefins S.A.

Dnia 31 maja 2020 roku Grupa LOTOS S.A. podpisała umowę udzielenia spółce Grupa Azoty Polyolefins S.A. pożyczki w wysokości 200,0 mln zł w ramach udziału Spółki w finansowaniu realizowanego Projektu „Polimery Police”. Warunkiem udzielenia pożyczki było spełnienie warunków zawieszających uwzględnionych w Dokumentacji Transakcyjnej.

Dnia 22 grudnia 2020 roku wyżej wymieniona pożyczka została wypłacona. Wydatki z tytułu udzielonej pożyczki zostały zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej w pozycji Udzielone pożyczki. Termin spłaty pożyczki został ustalony na dzień 15 grudnia 2037 roku. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki stanowi cesja wierzytelności. Oprocentowanie pożyczki w skali roku jest zmienne, określone w oparciu o stawkę WIBOR.

16.1 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności

	2020	2019
Stan na początek okresu	57,1	26,9
Utworzenie	13,0	38,8
Wykorzystanie	-	(0,6)
Rozwiązanie	(3,2)	(8,0)
Stan na koniec okresu	66,9	57,1

Analiza wiekowania należności z tytułu dostaw i usług oraz oczekiwanej straty kredytowej

31 grudnia 2020	Wartość brutto	Oczekiwana strata kredytowa	Średnioważona stopa oczekiwanej straty kredytowej	Wartość netto
Należności bieżące	1.433,3	0,6	0,0004	1.432,7
Należności przeterminowane:	50,0	37,3	-	12,7
Do 30 dni	10,4	0,0	0,0000	10,4
Od 30 do 90 dni	2,1	0,0	0,0000	2,1
Powyżej 90 dni	37,5	37,3	0,9947	0,2
Należności z tytułu dostaw i usług	1.483,3	37,9		1.445,4

Analiza wiekowania należności przeterminowanych nieobjętych odpisem aktualizującym

	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Do 1 miesiąca	10,4	5,0
Od 1 do 3 miesięcy	2,1	0,5
Od 3 do 6 miesięcy	0,1	0,1
Od 6 miesięcy do 1 roku	-	0,3
Powyżej 1 roku	0,1	0,8
Razem	12,7	6,7

Udział należności z tytułu dostaw i usług największego odbiorcy Spółki, jakim jest spółka LOTOS Paliwa Sp. z o.o. (spółka w 100% zależna od Grupy LOTOS S.A.) na dzień 31 grudnia 2020 roku nie przekroczył 50% salda tych należności ogółem (31 grudnia 2019: 54%). Na dzień 31 grudnia 2020 roku udział należności z tytułu dostaw i usług kolejnego największego odbiorcy, jakim była spółka ANWIM S.A. wyniósł 14% (na dzień 31 grudnia 2019 roku były to podmioty Grupy Kapitałowej BP, których udział wyniósł 20%). Na dzień 31 grudnia 2020 roku udział należności z tytułu dostaw i usług innych odbiorców nie przekroczył znacząco 10%.

W ocenie Spółki, w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług, z wyjątkiem należności od ww. odbiorcy, nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego. Maksymalna ekspozycja Spółki na ryzyko kredytowe na dzień kończący okres sprawozdawczy jest najlepiej reprezentowana przez wartość księgową tych instrumentów.

17. Zapasy

	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Wyroby gotowe	739,2	1.108,4
Półprodukty i produkty w toku	297,6	494,8
Towary	141,0	187,3
Materiały	2.015,9	2.735,7
Razem	3.193,7	4.526,2

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań Grupy LOTOS S.A. z tytułu kredytu na refinansowanie i finansowanie zapasów, o którym mowa w nocie 23.1, wynosiła 2.671,5 mln zł (31 grudnia 2019: 4.073,5 mln zł).

17.1 Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów

	2020	2019
Stan na początek okresu	1,9	31,0
Utworzenie	1.006,7	-
Wykorzystanie / Rozwiązanie	(1.002,2)	(29,1)
Stan na koniec okresu	6,4	1,9

Efekt aktualizacji wartości zapasów prezentowany jest w koszczie własnym sprzedaży.

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem odpisów aktualizujących tę wartość do poziomu ceny sprzedaży netto możliwej do realizacji pomniejszonej o koszty sprzedaży, jeśli cena ta jest niższa.

18. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1.072,0	319,0
Kredyty w rachunku bieżącym	(222,2)	-
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	849,8	319,0

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednostkowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są zakładane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

W lipcu 2018 roku Spółka rozpoczęła stosowanie mechanizmu podzielonej płatności („split payment”) w zakresie podatku VAT. Na dzień 31 grudnia 2020 roku wartość środków pieniężnych na wydzielonych rachunkach VAT wynosiła 127,5 mln zł (31 grudnia 2019: 35,1 mln zł).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka dysponowała niewykorzystanymi przyznanymi środkami kredytowymi w wysokości 153,6 mln zł (31 grudnia 2019: 379,8 mln zł) zwanymi z kredytami obrotowymi w odniesieniu do których wszystkie warunki zawieszające zostały spełnione.

Na dzień 31 grudnia 2020 oraz 31 grudnia 2019 roku Spółka nie posiadała środków pieniężnych na rachunkach bankowych, na których ustanowiono zastaw rejestrowy.

19. Kapitał podstawowy

	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Akcje serii A	78,7	78,7
Akcje serii B	35,0	35,0
Akcje serii C	16,2	16,2
Akcje serii D	55,0	55,0
Razem	184,9	184,9

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitał podstawowy składał się z 184.873.362 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 zł za każdą akcję mających pełne pokrycie w kapitale podstawowym. Jedna akcja jest równoważna pojedynczemu głosowi na Walnym Zgromadzeniu i posiada prawo do dywidendy.

20. Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji

Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji obejmuje nadwyżkę ceny emisyjnej akcji serii B, C i D nad ich wartością nominalną z uwzględnieniem kosztów bezpośredniego związanych z emisją akcji.

	Seria B	Seria C	Seria D	Razem
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	980,0	340,8	940,5	2.261,3
Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji	(9,0)	(0,4)	(23,6)	(33,0)
Razem	971,0	340,4	916,9	2.228,3

21. Kapitał rezerwowy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Kapitał rezerwowy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych obejmuje zmiany wyceny kredytów w walutach obcych, wykorzystywanych jako instrumenty zabezpieczające do zabezpieczenia przepływów pieniężnych z tytułu sprzedaży denominowanej w USD, pomniejszone o wpływ odroczonego podatku dochodowego.

Zmiany wartości godziwej finansowych instrumentów pochodnych wyznaczonych do zabezpieczenia przepływów pieniężnych w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie ujmują się w kapitale rezerwowym z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych, natomiast część nieefektywną zalicza się do przychodów/kosztów finansowych okresu sprawozdawczego.

	Nota	2020	2019
Stan na początek okresu		(203,6)	(288,2)
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne:	27.3	221,2	104,5
- część skuteczna		221,2	107,3
- część nieskuteczna ⁽¹⁾		-	(2,8)
Podatek dochodowy dotyczący wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	10.1	(42,0)	(19,9)
Stan na koniec okresu		(24,4)	(203,6)

⁽¹⁾ Część stanowiąca nieefektywne zabezpieczenie ujęta w przychodach/kosztach finansowych.

22. Zyski zatrzymane

Na zyski zatrzymane składają się kapitały tworzone i wykorzystywane według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami Statutu Spółki oraz wyniki bieżącego okresu sprawozdawczego.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku w Grupie LOTOS S.A. wystąpiły ograniczenia do przekazywania funduszy w postaci dywidend, szerzej opisane w nocie 12.

Ponadto Spółka prezentuje w zyskach zatrzymanych zyski/straty aktuarialne z wyceny określonych świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia z uwzględnieniem efektu podatkowego, które w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujmowane są w pozycji **Inne całkowite dochody/(straty) netto**.

23. Kredyty, leasing

	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Kredyty:	1.612,6	1.730,7
- kredyt na refinansowanie i finansowanie zapasów	188,2	190,1
- kredyty inwestycyjne	1.202,2	1.540,6
- kredyty obrotowe	222,2	-
Leasing	154,9	189,6
Razem	1.767,5	1.920,3
w tym:		
część długoterminowa	1.027,2	1.340,2
część krótkoterminowa	740,3	580,1

	Kredyty	Leasing	Razem
31 grudnia 2019	1.730,7	189,6	1.920,3
Wydatki netto	(309,2)	(2,8)	(312,0)
Zapłacone odsetki i prowizje	(54,0)	(7,1)	(61,1)
Nowe umowy leasingu	-	3,8	3,8
Naliczone odsetki i prowizje	31,5	7,4	38,9
Różnice kursowe	(8,6)	-	(8,6)
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym	222,2	-	222,2
Pozostałe	-	(36,0)	(36,0)
31 grudnia 2020	1.612,6	154,9	1.767,5

	Kredyty	Leasing	Razem
1 stycznia 2019	2.285,9	132,1	2.418,0
Wydatki netto	(1.030,0)	(7,1)	(1.037,1)
Zapłacone odsetki i prowizje	(95,0)	(1,9)	(96,9)
Nowe umowy leasingu	-	1,3	1,3
Naliczone odsetki i prowizje	104,9	7,5	112,4
Koszty rozliczane w czasie	19,1	-	19,1
Różnice kursowe	30,0	-	30,0
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym	(3,0)	-	(3,0)
Zmiana stanu lokat zabezpieczonych na spłatę odsetek oraz rat kapitałowych	418,8	-	418,8
Pozostałe	-	57,7	57,7
31 grudnia 2019	1.730,7	189,6	1.920,3

23.1 Kredyty

Kredyt na refinansowanie i finansowanie zapasów

W dniu 2 grudnia 2020 roku podpisany został aneks do umowy na finansowanie i refinansowanie zapasów, zawartej dnia 10 października 2012 roku, skutkujący przedłużeniem okresu obowiązywania umowy do dnia 17 grudnia 2021 roku. Zmianie uległ skład konsorcjum bankowego będącego stroną umowy oraz udział poszczególnych banków w kwocie kredytu. Zmianie uległa również lista rachunków bankowych objętych zastawem rejestrowym, stanowiących jedno z zabezpieczeń kredytu. Ponadto wprowadzono lub zaktualizowano zapisy dotyczące sankcji, FATCA, schematów podatkowych, przepisów antykorupcyjnych czy przypadków naruszeń.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wykorzystanie kredytu na refinansowanie i finansowanie zapasów, w kwocie nominalnej wynosiło 187,9 mln zł (50 mln USD). Na dzień 31 grudnia 2019 roku było to 189,9 mln zł (50 mln USD).

Grupa LOTOS S.A. w ramach kredytu na refinansowanie i finansowanie zapasów zobowiązana jest do utrzymywania wskaźnika określonego jako Tangible Consolidated Net Worth (TCNW) na poziomie nie niższym niż zapisany w umowie kredytowej. Dodatkowo Spółka w ramach ww. umowy kredytowej zobowiązana jest do utrzymywania wartości wskaźnika finansowego określonego jako Loan to Pledged Inventory Value Ratio na poziomie nie wyższym niż określony umową kredytową. Spółka na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku spełniała opisane powyżej wytyczne.

Refinansowanie kredytów zaciągniętych na finansowanie Programu 10+

W dniu 2 lipca 2019 roku Grupa LOTOS S.A. oraz konsorcjum banków podpisały umowy kredytowe na łączną kwotę 500 mln USD, w celu refinansowania kredytów zaciągniętych w 2008 roku na finansowanie Programu 10+.

Na mocy podpisanych umów konsorcjum banków udzieliło Spółce:

- kredytu terminowego w wysokości 400 mln USD,
- kredytu obrotowego w wysokości 100 mln USD, z możliwością wykorzystania w USD, EUR lub PLN.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wynikające z powyższych umów kredyty wykorzystane były w kwocie nominalnej 1.424,9 mln zł, z czego 1.202,7 mln zł (320 mln USD) przypadało na kredyt terminowy, a 222,2 mln zł na kredyt obrotowy. Na dzień 31 grudnia 2019 wykorzystanie kredytu terminowego wynosiło w kwocie nominalnej 1.519,1 mln zł (400 mln USD).

Grupa LOTOS S.A. w ramach powyższych umów kredytowych zobowiązana jest do utrzymywania wskaźników dług netto / EBITDA na określonym poziomie. Na dzień 31 grudnia 2020 roku doszło do przekroczenia poziomu jednego ze wskaźników zapisanego w ww. umowach kredytowych. W związku z przewidywanym niespełnieniem wskaźników Spółka wystąpiła do banków finansujących z wnioskiem o tzw. waiver. W dniu 29 grudnia 2020 roku Spółka otrzymała pismo potwierdzające zgodę banków na niedotrzymanie wskaźników na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Pozostałe umowy kredytowe

W dniu 5 grudnia 2019 roku Grupa LOTOS S.A. podpisała z bankiem PKO BP S.A. umowę kredytową na kwotę 2,0 mln EUR. Celem umowy jest finansowanie projektu Pure H2, którego przedmiotem jest budowa i uruchomienie infrastruktury do produkcji i sprzedaży wodoru o wysokiej czystości. Na dzień 31 grudnia 2020 roku ani 31 grudnia 2019 roku Spółka nie wykazywała zobowiązań z tytułu tego kredytu.

Ponadto, poza wykazanymi w nocie 18 niewykorzystanymi środkami kredytowymi, przyznanymi w formie kredytów w rachunkach bieżących, Spółka ma możliwość korzystania z kredytów obrotowych w łącznej kwocie 150 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2020 roku ani 31 grudnia 2019 roku Spółka nie wykazywała zobowiązań z tego tytułu.

Wpływy i wydatki z tytułu kredytów bankowych

W 2020 roku wydatki z tytułu spłaty kredytów wynosiły 309,2 mln zł i dotyczyły kredytów inwestycyjnych. Powyższa kwota została zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z działalności finansowej w pozycji: [Wydatki z tytułu spłaty kredytów](#).

W latach 2019 - 2020 w Spółce nie wystąpiły zdarzenia dotyczące niespłacenia kredytów.

Kredyty bankowe wg waluty finansowania

	Waluta kredytu udzielonego Spółce		Razem
	USD	EUR	
31 grudnia 2020	1.585,6	27,0	1.612,6
31 grudnia 2019	1.730,7	-	1.730,7

Oprocentowanie kredytów jest oparte o:

- dla kredytów zaciągniętych w USD - LIBOR USD 3M lub 6M, w zależności od wybranego w danym momencie okresu odsetkowego,
- dla kredytów zaciągniętych w EUR - EURIBOR 1M.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku efektywna stopa procentowa kredytów uwzględniająca fakt finansowania w USD oraz EUR kształtowała się na średnim poziomie około 1,35% (31 grudnia 2019: 3,18%).

Zabezpieczenie spłaty powyższych kredytów stanowią:

- zastawy rejestrowe na rachunkach bankowych,
- zastawy rejestrowe na zapasach,
- cesje z umów ubezpieczenia zapasów oraz umów na przechowywanie zapasów,
- oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

Analiza wrażliwości zobowiązań z tytułu kredytów na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut została przedstawiona w nocie 28.3.1.

Analiza wrażliwości zobowiązań z tytułu kredytów na ryzyko rynkowe związane ze zmianami stóp procentowych została przedstawiona w nocie 28.4.1.

Analiza wymagalności zobowiązań z tytułu kredytów została przedstawiona w nocie 28.5.

23.2 Leasing

	Opłaty leasingowe			Wartość bieżąca opłat leasingowych	
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019	
Nie dłużej niż jeden rok	31,7	66,6	29,7	64,7	
Od 1 roku do 5 lat	33,3	32,7	3,3	2,8	
Od 5 do 10 lat	38,7	38,5	1,6	1,5	
Od 10 do 30 lat	144,9	152,2	10,1	9,6	
Od 30 do 50 lat	151,2	150,9	31,7	30,4	
Od 50 do 90 lat	140,8	140,8	78,5	80,6	
Razem	540,6	581,7	154,9	189,6	
Minus koszty finansowe	(385,7)	(392,1)	-	-	
Wartość bieżąca opłat leasingowych	154,9	189,6	154,9	189,6	
w tym:					
część długoterminowa			125,2	124,9	
część krótkoterminowa			29,7	64,7	

Zobowiązania z tytułu leasingu dotyczą głównie prawa wieczystego użytkowania gruntu.

Analiza wrażliwości zobowiązań z tytułu leasingu na ryzyko rynkowe związane ze zmianami stóp procentowych została przedstawiona w nocie 28.4.1, natomiast analiza wymagalności w nocie 28.5.

24. Pochodne instrumenty finansowe

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Długoterminowe aktywa finansowe:		1,2	0,1
Swap towarowy (surowce i produkty naftowe)		1,2	0,1
Krótkoterminowe aktywa finansowe:		65,9	24,3
Swap towarowy (surowce i produkty naftowe)		31,8	1,5
Forwardy i spoty walutowe		1,0	13,2
Swap walutowy		18,3	9,6
Futures (emisja CO ₂)		14,8	-
Aktywa finansowe	27.1	67,1	24,4
Długoterminowe zobowiązania finansowe:		1,0	3,0
Swap towarowy (surowce i produkty naftowe)		1,0	3,0
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe:		10,3	12,4
Swap towarowy (surowce i produkty naftowe)		4,1	12,3
Swap walutowy		6,2	0,1
Zobowiązania finansowe	27.1	11,3	15,4

Charakterystyka pochodnych instrumentów finansowych została zaprezentowana w nocie 7.19. Cele oraz zasady zarządzania ryzykiem finansowym opisano w nocie 28.

Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych na ryzyko rynkowe związane ze zmianami cen surowców i produktów naftowych została przedstawiona w nocie 28.1.1.

Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych na ryzyko rynkowe związane ze zmianami cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂) została przedstawiona w nocie 28.2.1.

Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut została przedstawiona w nocie 28.3.1.

Analiza wrażliwości pochodnych instrumentów finansowych na ryzyko rynkowe związane ze zmianami stóp procentowych została przedstawiona w nocie 28.4.1.

Analiza wymagalności pochodnych instrumentów finansowych została przedstawiona w nocie 28.5.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe pochodnych instrumentów finansowych (aktywa finansowe) została przedstawiona w nocie 28.6.

25. Świadczenia pracownicze

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Długoterminowe zobowiązania	25.1	85,3	75,5
Świadczenia po okresie zatrudnienia	25.1	22,1	18,0
Nagrody jubileuszowe i pozostałe świadczenia	25.1	63,2	57,5
Krótkoterminowe zobowiązania		76,0	57,7
Świadczenia po okresie zatrudnienia	25.1	3,1	3,6
Nagrody jubileuszowe i pozostałe świadczenia	25.1	5,3	5,5
Zobowiązania z tytułu premii, nagród i niewykorzystanych urlopów		55,1	37,6
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		12,5	11,0
Razem		161,3	133,2

25.1 Zobowiązania z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych

Grupa LOTOS S.A. wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty świadczeń po okresie zatrudnienia zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. W związku, z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną lub na podstawie własnych szacunków ujmuje zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych oraz świadczeń po okresie zatrudnienia na poziomie wartości bieżących. Kwotę tego zobowiązania oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu sprawozdawczego przedstawiono poniżej:

	Nota	Świadczenia po okresie zatrudnienia		Nagrody jubileuszowe i pozostałe świadczenia		Razem	
		2020	2019	2020	2019	2020	2019
1 stycznia		21,6	17,5	63,0	51,3	84,6	68,8
Koszty bieżącego zatrudnienia	25.2	1,3	1,0	5,2	3,9	6,5	4,9
Koszty dyskonta	9.7; 25.2	0,4	0,4	1,2	1,4	1,6	1,8
Wyplacone świadczenia		(1,6)	(1,4)	(5,2)	(4,4)	(6,8)	(5,8)
(Zyski)/Straty aktuarialne wykazane w wyniku	25.2	-	-	4,3	10,8	4,3	10,8
(Zyski)/Straty aktuarialne wykazane w innych całkowitych dochodach	25.2	3,5	4,1	-	-	3,5	4,1
31 grudnia		25,2	21,6	68,5	63,0	93,7	84,6
w tym:							
część długoterminowa	25	22,1	18,0	63,2	57,5	85,3	75,5
część krótkoterminowa	25	3,1	3,6	5,3	5,5	8,4	9,1

25.2 Łączna kwota kosztów ujętych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z tytułu przyszłych wypłat świadczeń pracowniczych

	Nota	2020	2019
Pozycje ujęte w wyniku:		12,4	17,5
Koszty nagród jubileuszowych, świadczeń emerytalnych i innych świadczeń po okresie zatrudnienia:	9.3	10,8	15,7
- koszty bieżącego zatrudnienia	25.1	6,5	4,9
- (zyski)/straty aktuarialne	25.1	4,3	10,8
Koszty dyskonta	9.7; 25.1	1,6	1,8
Pozycje ujęte w innych całkowitych (dochodach)/stratach:		3,5	4,1
(Zyski)/Straty aktuarialne	25.1	3,5	4,1
Całkowite dochody ogółem		15,9	21,6

25.3 Założenia aktuarialne

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Stopa dyskontowa (%)	1,40%	2,00%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,60%	2,50%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	4,40%	3,35%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń w kolejnym roku (%)	3,30%	5,00%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń w latach następnych (%)	2,50%	2,50%

- Prawdopodobieństwo odejść pracowników przyjęto na podstawie danych historycznych dotyczących rotacji zatrudnienia w Spółce oraz danych statystycznych dotyczących rynku pracy w Polsce. Wskaźniki rotacji przyjęte przez aktuarusza zostały ustalone w podziale na kategorie wiekowe w przedziałach dziesięcioletnich. Obecnie, wskaźnik rotacji pracowników jest prezentowany w wartości uśrednionej.
- Umieralność i prawdopodobieństwo dożycia przyjęto zgodnie z Tablicami Trwania Życia 2019, publikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny, przyjmując, że populacja zatrudnionych w Spółce odpowiada średniej dla Polski pod względem umieralności (31 grudnia 2019: Tablicami Trwania Życia 2016).
- Przyjęto normalny tryb przechodzenia pracowników na emeryturę według szczegółowych zasad zawartych w ustawie emerytalnej, z wyjątkiem tych zatrudnionych, którzy wg informacji dostarczonych przez spółkę spełniają warunki wymagane do przejścia na wcześniejszą emeryturę.
- Do dyskontowania przyszłych wypłat świadczeń przyjęto stopę dyskontową w wysokości 1,4%, tj. zgodnie z założeniem zdefiniowanym na poziomie korporacyjnym (31 grudnia 2019: 2,0%, tj. zgodnie z założeniem zdefiniowanym na poziomie korporacyjnym).

25.4 Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Wartość kosztów świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy oraz odszkodowań z tytułu zakazu konkurencji w 2020 roku wynosiła łącznie 6,5 mln zł (w 2019 roku: 5,9 mln zł).

25.5 Analiza wrażliwości zmian założeń aktuarialnych na świadczenia pracownicze

Saldo początkowe zobowiązania

Stopa wzrostu wynagrodzeń	Stopa dyskonta finansowego	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne i rentowe	Odprawy pośmiertne	Fundusz socjalny	Razem
bazowa	bazowa	61,2	20,4	4,6	7,5	93,7
bazowa + 1%	bazowa	67,4	23,0	5,1	9,4	104,9
bazowa - 1%	bazowa	55,8	18,2	4,2	6,1	84,3
bazowa	bazowa + 0,5%	58,4	19,2	4,4	6,8	88,8
bazowa	bazowa - 0,5%	64,2	21,6	4,9	8,4	99,1

Prognozowane na rok 2021 koszty bieżącego zatrudnienia

Stopa wzrostu wynagrodzeń	Stopa dyskonta finansowego	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne i rentowe	Odprawy pośmiertne	Fundusz socjalny	Razem
bazowa	bazowa	5,3	1,3	0,4	0,5	7,5
bazowa + 1%	bazowa	6,0	1,6	0,5	0,7	8,8
bazowa - 1%	bazowa	4,7	1,1	0,4	0,4	6,6
bazowa	bazowa + 0,5%	5,0	1,2	0,4	0,4	7,0
bazowa	bazowa - 0,5%	5,6	1,4	0,4	0,6	8,0

Prognozowane na rok 2021 koszty dyskonta

Stopa wzrostu wynagrodzeń	Stopa dyskonta finansowego	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne i rentowe	Odprawy pośmiertne	Fundusz socjalny	Razem
bazowa	bazowa	0,8	0,2	0,1	0,1	1,2
bazowa + 1%	bazowa	0,9	0,3	0,1	0,1	1,4
bazowa - 1%	bazowa	0,8	0,2	0,1	0,1	1,2
bazowa	bazowa + 0,5%	1,1	0,3	0,1	0,1	1,6
bazowa	bazowa - 0,5%	0,6	0,2	-	0,1	0,9

Łącznie prognozowane na rok 2021 koszty bieżącego zatrudnienia oraz koszty dyskonta

Stopa wzrostu wynagrodzeń	Stopa dyskonta finansowego	Nagrody jubileuszowe	Odprawy emerytalne i rentowe	Odprawy pośmiertne	Fundusz socjalny	Razem
bazowa	bazowa	6,1	1,5	0,5	0,6	8,7
bazowa + 1%	bazowa	6,9	1,9	0,6	0,8	10,2
bazowa - 1%	bazowa	5,5	1,3	0,5	0,5	7,8
bazowa	bazowa + 0,5%	6,1	1,5	0,5	0,5	8,6
bazowa	bazowa - 0,5%	6,2	1,6	0,4	0,7	8,9

26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania i rezerwy

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Długoterminowe zobowiązania finansowe:		11,3	13,3
Zobowiązania wobec Polskiej Fundacji Narodowej	27.1	11,3	13,3
Krótkoterminowe zobowiązania finansowe:		1.709,8	2.009,7
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	27.1	1.657,6	1.968,6
- w tym wobec jednostek powiązanych	31.1	260,9	281,5
Zobowiązania inwestycyjne	27.1	47,7	35,9
- w tym wobec jednostek powiązanych	31.1	4,4	1,7
Zobowiązania wobec Polskiej Fundacji Narodowej	27.1	2,5	2,5
Zobowiązania wobec Fundacji LOTOS	27.1	1,0	1,0
Pozostałe	27.1	1,0	1,7
Zobowiązania finansowe		1.721,1	2.023,0
Długoterminowe zobowiązania niefinansowe		2,1	0,7
Krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe:		1.924,7	1.714,9
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług (VAT)		470,6	507,5
Zobowiązania z tytułu akcyzy i opłaty paliwowej		938,8	877,0
Zobowiązania z tytułu opłaty emisyjnej		57,9	55,5
Pozostałe zobowiązania budżetowe inne niż podatek dochodowy		46,0	47,7
Dotacje	26.1	19,8	20,9
Rezerwa na pokrycie niedoboru uprawnień do emisji CO ₂	28.2	142,0	70,3
Rezerwa Narodowy Cel Redukcyjny		75,1	-
Rezerwa na opłatę zastępczą (NCW)		62,6	29,6
Rezerwa na ryzyko podatkowe		87,3	83,1
Rezerwa na opłaty OZE		17,2	14,1
Pozostałe		7,4	9,2
Zobowiązania niefinansowe		1.926,8	1.715,6
Razem		3.647,9	3.738,6
w tym:			
część długoterminowa		13,4	14,0
część krótkoterminowa:		3.634,5	3.724,6
- z tytułu dostaw i usług		1.657,6	1.968,6
- pozostałe		1.976,9	1.756,0

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach w przedziale 14 - 30 dni. Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności. Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym organom podatkowym w okresach miesięcznych. Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresie 14 dni od daty wystawienia noty odsetkowej przez kontrahenta.

Analiza wrażliwości zobowiązań finansowych na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut została przedstawiona w nocie 28.3.1.
Analiza wymagalności zobowiązań finansowych została przedstawiona w nocie 28.5.

26.1 Dotacje

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Stan na początek okresu		21,6	28,8
Dotacje otrzymane w okresie		2,8	7,4
Dotacje rozliczone w czasie		(2,8)	(14,6)
Stan na koniec okresu		21,6	21,6
w tym:			
część długoterminowa		1,8	0,7
część krótkoterminowa	26	19,8	20,9

Dotacje dotyczą głównie nieodpłatnie otrzymanych licencji.

27. Instrumenty finansowe

27.1 Wartość bilansowa

		MSSF 9										poza MSSF 9		Razem	
		Wycena wg zamortyzowanego kosztu		Wycena wg wartości godziwej przez:				Razem							
				Wynik finansowy		Inne całkowite dochody									
Nota	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019			
Aktywa finansowe															
Należności z tytułu dostaw i usług	16	1.445,4	2.598,0	-	-	-	-	1.445,4	2.598,0	-	-	1.445,4	2.598,0		
Pochodne instrumenty finansowe	24	-	-	67,1	24,4	-	-	67,1	24,4	-	-	67,1	24,4		
Inwestycje kapitałowe	15	-	-	-	-	306,3	6,3	306,3	6,3	-	-	306,3	6,3		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	1.072,0	319,0	-	-	-	-	1.072,0	319,0	-	-	1.072,0	319,0		
Pozostałe aktywa finansowe:	16	227,7	50,6	-	-	-	-	227,7	50,6	-	-	227,7	50,6		
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym		199,8	22,0	-	-	-	-	199,8	22,0	-	-	199,8	22,0		
Depozyty zabezpieczające		17,1	18,7	-	-	-	-	17,1	18,7	-	-	17,1	18,7		
Prowizje od pożyczki warunkowej		10,0	8,3	-	-	-	-	10,0	8,3	-	-	10,0	8,3		
Pozostałe		0,8	1,6	-	-	-	-	0,8	1,6	-	-	0,8	1,6		
Razem		2.745,1	2.967,6	67,1	24,4	306,3	6,3	3.118,5	2.998,3	-	-	3.118,5	2.998,3		
Zobowiązania finansowe															
Kredyty	23	1.612,6	1.730,7	-	-	-	-	1.612,6	1.730,7	-	-	1.612,6	1.730,7		
Leasing	23	-	-	-	-	-	-	-	-	154,9	189,6	154,9	189,6		
Pochodne instrumenty finansowe	24	-	-	11,3	15,4	-	-	11,3	15,4	-	-	11,3	15,4		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	26	1.657,6	1.968,6	-	-	-	-	1.657,6	1.968,6	-	-	1.657,6	1.968,6		
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	63,5	54,4	-	-	-	-	63,5	54,4	-	-	63,5	54,4		
Razem		3.333,7	3.753,7	11,3	15,4	-	-	3.345,0	3.769,1	154,9	189,6	3.499,9	3.958,7		

27.2 Ustalenie wartości godziwej

31 grudnia 2020	Nota	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Poziom 1	Hierarchia wartości godziwej	
					Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe						
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15	306,3	306,3	-	-	306,3
Udzielone pożyczki	16	199,8	199,8	-	199,8	-
Pochodne instrumenty finansowe	24	67,1	67,1	14,8	52,3	-
Razem		573,2	573,2	14,8	252,1	306,3
Zobowiązania finansowe						
Kredyty	23	1.612,6	1.617,3	-	1.617,3	-
Pochodne instrumenty finansowe	24	11,3	11,3	-	11,3	-
Razem		1.623,9	1.628,6	-	1.628,6	-

Dla pozostałych klas aktywów i zobowiązań finansowych wartość godziwa odpowiada ich wartości księgowej.

31 grudnia 2019	Nota	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Poziom 1	Hierarchia wartości godziwej	
					Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe						
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15	6,3	6,3	-	-	6,3
Udzielone pożyczki	16	22,0	22,0	-	22,0	-
Pochodne instrumenty finansowe	24	24,4	24,4	-	24,4	-
Razem		52,7	52,7	-	46,4	6,3
Zobowiązania finansowe						
Kredyty	23	1.730,7	1.736,4	-	1.736,4	-
Pochodne instrumenty finansowe	24	15,4	15,4	-	15,4	-
Razem		1.746,1	1.751,8	-	1.751,8	-

Dla pozostałych klas aktywów i zobowiązań finansowych wartość godziwa odpowiada ich wartości księgowej.

27.3 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

		MSSF 9								poza MSSF 9		Razem	
		Wycena wg zamortyzowanego kosztu		Wycena wg wartości godziwej przez:				Razem					
				Wynik finansowy		Inne całkowite dochody							
Nota		2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Należności z tytułu dostaw i usług:													
Zyski z tytułu różnic kursowych ujętych w koszcie własnym sprzedaży	9.2	4,8	8,4	-	-	-	-	4,8	8,4	-	-	4,8	8,4
Odwroćenie straty z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	9.8	1,9	0,5	-	-	-	-	1,9	0,5	-	-	1,9	0,5
Inwestycje kapitałowe:													
Przychody z tytułu dywidend	9.6	-	-	-	-	3,0	2,6	3,0	2,6	-	-	3,0	2,6
Pozostałe aktywa finansowe:													
Przychody z tytułu odsetek od lokat, udzielonych pożyczek	9.6	2,6	28,0	-	-	-	-	2,6	28,0	-	-	2,6	28,0
Straty z tytułu różnic kursowych od pożyczek, od prowizji od pożyczki warunkowej ujętych w przychodach/(kosztach) finansowych	9.6; 9.7	(0,2)	(3,2)	-	-	-	-	(0,2)	(3,2)	-	-	(0,2)	(3,2)
Strata z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych	9.8	(9,4)	(31,3)	-	-	-	-	(9,4)	(31,3)	-	-	(9,4)	(31,3)
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa/zobowiązania finansowe):													
Zyski z tytułu wyceny do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych	9.6	-	-	45,5	47,8	-	-	45,5	47,8	-	-	45,5	47,8
Zyski/(Straty) z tytułu realizacji pochodnych instrumentów finansowych	9.6	-	-	33,3	(15,6)	-	-	33,3	(15,6)	-	-	33,3	(15,6)
Kredyty:													
Koszty z tytułu odsetek	9.7	(26,2)	(86,4)	-	-	-	-	(26,2)	(86,4)	-	-	(26,2)	(86,4)
Straty z tytułu rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych korygujące przychody ze sprzedaży	9.1	(240,2)	(131,2)	-	-	-	-	(240,2)	(131,2)	-	-	(240,2)	(131,2)
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych od kredytów ujętych w przychodach/(kosztach) finansowych	9.6; 9.7	27,6	(21,7)	-	-	-	-	27,6	(21,7)	-	-	27,6	(21,7)
Straty z tytułu różnic kursowych od zrealizowanych transakcji w walutach obcych na rachunkach bankowych ujętych w przychodach/(kosztach) finansowych	9.6; 9.7	(9,5)	(12,0)	-	-	-	-	(9,5)	(12,0)	-	-	(9,5)	(12,0)
Zyski z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne ujęte w innych całkowitych dochodach	21	221,2	104,5	-	-	-	-	221,2	104,5	-	-	221,2	104,5
Leasing:													
Koszty z tytułu odsetek	9.7	-	-	-	-	-	-	-	-	(7,4)	(7,5)	(7,4)	(7,5)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:													
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych ujętych w koszcie własnym sprzedaży	9.2	(9,0)	57,7	-	-	-	-	(9,0)	57,7	-	-	(9,0)	57,7
Pozostałe zobowiązania finansowe:													
Zyski/(Straty) z tytułu różnic kursowych od zobowiązań inwestycyjnych ujętych w przychodach/(kosztach) finansowych	9.6; 9.7	(1,2)	0,2	-	-	-	-	(1,2)	0,2	-	-	(1,2)	0,2
Razem		(37,6)	(86,5)	78,8	32,2	3,0	2,6	44,2	(51,7)	(7,4)	(7,5)	36,8	(59,2)

28. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa LOTOS S.A. narażona jest na ryzyko finansowe obejmujące przede wszystkim:

- ryzyko rynkowe (ryzyko cen surowców i produktów naftowych, ryzyko cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla, ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych),
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe związane z transakcjami finansowymi oraz handlowymi.

W ramach struktury organizacyjnej Spółki funkcjonują odpowiednie komórki (Biuro Zarządzania Finansami, Biuro Analiz i Kontroli Ryzyka Finansowego) podlegające Dyrektorowi ds. Finansowych, który koordynuje oraz sprawuje bieżący nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem finansowym Grupy Kapitałowej LOTOS.

Ponadto powołany przez Zarząd Komitet Ryzyka Cenowego i Tradingu nadzoruje prace nad opracowaniem polityk i procedur oraz monitoruje realizację strategii Grupy Kapitałowej w obszarze swoich kompetencji. W szczególności komitet opiniuje i podejmuje kluczowe inicjatywy z zakresu zarządzania ryzykiem cenowym oraz w działalności tradingowej, przedstawia rekomendacje oraz wnioskuje w zakresie działań wymagających zgody Zarządu.

Dodatkowo, w celu efektywnego zarządzania płynnością, strukturą zadłużenia oraz procesem pozyskiwania finansowania zewnętrznego przez spółki Grupy Kapitałowej LOTOS Zarząd powołał Zespół ds. optymalizacji płynności i koordynacji finansowania.

Podstawowymi celami realizowanymi poprzez zarządzanie ryzykiem finansowym są:

- zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji celów budżetowych i strategicznych,
- ograniczenie zmienności przepływów pieniężnych,
- zapewnienie krótkoterminowej płynności finansowej,
- optymalizacja wartości oczekiwanej przepływów pieniężnych i ryzyka,
- wspieranie procesów operacyjnych, inwestycyjnych i finansowych i budowanie wartości firmy w długim okresie czasu.

W związku z realizacją wymienionych wyżej celów Grupa LOTOS S.A. wdrożyła odpowiednie narzędzia i opracowała szereg dokumentów, zatwierdzonych na odpowiednich szczeblach decyzyjnych, które określają ramy konieczne do efektywnego i bezpiecznego funkcjonowania Spółki w obszarze finansowym, w tym:

- metodologię wyznaczania ekspozycji w poszczególnych kategoriach ryzyk,
- horyzont czasowy zabezpieczania danego ryzyka,
- dopuszczone instrumenty finansowe,
- sposób oceny zarządzania ryzykiem finansowym,
- limity w zarządzaniu ryzykiem,
- sposób raportowania,
- limity kredytowe,
- standardy dokumentacyjne i operacyjne,
- rozdział odpowiedzialności w zakresie wykonywania transakcji, analizy i kontroli ryzyka oraz dokumentacji i rozliczania transakcji pomiędzy różne komórki organizacyjne.

Grupa LOTOS S.A. monitoruje oraz raportuje w sposób ciągły wszystkie ryzyka rynkowe będące przedmiotem zarządzania. Spółka używa płynnych instrumentów pochodnych, które jest w stanie wycenić za pomocą stosowanych powszechnie modeli wyceny. Wycena instrumentów pochodnych odbywa się na podstawie danych rynkowych otrzymywanych od wiarygodnych dostawców. Nie jest dopuszczone otwieranie pozycji w ramach ryzyk, które nie wynikają z podstawowej działalności Spółki.

W związku z refinansowaniem kredytów walutowych przeznaczonych na finansowanie Programu inwestycyjnego 10+ w lipcu 2019 roku jednocześnie rozwiązano dotychczasowe powiązania zabezpieczające i utworzono nowe na bazie nowego finansowania zachowując rodzaj stosowanej rachunkowości zabezpieczeń (zabezpieczenie przepływów pieniężnych) oraz wyznaczając jako pozycję zabezpieczającą przyszłe transakcje sprzedaży produktów naftowych denominowanych w USD.

28.1 Ryzyko cen surowców i produktów naftowych

Szczególne znaczenie dla Spółki ma zarządzanie ryzykiem cen surowców i produktów naftowych.

Grupa LOTOS S.A. identyfikuje następujące czynniki tego ryzyka:

- zmienność marży rafinerijnej, rozumianej jako różnica pomiędzy płynnymi indeksami referencyjnego koszyka produktów naftowych (np. paliwa lotniczego, benzyn, olejów napędowych, olejów opałowych) a płynnym indeksem referencyjnego surowca (np. ropa Ural),
- zmienność poziomu cen w zakresie ilości zapasów surowców i produktów odbiegających od wymaganego poziomu zapasów obowiązkowych i operacyjnych,
- zmienność dyferencjałów pomiędzy indeksami referencyjnymi a indeksami używanymi w kontraktach handlowych (np. dyferencjał Brent / Ural czyli różnica pomiędzy różnymi gatunkami ropy),
- stosowanie niestandardowych formuł cenowych w kontraktach handlowych.

W Grupie LOTOS S.A. obowiązuje „Polityka zarządzania ryzykiem cen surowców i produktów naftowych w Grupie LOTOS S.A.” w ramach której zdefiniowano systematykę portfeli transakcyjnych i ich funkcje biznesowe, opisano sposób rozumienia ryzyka i wyznaczania ekspozycji w zakresie portfeli, dopuszczone instrumenty finansowe wraz z ograniczeniami w ich wykorzystywaniu, standardy zawierania transakcji, wytyczne w zakresie kalkulacji wyników na zarządzaniu ryzykiem oraz sposób wyznaczania stosownych limitów. W zakresie objętym niniejszą polityką, Zarząd Grupy LOTOS S.A. ceduje limity transakcyjne na niższe szczeble decyzyjne.

W celu wsparcia realizacji celów przyjętej polityki Spółka użytkuje jeden z wiodących na rynku systemów klasy Energy Trading and Risk Management (Allegro). Na bazie zatwierdzonej polityki Spółka utrzymała możliwość oferowania swoim odbiorcom zakupu produktów naftowych po cenach stałych.

W powiązaniu ze sprzedażą komponentów asfaltowych po cenach stałych, w celu zachowania pierwotnego profilu ryzyka cenowego, w roku 2020 Spółka zawierała swapy towarowe.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku otwarte swapy towarowe przedstawiały się następująco:

Typ transakcji	Indeks bazowy	Okres wyceny	Ilość w tonach w okresie wyceny	Wycena w wartości godziwej	
				Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Swap towarowy	3.5 PCT Barges FOB Rotterdam	III '2021 - XI '2022	196.939	29,6	(2,8)
Swap towarowy	Gasoil 0.1 pct Crg CIF NWE_ARA	III '2021 - XI '2022	(18.203)	3,4	(2,3)
Razem				33,0	(5,1)

Wymienione wyżej transakcje swap na łączną ilość 196.939 ton w oparciu o płynny indeks 3.5 PCT Barges FOB Rotterdam w okresie od marca 2021 roku do listopada 2022 oraz (18.203) ton w oparciu o płynny indeks Gasoil 0.1 pct Crg CIF NWE ARA w tym samym okresie związane były z odwróceniem profilu ryzyka cen surowców i produktów naftowych wynikających ze sprzedaży komponentów asfaltowych po cenach stałych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku otwarte swapy towarowe przedstawiały się następująco:

Typ transakcji	Indeks bazowy	Okres wyceny	Ilość w tonach w okresie wyceny	Wycena w wartości godziwej	
				Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Swap towarowy	3.5 PCT Barges FOB Rotterdam	III '2020 - IX '2021	171.422	1,1	(14,3)
Swap towarowy	Gasoil 0.1 pct Crg CIF NWE_ARA	III '2020 - IX '2021	(15.839)	0,5	(1,0)
Razem				1,6	(15,3)

Wymienione wyżej transakcje swap na łączną ilość 171.422 tony w oparciu o płynny indeks 3.5 PCT Barges FOB Rotterdam w okresie od marca 2020 roku do września 2021 roku oraz (15.839) ton w oparciu o płynny indeks Gasoil 0.1 pct Crg CIF NWE ARA w tym samym okresie związane były z odwróceniem profilu ryzyka cen surowców i produktów naftowych wynikających ze sprzedaży komponentów asfaltowych po cenach stałych.

28.1.1 Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami cen surowców i produktów naftowych

Analiza wrażliwości na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku transakcji finansowych narażonych na ryzyko zmiany cen surowców i produktów naftowych przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2020			31 grudnia 2019		
	Wartość bilansowa	Zmiana procentowa*		Wartość bilansowa	Zmiana procentowa**	
		+zm. implikowana	-zm. implikowana		+zm. implikowana	-zm. implikowana
Aktywa finansowe	33,0	67,3	(67,3)	1,6	9,0	(9,0)
Zobowiązania finansowe	5,1	(12,1)	12,1	15,3	(54,9)	54,9
Wpływ na wynik		79,4	(79,4)		63,9	(63,9)

* Dla instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2020 roku do kalkulacji powyższych odchyżeń cen indeksów bazowych wykorzystano roczną implikowaną zmienność indeksu, o który oparte są zawarte transakcje, z dnia 31 grudnia 2020 roku, publikowaną przez serwis SuperDerivatives. W przypadku indeksu 3.5 PCT Barges FOB Rotterdam była to zmiana +/- 44,93%, dla Gasoil 0.1 pct Crg CIF NWE_ARA +/- 34,67%.

** Dla instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2019 roku do kalkulacji powyższych odchyżeń cen indeksów bazowych wykorzystano roczną implikowaną zmienność indeksu, o który oparte są zawarte transakcje, z dnia 31 grudnia 2019 roku, publikowaną przez serwis SuperDerivatives. W przypadku indeksu 3.5 PCT Barges FOB Rotterdam była to zmiana +/- 45,12%, dla Gasoil 0.1 pct Crg CIF NWE_ARA +/- 22,98%.

Zbadano wpływ zmian cen indeksów bazowych na wartość godziwą przy niezmiennym poziomie kursów walut.

28.2 Ryzyko cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂)

Zarządzanie ryzykiem cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla w Spółce odbywa się w sposób ciągły zgodnie z założeniami strategii zarządzania ryzykiem cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂) zatwierdzonej przez Zarząd Grupy LOTOS S.A. Spółka podejmuje decyzje co do sposobu zbilansowania przyszłych niedoborów lub nadwyżek uprawnień do emisji CO₂ w zależności od sytuacji rynkowej i w ramach ustalonych limitów. W ramach zatwierdzonej strategii i posiadanych limitów Spółka zawiera transakcje finansowe na jednostki:

- EUA - (ang. „Emission Unit Allowance”) oznacza uprawnienie do emisji jednej tony CO₂,
- CER - (ang. „Certified Emission Reduction Unit”) oznacza ekwiwalent skutecznej redukcji emisji jednej tony ekwiwalentu CO₂ (tCO₂e). Certyfikat redukcji emisji uzyskiwany jest w związku z realizacją inwestycji w krajach rozwijających się, gdzie nie określono limitów emisji CO₂,
- ERU - (ang. „Emission Reduction Unit”) oznacza ekwiwalent skutecznej redukcji emisji jednej tony ekwiwalentu CO₂ (tCO₂e). Jest to poświadczona jednostka emisji uzyskiwana w związku z realizacją inwestycji w krajach o niższych kosztach redukcji CO₂.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku szacowany niedobór uprawnień w okresie rozliczeniowym przypadającym na lata 2013-2020 (tzw. III faza) wynosił 954.887 ton, jednakże biorąc pod uwagę wykonane transakcje pochodne na łączną ilość 1.555.000 ton, Spółka posiadała nadwyżkę uprawnień w wysokości 600.113 ton, które zostały nabyte z uwzględnieniem sytuacji rynkowej i w kontekście strategicznego charakteru niedoboru uprawnień przewidywanego po roku 2021.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku szacowany niedobór uprawnień w okresie rozliczeniowym przypadającym na lata 2013-2020 (tzw. III faza) wynosił 1.033.226 ton, jednakże biorąc pod uwagę wykonane transakcje pochodne na łączną ilość 1.595.000 ton, Spółka posiadała nadwyżkę uprawnień w wysokości 561.774 ton, które zostały nabyte z uwzględnieniem sytuacji rynkowej i w kontekście strategicznego charakteru niedoboru uprawnień przewidywanego po roku 2020.

W ramach zarządzania ryzykiem dotyczącym uprawnień do emisji dwutlenku węgla Spółka ocenia każdorazowo ryzyko przewidywanego niedoboru nieodpłatnych uprawnień przyznawanych w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień („KPRU”).

Zaprezentowane poniżej wielkości uprawnień do emisji CO₂ na lata 2013 - 2020 uwzględniają uprawnienia przyznane według rozporządzeń Rady Ministrów, jak również dodatkowe bezpłatne uprawnienia przyznane przez Komisję Europejską.

Liczba nieodpłatnych uprawnień do emisji CO₂ na lata 2013 - 2020 oraz rzeczywista emisja CO₂:

w milionach ton	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Razem
Uprawnienia przyznane KPRU ⁽¹⁾	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,4	12,5
Rzeczywista emisja CO ₂	1,7	1,8	1,9	1,9	1,7	1,9	1,8	1,8 ⁽²⁾	14,5

⁽¹⁾ Ilość bezpłatnych uprawnień do emisji CO₂ dla Grupy LOTOS S.A. na lata 2013 – 2020, wg Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień („KPRU”), na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2014 roku (Dz. U. 2014 poz. 439) jak również Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 kwietnia 2014 roku (Dz. U. 2014 poz. 472) zawierających wykaz instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych wraz z przyznaną im liczbą uprawnień do emisji. Ponadto w zestawieniu uwzględniono przydział dodatkowych bezpłatnych uprawnień z rezerwy Komisji Europejskiej w związku ze zwiększeniem zdolności produkcyjnych rafinerii, wynikających z zastosowania gazu ziemnego jako wsadu do produkcji wodoru.

⁽²⁾ Emisja CO₂ wyliczona na podstawie danych produkcyjnych dla instalacji objętych systemem handlu uprawnieniami. Dane są weryfikowane zgodnie z art. 59 Ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 roku o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku, biorąc pod uwagę limit uprawnień na rok 2020 do przyznania w ramach systemu EU ETS (ang. „European Union Emissions Trading System/Scheme”) oraz wielkość emisji dwutlenku węgla w Spółce występował niedobór przyznaných uprawnień do emisji CO₂. W związku z tym na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka ujęła kwotę 142,0 mln zł zobowiązań z tego tytułu (31 grudnia 2019: 70,3 mln zł.). Wpływ utworzonej rezerwy na wynik operacyjny w kwocie 71,7 mln zł zaprezentowano w koszcie własnym sprzedaży (w roku 2019: 29,6 mln zł).

W razie konieczności, Spółka decyduje o rozliczeniu zawartych, otwartych na dzień kończący okres sprawozdawczy transakcji terminowych na zakup uprawnień do emisji CO₂ poprzez ich fizyczną dostawę z zamiarem ich ewentualnego umorzenia jako rozliczenie rzeczywistej emisji CO₂. Wycena transakcji planowanych do zrealizowania dostawą fizyczną w roku 2020, w odróżnieniu do lat ubiegłych, podlega ujęciu w aktywach/zobowiązaniach finansowych w sprawozdaniu finansowym.

Poniżej zaprezentowano informacje na temat pozycji transakcyjnej na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Transakcje otwarte w uprawnieniach do emisji na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawiały się następująco:

Typ transakcji	Okres rozliczenia transakcji	Ilość uprawnień w tonach	Faza	Wycena w wartości godziwej	
				Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Futures EUA	III '2021	1.555.000	III faza	14,8	-

Transakcje otwarte w uprawnieniach do emisji na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiały się następująco:

Typ transakcji	Okres rozliczenia transakcji	Ilość uprawnień w tonach	Faza	Wycena w wartości godziwej*	
				Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Futures EUA	XII '2020	1.595.000	III faza	3,3	(1,1)

*Wycena pozabilansowa, wyłącznie dla celów statystycznych i monitoringu w zarządzaniu ryzykiem.

28.2.1 Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂)

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka posiadała kontrakty futures na zakup uprawnień do emisji dwutlenku węgla.

Na dzień 31 grudnia 2020 analiza wrażliwości dla wartości godziwej kontraktów futures na zakup uprawnień do emisji dwutlenku węgla przedstawiała się następująco:

	31 grudnia 2020		
	Wartość bilansowa	Zmiana procentowa*	
		+zm. implikowana	-zm. implikowana
Aktywa finansowe	14,8	109,4	(109,4)
Wpływ na wynik		109,4	(109,4)

*Dla instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2020 roku do kalkulacji powyższych odchyleń cen uprawnień do emisji CO₂ wykorzystano roczną implikowaną zmienność kontraktów futures EUA, z dnia 31 grudnia 2020 roku, publikowaną przez serwis SuperDerivatives, która wynosiła 46,79%

W związku z faktem, że w roku 2019 transakcje futures na zakup uprawnień do emisji CO₂ nie podlegały ujęciu w aktywach/zobowiązaniach finansowych w sprawozdaniu finansowym, na dzień 31 grudnia 2019 nie przeprowadzono analizy wrażliwości dla posiadanych instrumentów futures EUA.

28.3 Ryzyko walutowe

W ramach prowadzonej działalności Grupa LOTOS S.A. narażona jest na zmiany kursów walutowych z tytułu:

- handlu surowcami i produktami naftowymi oraz innymi towarami,
- przepływów inwestycyjnych,
- przepływów finansowych w tym lokat i kredytów,
- wyceny instrumentów pochodnych,

indeksowanych do lub denominowanych w walucie innej niż waluta funkcjonalna.

Zarządzanie ryzykiem walutowym w Spółce odbywa się zgodnie z założeniami zawartymi w „Polityce zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie LOTOS S.A.”. W ramach polityki ekspozycję stanowią istotne pozycje narażone na ryzyko walutowe, które oddziałują na poziom płynności w horyzoncie zarządzania zgodnie z momentem powstawania ryzyka. Centralną miarą ryzyka jest Cash-Flow-at-Risk (CFaR), która obliczana jest na bazie metodologii CorporateMetrics™ zaś podstawowymi limitami jest limit na wielkość CFaR i maksymalny współczynnik zabezpieczenia. Horyzont zarządzania ekspozycją jest związany z cyklem prognozowania budżetu Spółki i w zależności od momentu w roku obejmuje od 3 do 6 kolejnych kwartałów.

Grupa LOTOS S.A. aktywnie zarządza swoją ekspozycją walutową, optymalizując wartość oczekiwaną przepływów pieniężnych i ryzyka w ramach obowiązujących limitów i w zależności od przewidywanego rozwoju sytuacji rynkowej.

Waluta USD jest używana w kwotowaniach cen rynkowych ropy i produktów naftowych. Z tego też względu uznano, że najwłaściwszą walutą do zaciągania i spłaty długoterminowych kredytów jest USD, ponieważ efektem takiego działania będzie zmniejszenie strukturalnie długiej pozycji i w konsekwencji strategicznego ryzyka walutowego.

Strukturalnie Grupa LOTOS S.A. posiada długą ekspozycję w USD (zyskuje w przypadku wzrostu kursu USD/PLN) ze względu na to, iż wpływy zależne od kursu USD (głównie z tytułu sprzedaży produktów naftowych) przewyższają odpowiednie wypływy (np. z tytułu zakupu ropy, spłaty kredytu) oraz krótką ekspozycję w EUR wynikającą głównie z realizowanych zakupów surowców oraz płatności inwestycyjnych.

Transakcje walutowe otwarte na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawiały się następująco:

Typ transakcji	Kupno/sprzedaż	Okres rozliczenia transakcji	Para walut (bazowa/zmienna)	Kwota w walucie bazowej (w mln)	Wycena w wartości godziwej	
					Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Spot walutowy	Kupno	I ' 2021	USD/PLN	29,5	1,0	-
Spot walutowy	Kupno	I ' 2021	EUR/PLN	0,4	-	-
Forward walutowy	Sprzedaż	IV ' 2021	USD/PLN	(0,5)	-	-
SWAP walutowy	Sprzedaż	I -V ' 2021	USD/PLN	(192,8)	18,3	(3,0)
SWAP walutowy	Sprzedaż	I -II ' 2021	EUR/PLN	(19,8)	-	(3,2)
				Razem	19,3	(6,2)

Transakcje walutowe otwarte na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiały się następująco:

Typ transakcji	Kupno/sprzedaż	Okres rozliczenia transakcji	Para walut (bazowa/zmienna)	Kwota w walucie bazowej (w mln)	Wycena w wartości godziwej	
					Aktywa finansowe	Zobowiązania finansowe
Spot walutowy	Kupno	I ' 2020	USD/PLN	20,8	-	-
Spot walutowy	Sprzedaż	I ' 2020	EUR/PLN	(0,1)	-	-
Forward walutowy	Kupno	VI ' 2020	EUR/USD	17,0	0,3	-
Forward walutowy	Sprzedaż	I -IV ' 2020	USD/PLN	(130,0)	12,9	-
SWAP walutowy	Kupno	I -III ' 2020	EUR/USD	70,0	0,6	-
SWAP walutowy	Sprzedaż	I -IV ' 2020	USD/PLN	(225,4)	8,5	-
SWAP walutowy	Sprzedaż	I -III ' 2020	EUR/PLN	(19,5)	0,5	-
				Razem	22,8	-

28.3.1 Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami kursów walut

Struktura walutowa wybranych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2020 roku przedstawiała się następująco:

31 grudnia 2020	mln USD	USD przeliczone na PLN	mln EUR	EUR przeliczone na PLN	Wartość bilansowa w walucie przeliczona na PLN na dzień bilansowy
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług	31,7	119,0	0,6	2,8	121,8
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6,2	23,2	28,5	131,3	154,5
Pozostałe aktywa finansowe:	3,4	12,6	3,3	15,4	28,0
Depozyty zabezpieczające	-	-	3,3	15,4	15,4
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	0,7	2,6	-	-	2,6
Prowizje od pożyczki warunkowej	2,7	10,0	-	-	10,0
Razem	41,3	154,8	32,4	149,5	304,3
Zobowiązania finansowe					
Kredyty	421,9	1.585,6	5,8	27,0	1.612,6
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	301,7	1.134,0	14,3	65,9	1.199,9
Pozostałe zobowiązania finansowe	3,3	12,5	3,6	16,5	29,0
Razem	726,9	2.732,1	23,7	109,4	2.841,5

Struktura walutowa wybranych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiała się następująco:

31 grudnia 2019	mln USD	USD przeliczone na PLN	mln EUR	EUR przeliczone na PLN	Wartość bilansowa w walucie przeliczona na PLN na dzień bilansowy
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług	48,7	185,1	0,5	2,3	187,4
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3,0	11,3	6,2	26,3	37,6
Pozostałe aktywa finansowe:	2,9	10,9	4,0	17,1	28,0
Depozyty zabezpieczające	-	-	4,0	17,1	17,1
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	0,7	2,6	-	-	2,6
Prowizje od pożyczki warunkowej	2,2	8,3	-	-	8,3
Razem	54,6	207,3	10,7	45,7	253,0
Zobowiązania finansowe					
Kredyty	455,7	1.730,7	-	-	1.730,7
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	373,5	1.418,5	13,1	55,8	1.474,3
Pozostałe zobowiązania finansowe	3,4	13,1	1,2	5,0	18,1
Razem	832,6	3.162,3	14,3	60,8	3.223,1

Poza wymienionymi wyżej instrumentami finansowymi Spółka może posiadać także wyrażone w walutach obcych pochodne instrumenty finansowe takie jak: swapy towarowe, swapy procentowe, a także spoty, forwardy i swapy walutowe. Spółka stosuje odpowiednie metody ustalania wartości godziwej dla poszczególnych rodzajów instrumentów pochodnych, które jednocześnie determinują technikę ustalenia wpływu zmiany kursów walut na wartość tych instrumentów (metody wyceny pochodnych instrumentów finansowych szerzej opisano w notce 7.19). Zamieszczone poniżej tabele z analizą wrażliwości instrumentów finansowych na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku prezentują także wpływ zmiany kursów walut na wartość bilansową instrumentów pochodnych.

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2020 roku wraz z wpływem na wynik finansowy przy założeniu zmiany kursów USD/PLN o +/-9,188% i EUR/PLN o +/-5,475% przedstawiała się następująco:

31 grudnia 2020	Zmiana kursu - wpływ na wynik roku 2020			
	+9,188%	+5,475%	-9,188%	-5,475%
	USD	EUR	USD	EUR
Aktywa finansowe				
Pochodne instrumenty finansowe	(21,8)	0,9	21,8	(0,9)
Należności z tytułu dostaw i usług	10,9	0,2	(10,9)	(0,2)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2,1	7,2	(2,1)	(7,2)
Pozostałe aktywa finansowe:	1,1	0,8	(1,1)	(0,8)
Depozyty zabezpieczające	-	0,8	-	(0,8)
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	0,2	-	(0,2)	-
Prowizje od pożyczki warunkowej	0,9	-	(0,9)	-
Razem aktywa finansowe	(7,7)	9,1	7,7	(9,1)
Zobowiązania finansowe				
Kredyty	35,2 ⁽¹⁾	1,5	(35,2)	(1,5)
Pochodne instrumenty finansowe	32,5	5,0	(32,5)	(5,0)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	104,2	3,6	(104,2)	(3,6)
Pozostałe zobowiązania finansowe	1,1	0,9	(1,1)	(0,9)
Razem zobowiązania finansowe	173,0	11,0	(173,0)	(11,0)
Razem	(180,7)	(1,9)	180,7	1,9

⁽¹⁾ W kalkulacji wpływu zmiany kursu na wskazaną pozycję bilansową uwzględniono efekt rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Wpływ zastosowania rachunkowości zabezpieczeń przy założeniu zmiany kursów USD/PLN o +/- 9,188% potencjalnie spowodowałby zmianę wyceny wartości godziwej kredytów o (110,5) 110,5 mln zł.

Powyższe odchylenia wartości bilansowych wyrażonych w PLN a zależnych od kursów walutowych, skalkulowano na podstawie rocznej implikowanej zmienności kursów walut z dnia 31 grudnia 2020 roku wynoszącej 9,188% dla kursu USD/PLN i 5,475% dla kursu EUR/PLN, publikowanej przez Reuters. Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2019 roku wraz z wpływem na wynik finansowy przy założeniu zmiany kursów USD/PLN o +/-7,088% i EUR/PLN o +/-3,975% przedstawiała się następująco:

31 grudnia 2019	Zmiana kursu - wpływ na wynik roku 2019			
	+7,088%	+3,975%	-7,088%	-3,975%
	USD	EUR	USD	EUR
Aktywa finansowe				
Pochodne instrumenty finansowe	(115,9)	13,2	115,9	(13,2)
Należności z tytułu dostaw i usług	13,1	0,1	(13,1)	(0,1)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0,8	1,0	(0,8)	(1,0)
Pozostałe aktywa finansowe:	0,8	0,7	(0,8)	(0,7)
Depozyty zabezpieczające	-	0,7	-	(0,7)
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	0,2	-	(0,2)	-
Prowizje od pożyczki warunkowej	0,6	-	(0,6)	-
Razem aktywa finansowe	(101,2)	15,0	101,2	(15,0)
Zobowiązania finansowe				
Kredyty	15,0 ⁽¹⁾	-	(15,0)	-
Pochodne instrumenty finansowe	1,1	0,2	(1,1)	(0,2)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	100,5	2,2	(100,5)	(2,2)
Pozostałe zobowiązania finansowe	0,9	1,8	(0,9)	(1,8)
Razem zobowiązania finansowe	117,5	4,2	(117,5)	(4,2)
Razem	(218,7)	10,8	218,7	(10,8)

⁽¹⁾ W kalkulacji wpływu zmiany kursu na wskazaną pozycję bilansową uwzględniono efekt rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Wpływ zastosowania rachunkowości zabezpieczeń przy założeniu zmiany kursów USD/PLN o +/- 7,088% potencjalnie spowodowałby zmianę wyceny wartości godziwej kredytów o (107,7) 107,7 mln zł.

Powyższe odchylenia wartości bilansowych wyrażonych w PLN a zależnych od kursów walutowych, skalkulowano na podstawie rocznej implikowanej zmienności kursów walut z dnia 31 grudnia 2019 roku wynoszącej 7,088% dla kursu USD/PLN i 3,975% dla kursu EUR/PLN, publikowanej przez Reuters. Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2019 roku.

28.4 Ryzyko stopy procentowej

Grupa LOTOS S.A. narażona jest na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu zmian stóp procentowych wynikające z posiadanych aktywów oraz pasywów dla których przychody oraz koszty odsetkowe są uzależnione od zmiennych stóp procentowych, w szczególności z tytułu przewidywanego harmonogramu spłat kredytów oraz wysokości odsetek ustalanych na podstawie zmiennej stopy LIBOR USD. Spółka zarządza ryzykiem stopy procentowej w ramach przyznaných limitów przy wykorzystaniu swapów stóp procentowych.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku podobnie jak na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa LOTOS S.A. nie posiadała otwartych transakcji na stopę procentową.

W związku z przeprowadzaną obecnie reformą wskaźników referencyjnych stóp procentowych IBOR, która będzie skutkować zaprzestaniem publikacji obecnie obowiązujących stawek stóp procentowych (między innymi zaprzestaniem publikacji stawek LIBOR,

które planowane jest na koniec roku 2021) i zastąpieniem ich innymi wskaźnikami, Grupa LOTOS S.A. aktywnie monitoruje stan zaawansowania wprowadzanej reformy w zakresie dotyczącym Spółki oraz podejmuje wszelkie konieczne decyzje i działania, aby przygotować się do przejścia na nowe wskaźniki stóp procentowych.

W roku 2021 Spółka planuje podjęcie rozmów ze swoimi partnerami finansowymi, tak aby najpóźniej w IV kwartale 2021 roku wprowadzić do posiadanych umów zapisy związane z nowymi wskaźnikami referencyjnymi stóp procentowych.

Ponadto Spółka może stosować dotychczas stosowane wskaźniki stóp procentowych w kalkulacjach związanych z rachunkowością zabezpieczeń do momentu, gdy niepewność wynikająca z reformy wskaźnika referencyjnego stopy procentowej nie będzie już występować (zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2020/34 z dnia 15 stycznia 2020 roku, załącznik „Reforma wskaźnika referencyjnego stopy procentowej” opisującego tymczasowe odstępstwa od stosowania szczególnych wymogów rachunkowości zabezpieczeń) i zamierza przejść na nowe wskaźniki stóp procentowych, gdy tylko zaistnieją przesłanki zapisane w rozporządzeniu.

28.4.1 Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe związane ze zmianami stóp procentowych

31 grudnia 2020		Wartość bilansowa	Zmiana procentowa	
	Nota		+0,11%	-0,11%
Aktywa finansowe				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	1.072,0	1,2	(1,2)
Pozostałe aktywa finansowe:		215,6	0,2	(0,2)
Pożyczki udzielone	16	199,8	0,2	(0,2)
Depozyty zabezpieczające		15,8	-	-
Razem		1.287,6	1,4	(1,4)
Zobowiązania finansowe				
Kredyty	23	1.612,6	1,8	(1,8)
Leasing	23	154,9	0,2	(0,2)
Razem		1.767,5	2,0	(2,0)

31 grudnia 2019		Wartość bilansowa	Zmiana procentowa	
	Nota		+0,37%	-0,37%
Aktywa finansowe				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	319,0	1,2	(1,2)
Pozostałe aktywa finansowe:		39,5	0,2	(0,2)
Pożyczki udzielone	16	22,0	0,1	(0,1)
Depozyty zabezpieczające		17,5	0,1	(0,1)
Razem		358,5	1,4	(1,4)
Zobowiązania finansowe				
Kredyty	23	1.730,7	6,4	(6,4)
Leasing	23	189,6	0,5	(0,5)
Razem		1.920,3	6,9	(6,9)

Analiza wrażliwości została przeprowadzona na bazie stanu instrumentów posiadanych na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku. Zbadano wpływ zmian stóp procentowych na wartość godziwą przy niezmiennym poziomie kursów walut. W przypadku instrumentów pochodnych posiadanych na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku w analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Spółka zastosowała przesunięcie krzywej stóp procentowych o roczną zmienność historyczną z dnia odpowiednio 31 grudnia 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku, wyliczoną na podstawie publikowanych przez Reuters danych o historycznej zmienności dla oprocentowania IRS z 1-rocznym okresem wygaśnięcia.

28.5 Ryzyko płynności

Proces zarządzania ryzykiem płynności przez Spółkę polega na monitorowaniu prognozowanych przepływów pieniężnych oraz portfela aktywów i zobowiązań finansowych, a następnie dopasowywaniu ich zapadalności, analizie kapitału obrotowego i optymalizacji przepływów w ramach Grupy Kapitałowej. Proces ten wymaga ścisłej współpracy z jednostkami funkcjonującymi w różnych obszarach biznesowych w celu bezpiecznej i efektywnej alokacji posiadanej płynności.

Większość krajowych podmiotów zależnych w ramach Grupy Kapitałowej jest uczestnikiem cash-poolingu rzeczywistego. Struktura podmiotów jest na bieżąco zarządzana przez Grupę LOTOS S.A. pod kątem optymalizacji płynności i salda odsetek.

Płynność w horyzoncie budżetowym monitorowana jest w przekroju Grupy Kapitałowej na bieżąco w ramach zarządzania ryzykiem finansowym. Płynność w okresie średnio i długoterminowym monitorowana jest w ramach procesu planowania, który wspomaga tworzenie wieloletniej strategii finansowej.

W obszarze ryzyka finansowego obok aktywnego zarządzania ryzykiem rynkowym, Spółka stosuje następujące zasady w zakresie płynności:

- brak depozytów zabezpieczających w handlu instrumentami pochodnymi na rynku pozagiełdowym,
- ograniczenie możliwości wcześniejszego rozwiązania transakcji finansowych,
- limity w zakresie mało płynnych kasowych instrumentów finansowych,
- limity ryzyka kredytowego dla partnerów transakcji finansowych i handlowych,
- zapewnienie odpowiedniej dostępności zdywersyfikowanych źródeł finansowania o odpowiedniej strukturze i jakości,
- procesy kontroli wewnętrznej oraz efektywność organizacyjna zapewniająca szybkie działanie w warunkach awaryjnych.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawiała się następująco:

GRUPA LOTOS S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok 2020
Dodatkowe informacje i objaśnienia

w mln zł

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych	Nota	Wartość bilansowa	Kontraktowe przepływy pieniężne	Do 6 miesięcy	6 - 12 miesięcy	1 - 2 lata	2 - 5 lat	Powyżej 5 lat
31 grudnia 2020								
Kredyty bankowe (poza kredytami w rachunku bieżącym)	23	1.390,4	1.421,0	348,3	156,1	614,8	301,8	-
Kredyty w rachunku bieżącym	23	222,2	222,2	222,2	-	-	-	-
Leasing	23	154,9	540,6	30,3	1,4	9,4	23,8	475,7
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	26	1.657,6	1.657,6	1.657,6	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	63,5	63,5	52,2	-	2,1	6,8	2,4
Razem		3.488,6	3.904,9	2.310,6	157,5	626,3	332,4	478,1
31 grudnia 2019								
Kredyty bankowe (poza kredytami w rachunku bieżącym)	23	1.730,7	1.867,0	388,5	174,1	672,0	632,4	-
Leasing	23	189,6	581,7	65,8	0,8	9,3	23,4	482,4
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	26	1.968,6	1.968,6	1.968,6	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	26	54,4	54,4	41,1	-	2,0	8,9	2,4
Razem		3.943,3	4.471,7	2.464,0	174,9	683,3	664,7	484,8

Analiza wymagalności pochodnych instrumentów finansowych	Nota	Wartość bilansowa*	Kontraktowe przepływy pieniężne	Do 6 miesięcy	6 - 12 miesięcy	1 - 2 lata	2 - 5 lat	Powyżej 5 lat
31 grudnia 2020								
Swap towarowy	24	27,9	27,9	7,5	20,3	0,1	-	-
Forwardy i spoty walutowe		1,0	1,0	1,0	-	-	-	-
Swap walutowy		12,1	12,1	12,1	-	-	-	-
Futures (emisja CO ₂)		14,8	14,8	14,8	-	-	-	-
Razem		55,8	55,8	35,4	20,3	0,1	-	-
31 grudnia 2019								
Swap towarowy	24	(13,7)	(13,9)	(2,8)	(8,1)	(3,0)	-	-
Forwardy i spoty walutowe		13,2	13,2	13,2	-	-	-	-
Swap walutowy		9,5	9,5	9,5	-	-	-	-
Razem		9,0	8,8	19,9	(8,1)	(3,0)	-	-

* Wartość bilansowa (dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych minus ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych) prezentuje wartość godziwą pochodnych instrumentów finansowych ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

28.6 Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem kredytowym partnerów transakcji finansowych polega na kontroli wiarygodności finansowej obecnych i potencjalnych partnerów tych transakcji oraz na monitorowaniu ekspozycji kredytowej w stosunku do przyznanych limitów.

Na ekspozycję kredytową składają się depozyty bankowe, stany środków na rachunkach bankowych, wycena instrumentów pochodnych oraz wystawione zabezpieczenia.

Partnerzy transakcji muszą posiadać odpowiedni rating przyznany przez wiodące agencje ratingowe, bądź posiadać gwarancje instytucji spełniających wymóg minimalnego akceptowalnego ratingu. Spółka zawiera transakcje finansowe z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej oraz stosuje dywersyfikację instytucji, z którymi współpracuje.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku koncentracja ryzyka u pojedynczego partnera transakcji finansowych Grupy LOTOS S.A. nie przekraczała wartości 577,5 mln zł (6,11% kapitałów własnych Spółki), z kolei na dzień 31 grudnia 2019 roku była to kwota 399,0 mln zł (3,86% kapitałów własnych Spółki).

W zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym partnerów transakcji handlowych Spółka poddaje wszystkich klientów, którzy wnioskują o przyznanie limitów kredytowych procedurze weryfikacji ich wiarygodności finansowej i w zależności od jej oceny przyznawane są odpowiednie limity. Spółka posługuje się wewnętrznym modelem ratingowym, który wspiera proces przyznawania limitów partnerom handlowym. Spółka określa wytyczne w zakresie procesu zarządzania ryzykiem kredytowym partnerów handlowych w celu utrzymywania odpowiednich standardów w zakresie analizy kredytowej oraz bezpieczeństwa operacyjnego procesu w przekroju całej Grupy Kapitałowej.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku koncentracja ryzyka u pojedynczego partnera transakcji handlowych Spółki nie przekraczała wartości 206,8 mln zł (2,19% kapitałów własnych Spółki), z kolei na dzień 31 grudnia 2019 roku była to kwota 531,0 mln zł (5,14% kapitałów własnych Spółki).

Miarą ryzyka kredytowego jest kwota maksymalnego narażenia na ryzyko dla poszczególnych klas aktywów finansowych. Wartości księgowe aktywów finansowych reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe aktywów finansowych	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Udziały i akcje	15	306,3	6,3
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa)	24	67,1	24,4
Należności z tytułu dostaw i usług	16	1.445,4	2.598,0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	1.072,0	319,0
Pozostałe aktywa finansowe:	16	227,7	50,6
Udzielone pożyczki		199,8	22,0
Depozyty zabezpieczające		17,1	18,7
Prowizje od pożyczki warunkowej		10,0	8,3
Pozostałe		0,8	1,6
Razem		3.118,5	2.998,3

W ocenie Zarządu, ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlone poprzez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość. Informacje na temat wartości odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych zostały przedstawione w notach 9.8 oraz 16.1.

Analiza pod kątem koncentracji ryzyka kredytowego w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług została przedstawiona w notce 16.1.

Analiza wiekowania należności z tytułu dostaw i usług oraz oczekiwanej straty kredytowej została przedstawiona w notce 16.1.

Analiza wiekowania należności przeterminowanych, w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości, została przedstawiona w notce 16.1.

29. Zarządzanie kapitałem

Celem polityki finansowej Grupy LOTOS S.A. jest zapewnienie długoterminowej płynności przy jednoczesnym stosowaniu odpowiedniej dźwigni finansowej, wspomagającej realizację celu nadrzędnego, jakim jest maksymalizacja stopy zwrotu na kapitale przynależnym akcjonariuszom.

Realizacja powyższego celu dokonuje się poprzez dążenie do osiągnięcia pożądanej struktury finansowania. Grupa LOTOS S.A. monitoruje strukturę finansowania stosując wskaźnik relacji długu do kapitału własnego, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do kapitału własnego.

Do zadłużenia netto Spółka wlicza kredyty oraz zobowiązania z tytułu leasingu pomniejszone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty	23	902,0	1.215,3
Leasing	23	125,2	124,9
Razem		1.027,2	1.340,2
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty	23	710,6	515,4
Leasing	23	29,7	64,7
Razem		740,3	580,1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	(1.072,0)	(319,0)
Zadłużenie netto		695,5	1.601,3
Kapitał własny razem		9.449,4	10.339,3
Stosunek zadłużenia netto do kapitału własnego		0,07	0,15

30. Zobowiązania i aktywa warunkowe

30.1 Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach

Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe Spółki są przedmiotem kontroli celno-skarbowych prowadzonych przez organy kontroli skarbowej. Na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka wykazuje rezerwę na ryzyko podatkowe, utworzoną w związku z tymi postępowaniami, w wysokości 87,3 mln zł.

W związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 października 2019 roku, w sprawie C-189/18 Glencore, w dniu 15 stycznia 2020 roku Spółka złożyła wnioski o wznowienie postępowań, w sprawach, w których wydane zostały decyzje:

- Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku z dnia 29 grudnia 2015 roku, utrzymująca w mocy decyzję Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy z dnia 28 września 2015 roku, określającą Spółce zobowiązanie w podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące 2010 roku w łącznej kwocie 48,4 mln zł,
- Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku z dnia 29 lutego 2016 roku, utrzymująca w mocy decyzję Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy z dnia 28 września 2015 roku, określającą Spółce zobowiązanie w podatku od towarów i usług za poszczególne miesiące 2011 roku w łącznej kwocie 112,5 mln zł,
- Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku z dnia 25 października 2018 roku, utrzymująca w mocy decyzję Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni z dnia 19 stycznia 2018 roku, określającą Spółce zobowiązanie w podatku od towarów i usług za styczeń 2012 roku w łącznej kwocie 7,3 mln zł,

a po wznowieniu postępowań o:

- uchylenie decyzji organów podatkowych obu instancji i umorzenie postępowań podatkowych w sprawie – w zakresie postępowań za lata 2010 – 2011,
- zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego – w zakresie postępowania za rok 2012, w związku z toczącym się przed NSA postępowaniem ze skargi kasacyjnej Spółki.

W dniu 8 października 2020 roku Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku utrzymał w mocy decyzje Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku z dnia 29 grudnia 2015 roku oraz z dnia 29 lutego 2016 roku. W dniu 23 listopada 2020 roku Spółka złożyła odwołania od niekorzystnych decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku. W dniu 23 grudnia 2020 roku Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku wydał decyzje odmawiające uchylenia decyzji z dnia 8 października 2020 roku, na które Spółka złożyła skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku.

30.2 Pozostałe zobowiązania warunkowe

Od dnia kończącego poprzedni rok finansowy, tj. 31 grudnia 2019 roku do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w zakresie pozostałych istotnych zobowiązań warunkowych Spółki, z wyjątkiem poręczeń udzielonych spółkom zależnym, o których mowa w notce 31.1.

31. Informacje o podmiotach powiązanych

31.1 Informacje o istotnych transakcjach z jednostkami powiązanymi, w których Grupa LOTOS S.A. posiada udziały i akcje

	Nota	2020	2019
Jednostki zależne			
Sprzedaż	9.1	10.436,0	15.955,8
Zakupy		2.162,9	1.771,7
Sprzedaż uprawnień do emisji CO ₂		16,6	-
Zakupy rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		16,9	14,3
Otrzymane dywidendy	9.6	316,5	308,9
Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek		0,4	3,5
Prowizje od pożyczki warunkowej	9.6	1,9	1,9
Wspólne przedsięwzięcia			
Sprzedaż	9.1	139,1	481,8
Otrzymane dywidendy	9.6	-	1,8
		31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Jednostki zależne			
Należności z tytułu dostaw i usług	16	870,0	1.507,3
Należności z tytułu pożyczek	16	3,9	22,0
Prowizje od pożyczki warunkowej	16	10,0	8,3
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		265,3	340,4
Wspólne przedsięwzięcia			
Należności z tytułu dostaw i usług	16	6,5	38,3

W roku 2020 Spółka udzieliła pożyczki spółce LOTOS Straż Sp. z o.o. w wysokości 1,2 mln zł. Wydatki z tytułu udzielonej pożyczki zostały zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej w pozycji **Udzielone pożyczki**.

W roku 2020 spółki Energobaltic Sp. z o.o. oraz LOTOS Upstream Sp. z o.o. spłaciły udzielone pożyczki w kwocie odpowiednio 10,0 mln zł oraz 9,5 mln zł (w roku 2019 spółki LOTOS Exploration & Production Norge AS oraz LOTOS Upstream Sp. z o.o. spłaciły pożyczki udzielone w kwocie odpowiednio 86,8 mln zł oraz 8,8 mln zł). Spłata pożyczek została zaprezentowana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej w pozycji **Spłata pożyczek**.

Poniżej przedstawiono informacje na temat udzielonych przez Grupę LOTOS S.A. pożyczek jednostkom powiązanym według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku:

Jednostka powiązana	Kwota pożyczki według umowy		Termin spłaty pożyczki	Zabezpieczenie	Warunki finansowe (warunki oprocentowania)
	PLN (mln)	Waluta (mln)			
SPV Petro sp. z o.o. ⁽¹⁾	2,5	0,7 USD	31.12.2022	wексел własny "in blanco" z klauzulą bez protestu wraz z deklaracją wekslową oraz zabezpieczenie na aktywach trwałych	oprocentowanie pożyczki w skali roku jest zmienne, określone w oparciu o stawkę LIBOR 1M powiększoną o marżę
LOTOS Straż Sp. z o.o.	0,3	-	30.04.2026	wексел własny "in blanco" z klauzulą "bez protestu" wraz z deklaracją wekslową	oprocentowanie pożyczki w skali roku jest zmienne, określone w oparciu o stawkę WIBOR 1M powiększoną o marżę
	0,9	-	31.12.2021		

⁽¹⁾ Dnia 4 stycznia 2021 roku spółka SPV Petro sp. z o.o. dokonała spłaty pożyczki udzielonej w kwocie 2,5 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 oraz 31 grudnia 2019 roku obowiązywały poręczenia udzielone:

- spółce B8 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością BALTIC spółka komandytowo - akcyjna („B8”) na rzecz obligatariusza: Bank Gospodarstwa Krajowego S.A. w związku z programem emisji obligacji spółki B8 do maksymalnej kwoty 91,5 mln USD,
- spółce LOTOS Kolej Sp. z o.o. z tytułu zabezpieczenia środków finansowych w kwocie 51,8 mln zł na zakup nowoczesnego taboru do obsługi połączeń intermodalnych.

W 2020 roku Spółka nie udzielała poręczeń jednostkom powiązanym. W 2019 Spółka udzieliła zabezpieczenia w postaci cesji wierzytelności na zabezpieczenie wierzytelności finansujących wynikających z umowy pożyczki z dnia 20 lutego 2019 roku zawartej pomiędzy Grupą LOTOS S.A. i LOTOS Exploration and Production Norge AS oraz ewentualnych przyszłych umów pożyczek. Na dzień 31 grudnia 2019 roku ww. pożyczka została spłacona.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku udziały Grupy LOTOS S.A. w spółce LOTOS Asfalt Sp. z o.o. były w całości objęte zastawem finansowym i rejestrowym. Zastawy te zostały ustanowione tytułem zabezpieczenia umowy kredytowej zawartej przez spółkę LOTOS Asfalt Sp. z o.o. i konsorcjum instytucji finansowych, w związku z finansowaniem Projektu EFRA. Zabezpieczeniem powyższej umowy kredytowej spółki LOTOS Asfalt Sp. z o.o. jest również oświadczenie Grupy LOTOS S.A. o poddaniu się egzekucji oraz cesja praw z umowy pożyczki zawartej w czerwcu 2015 roku pomiędzy Grupą LOTOS S.A. (pożyczkodawca) a spółką LOTOS Asfalt Sp. z o.o. (pożyczkobiorca). Powyższa umowa dotyczy pożyczki odnawialnej, warunkowej do kwoty 53 mln USD z terminem spłaty do dnia 17 stycznia 2026 roku. Zabezpieczenie pożyczki stanowi weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową. Oprocentowanie pożyczki w skali roku jest zmienne, określone w oparciu o stawkę LIBOR 6M USD powiększoną o marżę. Przeznaczeniem pożyczki jest zapewnienie finansowania Projektu EFRA na wypadek niewypracowania przez spółkę LOTOS Asfalt Sp. z o.o. środków własnych w zakładanej wysokości, a także zapewnienie spółce LOTOS Asfalt Sp. z o.o. płynności finansowej.

31.2 Podmiot sprawujący kontrolę nad Spółką

Na dzień 31 grudnia 2020 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku Skarb Państwa był właścicielem 53,19% akcji Grupy LOTOS S.A.

W związku z przeciwdziałaniem pandemii COVID-19, Grupa LOTOS S.A. w roku 2020 wykonała polecenie Prezesa Rady Ministrów wydane na podstawie art. 11 ust. 2 Ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 roku, poz. 1842) i zakupione środki ochrony indywidualnej służące zwalczaniu pandemii COVID-19 przekazała do składnic Agencji Rezerw Materiałowych. W związku z powyższym, na podstawie umowy zawartej dnia 16 kwietnia 2020 roku pomiędzy Skarbem Państwa – Prezesem Rady Ministrów a Grupą LOTOS S.A., Spółka wykazuje sprzedaż na kwotę 37,2 mln zł (patrz nota 9.4). Nierozliczone saldo należności od Skarbu Państwa z tytułu tych transakcji na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosło 45,8 mln zł.

Ponadto, na podstawie decyzji administracyjnej Grupa LOTOS S.A. otrzymała polecenie budowy szpitala tymczasowego jako kolejny element wsparcia społeczeństwa przez podmioty kontrolowane przez Skarb Państwa. Koszty poniesione w roku 2020 w związku z zaangażowaniem Grupy LOTOS S.A. w budowę, wyposażenie i funkcjonowanie szpitala, które są zagwarantowane do zwrotu przez Skarb Państwa, wyniosły 0,7 mln zł (patrz nota 16).

W roku 2019 nie wystąpiły istotne transakcje pomiędzy Grupą LOTOS S.A. a Skarbem Państwa.

31.3 Transakcje z jednostkami powiązanymi, w których Skarb Państwa sprawuje kontrolę, współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ

W roku 2020 oraz 2019 Grupa LOTOS S.A. przeprowadziła transakcje z podmiotami powiązanymi poprzez Skarb Państwa, których łączna wartość była istotna. Spółka zidentyfikowała transakcje z jednostkami powiązanymi poprzez Skarb Państwa w oparciu o „Wykaz Spółek z udziałem Skarbu Państwa” ze strony internetowej Serwisu Rzeczypospolitej Polskiej. Transakcje były przeprowadzone na zasadach rynkowych i związane były z bieżącą działalnością operacyjną Spółki. Transakcje dotyczyły głównie zakupu i sprzedaży paliw, zakupu ropy naftowej, gazu ziemnego, energii oraz usług transportowych.

	2020	2019
Sprzedaż	942,8	472,3
Zakupy	1.362,6	1.428,1
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Należności	75,1	51,6
Zobowiązania	158,9	191,0

Ponadto, na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka wykazuje zobowiązania z tytułu kredytów wobec banków, nad którymi Skarb Państwa sprawuje kontrolę, współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ na łączną kwotę 380,2 mln zł (PKO BP S.A. i PEKAO S.A.) (31 grudnia 2019 roku: 305,5 mln zł).

W roku 2020 Grupa LOTOS S.A. nabyła akcje spółki Grupa Azoty Polyolefins S.A. za łączną kwotę 300 mln zł (patrz nota 15) oraz udzieliła spółce Grupa Azoty Polyolefins S.A. pożyczki w wysokości 200,0 mln zł (patrz nota 16).

31.4 Wynagrodzenie głównej kadry kierowniczej

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki	2020	2019
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia):	5,39	6,42
Zofia Paryła	0,85	0,24
Piotr Walczak	0,17	-
Artur Cieślík	0,20	-
Marian Krzemiński	0,84	0,22
Jarosław Wittstock	0,71	0,81
Paweł Majewski	0,60	-
Jarosław Kawula	0,94 ⁽¹⁾	1,42
Mateusz Bonca	0,47 ⁽²⁾	1,63 ⁽³⁾
Patryk Demski	0,18 ⁽²⁾	0,97 ⁽¹⁾
Robert Sobków	0,26 ⁽²⁾	0,75 ⁽¹⁾
Mariusz Machajewski	0,17	-
Marcin Jastrzębski	-	0,38
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia):	0,55	0,66
Piotr Ciach	0,08	0,08
Dariusz Figura	0,08	0,08
Mariusz Golecki	-	0,07
Beata Kozłowska-Chyła	0,10	0,10
Katarzyna Lewandowska	0,08	0,08
Adam Lewandowski	0,08	0,08
Grzegorz Rybicki	0,08	0,08
Agnieszka Szklarczyk-Mierzwa	0,05	0,09
Razem ⁽⁴⁾	5,94	7,08
w tym wypłacone wynagrodzenie zmienne:	1,34	2,17
Zarząd		
Zofia Paryła	0,12	-
Marian Krzemiński	0,12	-
Jarosław Wittstock	-	0,12
Jarosław Kawula	0,28	0,73
Mateusz Bonca	0,28	0,70
Patryk Demski	0,15	0,24
Robert Sobków	0,22	-
Mariusz Machajewski	0,17	-
Marcin Jastrzębski	-	0,38
Pozostałe świadczenia pracownicze	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Zarząd		
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu wynagrodzenia zmiennego ⁽⁵⁾ :	2,91 ⁽⁶⁾	2,87 ⁽⁷⁾
Zofia Paryła	0,46	0,22
Marian Krzemiński	0,42	0,22
Piotr Walczak	0,17	-
Artur Cieślík	0,21	-
Jarosław Wittstock	0,70	0,51
Paweł Majewski	0,38	-
Jarosław Kawula	0,30	0,51
Mateusz Bonca	-	0,50
Patryk Demski	-	0,27
Robert Sobków	0,27	0,47
Mariusz Machajewski	-	0,17
Razem	2,91	2,87

⁽¹⁾ W tym wypłacona odprawa z tytułu rozwiązania umowy o świadczenie usług zarządzania i odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji.

⁽²⁾ W tym wypłacone odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji.

⁽³⁾ W tym wypłacona odprawa z tytułu rozwiązania umowy o świadczenie usług zarządzania.

⁽⁴⁾ Wartość wynagrodzenia uwzględnia zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki.

⁽⁵⁾ Zgodnie z ustawą o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Wypłata wynagrodzenia zmiennego uzależniona jest od realizacji celów postawionych przed członkami Zarządu oraz wymaga zgody Rady Nadzorczej.

⁽⁶⁾ Kwota uwzględnia niewypłacone krótkoterminowe zobowiązania z tytułu wynagrodzenia zmiennego za 2019 rok.

⁽⁷⁾ Kwota uwzględnia niewypłacone krótkoterminowe zobowiązania z tytułu wynagrodzenia zmiennego za 2018 rok.

W latach 2019 - 2020 Spółka nie zawierała żadnych znaczących transakcji z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, nie udzielała wymienionym osobom żadnych pożyczek, zaliczek, gwarancji, ani nie zawierała żadnych innych umów o charakterze nierynkowym, bądź o istotnym wpływie na niniejsze sprawozdanie finansowe.

W latach 2019 - 2020, na podstawie złożonych oświadczeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, Spółka nie uzyskała wiedzy o transakcjach zawartych przez ich małżonków, krewnych lub powinowatych w linii prostej do drugiego stopnia lub związanymi z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli, bądź z innymi osobami, z którymi mają osobiste powiązania ze Spółką lub z podmiotem Grupy Kapitałowej LOTOS.

Wynagrodzenie wypłacone głównej kadry kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu Spółki)	2020	2019
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia) ⁽¹⁾ , w tym:	15,9	24,4
- wypłacona nagroda roczna	2,2 ⁽²⁾	3,7 ⁽³⁾
- wypłacona nagroda jubileuszowa	0,1	0,4
Pozostałe świadczenia pracownicze	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Świadczenia po okresie zatrudnienia, nagrody jubileuszowe i pozostałe świadczenia	10,0	6,2
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu nagrody rocznej	4,4	5,4
Razem	14,4	11,6

⁽¹⁾ Wartość wynagrodzenia uwzględnia zmiany w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy.

⁽²⁾ Wypłacone wynagrodzenie z tytułu nagrody rocznej za rok 2019.

⁽³⁾ Wypłacone wynagrodzenie z tytułu nagrody rocznej za rok 2018.

W roku 2020 i 2019 Spółka nie udzielała pożyczek i świadczeń o podobnym charakterze członkom głównej kadry kierowniczej.

31.5 Transakcje z podmiotami powiązanymi poprzez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

W 2020 roku Grupa LOTOS S.A. przeprowadzała transakcje ze stronami powiązanymi poprzez członków Rady Nadzorczej Spółki. Transakcje te związane były głównie z zakupem ubezpieczeń cywilno-prawnych i majątkowych (79,0 mln zł), zakupem usług transportowej związanej z nabyciem środków ochrony osobistej (6,4 mln zł) oraz zakupem chemikaliów (1,4 mln zł). Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie wystąpiło saldo z tytułu wymienionych transakcji.

Ponadto, na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka wykazuje zobowiązanie z tytułu kredytu wobec banku powiązanego poprzez członka Rady Nadzorczej w kwocie 290,7 mln zł.

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązanymi przez członków Rady Nadzorczej były przeprowadzane na zasadach rynkowych.

W 2019 roku Grupa LOTOS S.A. nie przeprowadzała istotnych transakcji ze stronami powiązanymi poprzez członków Rady Nadzorczej Spółki.

W roku 2020 i 2019 Grupa LOTOS S.A. nie przeprowadzała istotnych transakcji ze stronami powiązanymi poprzez członków Zarządu Spółki.

32. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Dnia 4 stycznia 2021 roku spółka SPV Petro sp. z o.o. dokonała spłaty pożyczki udzielonej w kwocie 2,5 mln zł (patrz nota 31.1).

Dnia 25 lutego 2021 roku Grupa LOTOS S.A. podpisała ze spółką LOTOS Lab Sp. z o.o. umowę przeniesienia na rzecz spółki LOTOS Lab Sp. z o.o. 196.000 sztuk udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. Łączna kwota zbywanych przez Grupę LOTOS S.A. udziałów spółki LOTOS Lab Sp. z o.o. wyniosła 98,0 mln zł.

33. Sprawozdanie finansowe wg rodzajów działalności energetycznej – wybrane pozycje

Grupa LOTOS S.A. jako przedsiębiorstwo energetyczne, zgodnie z art.44 Ustawy z dnia 26 lipca 2013 roku o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r. poz.984) wyodrębnia sześć rodzajów działalności energetycznej, dla których, ewidencjonuje odrębnie przychody i koszty oraz zyski i straty a także pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej.

Działalność energetyczna Spółki, zgodnie z przyznanymi koncesjami, obejmuje:

- obrót paliwami gazowymi,
- dystrybucję paliw gazowych,
- wytwarzanie energii w postaci ciepła,
- przesyłanie energii w postaci ciepła,
- przesyłanie energii elektrycznej,
- obrót energią elektryczną.

Przychody ze sprzedaży i koszty sprzedanych produktów z działalności energetycznej przypisane są bezpośrednio do poszczególnych rodzajów tej działalności, natomiast koszty ogólnozakładowe, pozostałe koszty i przychody operacyjne oraz koszty i przychody finansowe są alokowane odpowiednimi kluczami podziałowymi. Koszty dzielone są proporcjonalnie do kosztu sprzedanych produktów, a przychody odpowiednio do przychodów netto ze sprzedaży.

Pozycje bilansowe przypisane są bezpośrednio do rodzajów działalności lub wyliczone kluczami podziałowymi.

Rzeczowe aktywa trwałe i aktywa niematerialne odnoszą się bezpośrednio do majątku, wykorzystywanego do produkcji lub przesyłu energii i paliw gazowych. Ich wartość została przypisana do rodzajów działalności energetycznej przy wykorzystaniu wskaźnika ilości sprzedanej energii do ilości energii wyprodukowanej oraz ilości sprzedanych paliw gazowych do ilości zakupionych paliw gazowych.

Aktywa lub rezerwy z tytułu podatku odroczonego obejmują podatek odroczonego z tytułu rezerw pracowniczych oraz różnicy amortyzacji podatkowej i bilansowej majątku, wykorzystywanego do produkcji energii. Pozycje te zostały przypisane do rodzajów działalności w oparciu o podany wyżej wskaźnik ilościowy.

Zapasy przypisane działalności energetycznej obejmują materiały. Kluczem podziału ich wartości jest stosunek kosztu sprzedanych produktów z działalności energetycznej do kosztu sprzedanych produktów ogółem.

Należności przypisane są bezpośrednio do poszczególnych rodzajów działalności na podstawie faktur sprzedaży.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty zostały przypisane do rodzajów działalności energetycznej proporcjonalnie do przychodów ze sprzedaży z tej działalności.

W pozycji Zyski zatrzymane prezentowane są wyniki z rodzajów działalności wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, skumulowane wyniki z lat ubiegłych oraz elementy bilansujące pozycje aktywów i pasywów.

Świadczenie pracownicze oraz pozostałe zobowiązania i rezerwy zostały przypisane do rodzajów działalności w oparciu o wskaźnik ilościowy energii sprzedanej do wyprodukowanej oraz wskaźnik ilościowy sprzedanych paliw gazowych do zakupionych paliw gazowych.

Kluczem podziałowym dla zobowiązań z tytułu dostaw i usług jest stosunek kosztu sprzedanych produktów z działalności energetycznej do kosztu sprzedanych produktów ogółem. W przypadku obrotu energią elektryczną i paliwami gazowymi zobowiązania z tytułu dostaw i usług przypisane są bezpośrednio do poszczególnych rodzajów działalności na podstawie faktur zakupu.

Spółka za rok 2020 oraz porównywalny rok 2019 nie osiągnęła przychodów z tytułu wykonywania prawa własności do sieci przesyłowej.

Sporządzone odrębnie sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok 2020 oraz sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2020 roku według rodzajów działalności energetycznej wraz z wybranymi notami dodatkowymi przedstawiono poniżej.

GRUPA LOTOS S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok 2020
Dodatkowe informacje i objaśnienia

w mln zł

	Nota	2020	2019
Przychody ze sprzedaży	9.1	17.736,9	26.313,0
- z działalności podstawowej		17.623,0	26.215,2
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		49,8	63,0
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		6,1	5,5
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		27,2	10,6
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		3,0	1,2
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		6,5	4,9
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		21,3	12,6
Koszt własny sprzedaży	9.2	(18.202,4)	(24.509,4)
- z działalności podstawowej		(18.093,8)	(24.416,5)
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		(48,8)	(60,6)
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		(5,3)	(5,1)
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		(26,5)	(11,7)
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		(3,6)	(1,9)
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		(5,8)	(3,5)
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		(18,6)	(10,1)
Zysk/(Strata) na sprzedaży		(465,5)	1.803,6
- z działalności podstawowej		(470,8)	1.798,7
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		1,0	2,4
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,8	0,4
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		0,7	(1,1)
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		(0,6)	(0,7)
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,7	1,4
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		2,7	2,5
Koszty sprzedaży	9.2	(743,2)	(775,8)
- z działalności podstawowej		(743,2)	(775,8)
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		-	-
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Koszty ogólnego zarządu	9.2	(279,0)	(262,8)
- z działalności podstawowej		(277,3)	(261,9)
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		(0,7)	(0,6)
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		(0,1)	(0,1)
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		(0,4)	(0,1)
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		(0,1)	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		(0,1)	-
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		(0,3)	(0,1)
Pozostałe przychody operacyjne		44,8	15,7
- z działalności podstawowej		44,8	15,7
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		-	-
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Pozostałe koszty operacyjne		(69,6)	(36,2)
- z działalności podstawowej		(69,6)	(36,2)
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		-	-
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Zysk (Strata) operacyjna		(1.512,5)	744,5
- z działalności podstawowej		(1.516,1)	740,5
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		0,3	1,8
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,7	0,3
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		0,3	(1,2)
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		(0,7)	(0,7)
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,6	1,4
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		2,4	2,4
Przychody finansowe	9.6	425,2	376,7
- z działalności podstawowej		422,9	375,3
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		1,0	0,8
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,1	0,1
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		0,6	0,2
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,1	0,1
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		0,5	0,2
Koszty finansowe		(51,0)	(166,0)
- z działalności podstawowej		(50,8)	(165,4)
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		(0,1)	(0,4)
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		(0,1)	(0,1)
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		-	-
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		-	(0,1)

GRUPA LOTOS S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok 2020
Dodatkowe informacje i objaśnienia

w mln zł

	Nota	2020	2019
Zysk (Strata) przed opodatkowaniem		(1.138,3)	955,2
- z działalności podstawowej		(1.144,0)	950,4
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		1,2	2,2
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,8	0,4
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		0,8	(1,1)
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		(0,7)	(0,7)
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,7	1,5
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		2,9	2,5
Podatek dochodowy	10.1	256,9	(120,9)
- z działalności podstawowej		258,0	(119,5)
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		(0,2)	(0,4)
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		(0,1)	(0,1)
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		(0,1)	-
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		(0,1)	(0,4)
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		(0,6)	(0,5)
Zysk (Strata) netto		(881,4)	834,3
- z działalności podstawowej		(886,0)	830,9
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		1,0	1,8
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,7	0,3
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		0,7	(1,1)
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		(0,7)	(0,7)
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,6	1,1
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		2,3	2,0

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13	5.474,6	5.707,3
- działalność podstawowa		5.439,8	5.685,4
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,2	2,3
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		10,5	4,6
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		8,4	3,6
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		15,7	11,4
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Aktywa niematerialne	14	77,7	92,9
- działalność podstawowa		77,6	92,9
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		-	-
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		0,1	-
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		-	-
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Udziały i akcje	15	3.293,0	2.993,0
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		-	-
- działalność podstawowa		-	-
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		-	-
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		-	-
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Pochodne instrumenty finansowe	24	1,2	0,1
Udzielone pożyczki	16	198,9	2,5
Pozostałe aktywa długoterminowe	16	26,2	26,3
Aktywa trwałe razem		9.071,6	8.822,1
- działalność podstawowa		9.036,7	8.800,2
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,2	2,3
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		10,5	4,6
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		8,5	3,6
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		15,7	11,4
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Aktywa obrotowe			
Zapasy	17	3.193,7	4.526,2
- działalność podstawowa		3.193,2	4.526,1
- w tym zapasy obowiązkowe		2.151,4	3.026,6
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,1	-
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		0,3	0,1
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,1	-
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Należności z tytułu dostaw i usług	16	1.445,4	2.598,0
- działalność podstawowa		1.430,4	2.585,1
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		7,6	6,0
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,7	0,6
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		3,3	3,2
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		0,4	0,4
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,7	0,7
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		2,3	2,0
Należności z tytułu podatku dochodowego		180,0	84,3
Pochodne instrumenty finansowe	24	65,9	24,3
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	16	121,3	101,7
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	1.072,0	319,0
- działalność podstawowa		1.063,2	310,5
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		4,4	6,6
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,5	0,5
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		1,6	0,1
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		0,2	-
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,3	0,2
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		1,8	1,1
Aktywa obrotowe razem		6.078,3	7.653,5
- działalność podstawowa		6.054,0	7.632,0
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		12,0	12,6
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		1,3	1,1
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		5,2	3,4
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		0,6	0,4
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		1,1	0,9
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		4,1	3,1
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży (lub grupy do zbycia)		-	-
Aktywa razem		15.149,9	16.475,6
- działalność podstawowa		15.090,7	16.432,2
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		12,0	12,6
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		1,5	3,4
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		15,7	8,0
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		9,1	4,0
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		16,8	12,3
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		4,1	3,1

GRUPA LOTOS S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok 2020
Dodatkowe informacje i objaśnienia

w mln zł

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	19	184,9	184,9
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	20	2.228,3	2.228,3
Kapitał rezerwowy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	21	(24,4)	(203,6)
Zyski zatrzymane	22	7.060,6	8.129,7
- działalność podstawowa		7.012,0	8.102,6
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		7,6	0,9
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,9	2,5
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		14,6	7,5
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		9,1	4,0
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		15,7	11,4
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		0,7	0,8
Kapitał własny razem		9.449,4	10.339,3
- działalność podstawowa		9.400,8	10.312,2
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		7,6	0,9
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,9	2,5
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		14,6	7,5
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		9,1	4,0
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		15,7	11,4
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		0,7	0,8
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty oraz zobowiązania z tytułu leasingu	23	1.027,2	1.340,2
Pochodne instrumenty finansowe	24	1,0	3,0
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	10.3	112,5	328,8
- działalność podstawowa		111,6	328,2
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		0,3	0,1
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		(0,1)	-
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,7	0,5
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Świadczenia pracownicze	25	85,3	75,5
- działalność podstawowa		84,8	75,3
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		0,4	0,2
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,1	-
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	26	13,4	14,0
Zobowiązania długoterminowe razem		1.239,4	1.761,5
- działalność podstawowa		1.238,0	1.760,7
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		0,7	0,3
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		(0,1)	-
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,8	0,5
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty i zobowiązania z tytułu leasingu	23	740,3	580,1
Pochodne instrumenty finansowe	24	10,3	12,4
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	26	1.657,6	1.968,6
- działalność podstawowa		1.648,3	1.953,0
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		4,4	11,7
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,6	0,9
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		0,4	0,1
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		0,1	0,2
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,4	0,4
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		3,4	2,3
Świadczenia pracownicze	25	76,0	57,7
- działalność podstawowa		75,9	57,7
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		0,1	-
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		-	-
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	26	1.976,9	1.756,0
- działalność podstawowa		1.976,8	1.756,0
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		0,1	-
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		-	-
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-

	Nota	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Zobowiązania krótkoterminowe razem		4.461,1	4.374,8
- działalność podstawowa		4.451,6	4.359,2
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		4,4	11,7
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,6	0,9
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		0,6	0,1
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		0,1	0,2
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,4	0,4
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		3,4	2,3
Zobowiązania razem		5.700,5	6.136,3
- działalność podstawowa		5.689,6	6.119,9
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		4,4	11,7
- działalność w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,6	0,9
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		1,3	0,4
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		-	0,2
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		1,2	0,9
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		3,4	2,3
Kapitał własny i zobowiązania razem		15.149,9	16.475,6
- działalność podstawowa		15.090,4	16.432,1
- działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi		12,0	12,6
- działalność w zakresie dystrybucji paliwami gazowymi		1,5	3,4
- działalność w zakresie wytwarzania ciepła		15,9	7,9
- działalność w zakresie przesyłu ciepła		9,1	4,2
- działalność w zakresie przesyłu energii elektrycznej		16,9	12,3
- działalność w zakresie obrotu energią elektryczną		4,1	3,1

33.1 Przychody i koszty

33.1.1 Przychody ze sprzedaży

	Nota	2020	2019
Sprzedaż produktów	9.1	17.808,9	25.902,9
Sprzedaż usług	9.1	222,0	174,1
- w zakresie wytwarzania ciepła		27,2	10,6
- w zakresie przesyłu ciepła		3,0	1,2
- w zakresie przesyłu energii elektrycznej		6,5	4,9
- w zakresie dystrybucji paliw gazowych		6,1	5,5
- pozostałych		179,2	151,9
Sprzedaż produktów i usług razem	9.1	18.030,9	26.077,0
Sprzedaż towarów i materiałów			
- paliwa gazowe		49,8	63,0
- energia elektryczna		21,3	12,6
- pozostałe towary i materiały		241,8	310,9
Sprzedaż towarów i materiałów razem	9.1	312,9	386,5
Razem przychody z umów z klientami		18.343,8	26.463,5
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	9.1	(240,2)	(131,2)
Leasing		(366,7)	(19,3)
Razem przychody ze sprzedaży	9.1	17.736,9	26.313,0
- w tym do jednostek powiązanych	9.1	10.575,1	16.437,6

33.1.2 Koszty według rodzaju

	Nota	2020	2019
Amortyzacja	9.2	403,3	393,6
- z działalności podstawowej		400,7	392,1
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,1	0,2
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		0,8	0,3
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		0,4	0,2
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		1,3	0,8
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Zużycie materiałów i energii	9.2	15.930,1	22.707,4
- z działalności podstawowej		15.910,7	22.698,8
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		18,7	8,3
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		0,4	0,3
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,3	-
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Usługi obce	9.2	974,1	1.021,2
- z działalności podstawowej		955,8	1.009,6
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		0,2	0,2
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		5,0	4,8
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		6,7	3,0
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		2,5	1,3
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		3,8	2,3
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		0,1	-
Podatki i opłaty	9.2	652,6	497,5
- z działalności podstawowej		652,1	497,3
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,1	0,1
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		0,2	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,2	0,1
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Koszty świadczeń pracowniczych	9.2; 9.3	314,0	294,5
- z działalności podstawowej		311,9	293,4
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		0,5	0,4
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		0,2	0,1
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		0,7	0,2
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		0,2	0,1
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		0,3	0,2
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		0,2	0,1
Pozostałe koszty rodzajowe	9.2	117,3	93,0
- z działalności podstawowej		117,3	93,0
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		-	-
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		-	-
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		-	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		-	-
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		-	-
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	9.2	272,5	349,1
- z działalności podstawowej		205,1	278,4
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		48,8	60,6
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		18,6	10,1
Razem koszty według rodzaju	9.2	18.663,9	25.356,3
- z działalności podstawowej		18.553,6	25.262,6
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		49,5	61,2
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		5,4	5,2
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		26,9	11,8
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		3,7	1,9
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		5,9	3,4
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		18,9	10,2
Zmiana stanu produktów oraz korekty kosztu własnego		560,7	191,7
Razem	9.2	19.224,6	25.548,0
- z działalności podstawowej		19.114,3	25.454,3
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi		49,5	61,2
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych		5,4	5,2
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła		26,9	11,8
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła		3,7	1,9
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej		5,9	3,4
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną		18,9	10,2

33.1.3 Pozostałe przychody operacyjne

	2020	2019
Pozostałe przychody operacyjne	44,8	15,7
- z działalności podstawowej	44,8	15,7
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi	-	-
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych	-	-
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła	-	-
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła	-	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej	-	-
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną	-	-

33.1.4 Pozostałe koszty operacyjne

	2020	2019
Pozostałe koszty operacyjne	69,6	36,2
- z działalności podstawowej	69,6	36,2
- z działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi	-	-
- z działalności w zakresie dystrybucji paliw gazowych	-	-
- z działalności w zakresie wytwarzania ciepła	-	-
- z działalności w zakresie przesyłu ciepła	-	-
- z działalności w zakresie przesyłu energii elektrycznej	-	-
- z działalności w zakresie obrotu energią elektryczną	-	-

ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 2 kwietnia 2021 roku.

Podpisy członków Zarządu oraz osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych Grupy LOTOS S.A.

Prezes Zarządu

Zofia Paryła

Wiceprezes Zarządu ds. Inwestycji i Innowacji

Jarosław Piotr Wróbel

Wiceprezes Zarządu ds. Produkcji i Handlu

Piotr Aleksander Walczak

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Jarosław Wittstock

Wiceprezes Zarządu ds. Fuzji i Przejęć

Krzysztof Nowicki

Dyrektor Centrum Finansowo-Księgowego - Główny Księgowy

Tomasz Południński